

Proti »odpuščanju za preživetje« str. 6

Samooskrba vse pomembnejša str. 12-13

TV SPORED

STOP

Shirley Knight
slovila se je igrala iz serije Razočarane gospodnje

Lorella Flego
»Prevelik dekolte ni primeren za dnevnik«

del L.A. Timesa
19. 4. 2020

Harry in Meghan: Upornika z dvora

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 18 / Leto 75 / 30. april 2020 / Cena 2,90 EUR / www.nt-rc.si/novi-tednik

Napenjali vrvice, malo tudi mišice

Sredi prejšnjega tedna je preplah v Velenju povzročila novica o množičnem odpuščanju delavcev Gorenja zaradi upada naročil, ki ga je povzročil koronavirus. Ta je preprečil tudi prihod sezonskih delavcev v savinjska hmeljišča, kjer pa so se izkazali slovenski vrhunski športniki z dvodnevno prostovoljno delovno akcijo. Prav smučarski skakalci (na sliki) so doslej na čeladah in kapah imeli napis Gorenja. str. 18-19

Foto: SHERPA

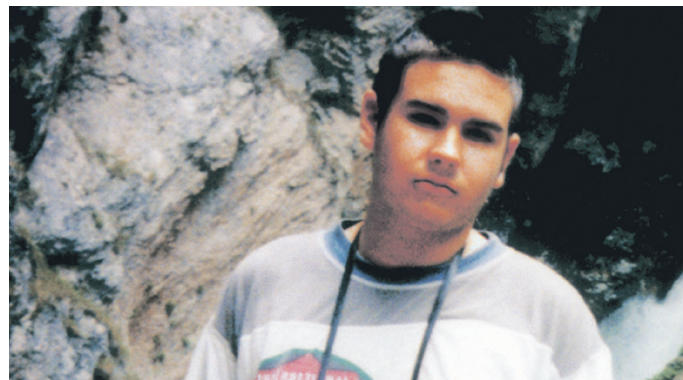
INTERVJU

Robert Gajšek, ravnatelj OŠ Hruševac str. 26-27

KRONIKA

Grozen čas obupnega iskanja sina str. 14

str. 48

Simonov zaliv

AKCIJA
ZA NOVE NAROČNIKE NOVEGA TEDNIKA!
UŽIVAJTE BREZPLAČNO NA MORJU VSE POLETNE SOBOTE!

novi tednik radio celje ATP

Več v notranjosti časopisa in na www.novitednik.com

ZADETKI

»Nauk epidemije je: zavedajmo se svoje ranljivosti in prenehajmo poudarjati materialno kot glavno vrednoto.«

dr. Andrej Strahovnik, predstojnik Urgentnega centra Splošne bolnišnice Celje in glavni zdravnik Slovenske vojske

»Pozivamo odločevalce, da poskrbijo, da ptujski center semenarne na Ptuj postane del genske banke semen Slovenije in da se državne zaloge nemudoma dopolnijo s semeni. Glede na odvisnost od tujine smo tu najbolj ranljivi.«

Irena Rotar, predsednica Ekoci – eko civilne iniciative Slovenije

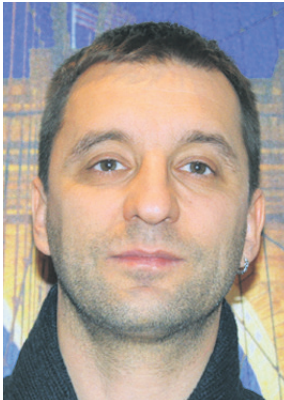
»Vsekakor smo se v teh tednih naučili, da določene stvari, ki so bile od Marije Terezije naprej zabetonirane, lahko počnemo drugače. Razmišljanje se bo spremenilo.«

Robert Gajšek, ravnatelj OŠ Hruševac Šentjur

»Težava ni v oskrbi bolnikov, težava je račun, ki ga dobijo zanj. In ki te brez dobrega zavarovanja zlahka potisne v bankrot.«

Sebastijan Kopušar, novinar, ki živi in dela v New Yorku

»Na hmeljišču sem bil prvič, a delo v naravi mi ni tuje. Kot otrok sem pomagal pri vrtnih opravilih. Napijanje vrvic ni povsem lahko, obenem pa ni tako težko, da ga ne bi zmoželi opravljati vsakdo, ki ima dovolj volje.«

David Razgor, kapetan RK Celje Pivovarna Laško

Praznik dela v času koronavirusa

V letu jubileja brez kresovanj in prvomajskih shodov

Obeleževanje letošnjega praznika dela bo zaradi epidemije koronavirusa in vladnih zaščitnih ukrepov minilo v povsem drugačnih okoliščinah, kot smo jih vajeni, torej brez kresovanj in množičnih prvomajskih shodov. Tokratni prvi maj bo sicer tudi v znamenju 130-letnice prvega proslavljanja praznika dela na naših tleh in po svetu, s katerim zaznamujemo zgodovino združenega boja za delavske pravice, izboljšanje socialnega položaja in delavskih razmer za delavce.

ROBERT GORJANC

Posebne okoliščine, v katerih smo se znašli, bodo tudi izziv za sindikate, da na drugačen način, po virtualnih kanalih, nagovorijo svoje članstvo in javnost ter predstavijo svoje poglede in stališča glede aktualnega položaja delavstva.

V največji sindikalni organizacija pri nas, Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije, bodo svoje člane nagovarjali v okviru različnih medijev, med drugim bodo v sodelovanju z nacionalno televizijo pripravili prvomajsko oddajo Dobro jutro, sicer pa bodo predsednica sindikata Lidija Jerkič in ostali člani vodstva sindikata ter območni sekretarji svoje poslanice objavljali na spletni in Facebookovi strani ZSSS. Obsežne vsebine ob prvem maju so predstavili tudi v sindikalnem glasilu Delavska enotnost.

Ključne teme, ki jih bodo ob tem načeli ob komentiranju vladnih interventnih ukrepov za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic epidemije, se bodo nanašale tudi na izzive za prihodnost dela, ki jih je sedanja kriza tudi izpostavila. Ti izzivi, kot navajajo v ZSSS, so zagotavljanje varnega in

zdravega dela, premoščanje prekarnih oblik zaposlovanja, ki ne zagotavljajo spodobnega preživetja in tudi ne socialne varnosti, usklajevanje družinskega in poslovnega življenja ter vzpostavljanje ravnotežja med delom in prostim časom, tudi v okviru dela na daljavo, ki je prevladujoča oblika dela v času epidemije, ter uresničevanje pravice do odklopa kot posebej pomembnega, doslej zapostavljenega vidika dela.

V ZSSS pred praznikom dela namenjajo posebno pozornost tudi področju digitalizacije, avtomatizacije in robotizacije ter se sprašujejo, ali bodo krizne razmere delovale kot katalizator za pospešen napredek na področju samodejne tehnologije (saj so stroji in roboti odporni na covid-19). »Obenem je kriza razgrnila tudi, kako pomembne so kakovostne jav-

Rdeča barva in Internacionala na balkonih

»Ljudi tudi spodbujamo, naj prvega maja na balkone ali okna obesijo nekaj rdečega (zastavo, doma izdelan nagelj, majico ali kos blaga) kot simbol delavskega boja, da bomo na ta način, čeprav na daljavo, praznik dela praznovali skupaj – vsak pri sebi doma, a vendar združeno. Prav tako, da na balkonih zapojejo delavsko himno, Internacionalo«, so še zapisali v ZSSS.

V ZSSS so ob 130-letnici praznovanja prvega maja izdali elektronsko brošuro, pripravili so tudi gradivo o prazniku dela za osnovne in srednje šole, da bodo naši najmlajši razumeli pomen praznika dela. »Pomembno je razumeti, kako močan vpliv imajo v preteklosti izborjene pravice, ki jih pogosto jemljemo kot samoumevne, na današnje delovno zakonodajo (npr. 8-urni delavnik), in kako neposredno je sindikalno delo povezano z našim vsakdanjim življenjem«, so še poudarili v ZSSS.

ne storitve (npr. zdravstvo z zadovoljivim financiranjem, večjim številom postelj in zdravniškega osebja), samooskrba, v ospredje stopa tudi varovanje zasebnosti, osebnih podatkov in vprašanja nadzora ter temeljnih človekovih pravic v povezavi z ukrepi, povezanimi z varovanjem zdravja,« še navajajo v svobodnih sindikatih.

V ZSSS ocenjujejo, da gredo razmišljanja in napovedi v

različne smeri, a nedvomno tudi slovensko družbo čakajo veliki izzivi in spremembe, ki jih, kot navajajo, ni mogoče preprečiti, lahko pa jih oblikujejo in usmerjajo.

»Z odgovornim ravnanjem, s strpnostjo in pogumom bomo to krizo prebrodili – skupaj, povezani in močnejši,« je ključno sporočilo, ki ga je Lidija Jerkič, predsednica ZSSS, namenila delavkam in delavcem.

NE PREZRITE:

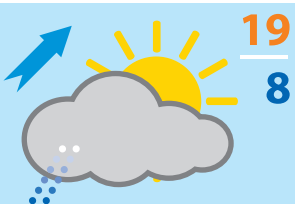
Na prvomajska praznovanja v zgodovini

str. 36-38

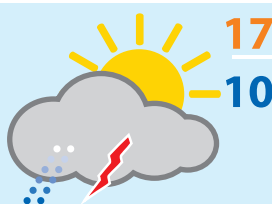

Foto: arhiv NT (SHERPA)

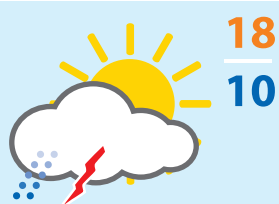
ČETRTEK

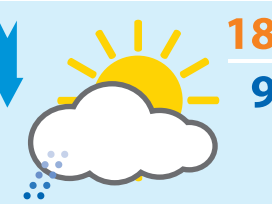
PETEK

SOBOTA

NEDELJA

/fr: ARSO

Množičnih prvomajskih shodov, kot je bil pred dvema letoma na Šmohorju, letos ne bo.

KSS Pergam

Varnost in zdravje na delovnem mestu

Tudi v Pergamu, konfederaciji sindikatov Slovenije, ki je poleg ZSSS ena največjih sindikalnih organizacij pri nas in združuje številne sindikate v zasebnem in javnem sektorju, so morali spremeniti načrte letošnjega obeleževanja praznika dela. Kot soorganizatorji so namreč v sindikatu že izvajali priprave na tradicionalno osrednje prvomajsko praznovanje v Ljubljani na Rožniku.

»Glede na navedeno bomo morali letos prvi maj obeležiti in nagovoriti članstvo ter delavstvo na drugačen način. Na naši spletni strani načrtujemo videonagovor in neposredno prvomajsko poslanico po elektronski pošti. Ker KSS Pergam ni regijsko organizirana in nima območnih sekretarjev, njihovih posamičnih nagovorov ne bo, verjetno pa bodo nekateri sindikati pri delodajalcih tudi po svoje obeležili praznik dela in

nagovorili člane,« je povedal **Jakob Počivavšek**, predsednik KSS Pergam. Kar zadeva vsebino poudarkov, kot je še dejal Počivavšek, se letos ne bo mogoče izogniti aktualni situaciji, torej predvsem vplivu epidemije na delavce, na njihov položaj in pravice, in sicer tako kratkoročno kot tudi dolgoročno.

»Eden od poudarkov v zvezi s tem bo tudi strategija izhoda iz krize, ki jo povzročata epidemija ter vprašanje varnosti in zdravja na delovnem mestu, ne bo pa se mogoče izogniti tudi tradicionalnim vsebinam, kot so dostojno delo, plačilo za delo in delovni čas,« je še poudaril predsednik sindikata Pergam.

Foto: arhiv NT (SHERPA)

Sindikat gostinstva in turizma Slovenije (SGIT):

Breda Črnčec, generalna sekretarka SGIT (Foto: lastni arhiv)

»Podaljšanje ukrepov za panogo«

Eden številnih sindikatov, ki deluje v okviru ZSSS, je **Sindikat gostinstva in turizma Slovenije (SGIT)**. Prava panoga je med tistimi, ki čuti najhujše posledice sprejetih vladnih ukrepov za zajezitev epidemije koronavirusa.

»Glede na do zdaj sprejete ukrepe država podjetjem, ki so zaposlene poslala na čakanje, subvencionira nadomestila plač za te delavce ter tudi socialne prispevke. Vendar se

ob tem vsi zavedamo, da bo za turistično-gostinsko panogo, ki bo okrevala najdlje, zagotovo potrebno še podaljšanje teh ukrepov, enako tudi sprejetje novih ukrepov, saj je prav ta panoga najbolj na udaru. Ves čas je seveda prisotna negotovost, saj dosedanji sprejeti interventni ukrepi ne zadoščajo za finančno vzdržnost poslovnih subjektov na dolgi rok,« je povedala **Breda Črnčec**, generalna sekretarka SGIT Slovenije.

Za maj je sicer predvideno, da bo vlada oblikovala še tretji protikoronski paket, ki bi bil ciljno usmerjen k posameznim podjetjem, dejavnostim in panogam, da bodo te lahko začele delovati, predvsem tudi za panogo gostinstva in turizma.

Kot je še navedla Breda Črnčec, kakršna koli državna pomoč že bo, bo dobrodošla in bo pomagala, saj so vse družbe, hoteli, gostilne ... in vsi drugi udeleženci v tej

panogi z vladnim odlokom 16. marca obstali. »Zagotovo je tako v interesu sindikata kot delodajalcev, da ohranimo panogo pri življenju in da ohranimo čim več delovnih mest. Po dosedanjih podatkih je bilo iz panoge gostinstva in turizma v Sloveniji v marcu na zavod za zaposlovanje prijavljenih že približno 1.580 delavcev. Žal se z odpuščanjem dnevno spopadamo, kar je zagotovo najbolj skrb vzbujajoče. Tudi v času po epide-

miji bomo za ponovni zagon in razvoj panoge potrebovali delavce. In če bodo zdaj odpuščeni, je velika verjetnost, da se bodo zaposlili v drugih dejavnostih, kar bo v prihodnje lahko ponoven problem, da bomo ostali brez dobrega in kvalificiranega kadra,« je še pojasnila generalna sekretarka SGIT.

Če torej strnemo, so zahtevne in cilji Sindikata delavcev gostinstva in turizma Slovenije sprejetje ukrepov vlade, ki bodo omogočali finančno vzdržnost v panogi na daljši rok, varen zagon panoge in ohranitev delovnih mest.

Delavci nimajo dovolj besede

Po mnenju Združenja svetov delavcev Slovenije se je med epidemijo izkazalo, da je treba Zakon o varnosti in zdravju pri delu dopolniti. Delodajalci imajo namreč izključno pristojnost ureditve pogojev za zagotavljanje varnega delovnega okolja ter se morajo z delavci zgolj posvetovati, ugotavlja združenje.

»Predlagamo, da bi bila zakonodaja spremenjena tako, da bi delavci o ukrepih za varnost in zdravje zaposlenih soodločali,« sporoča združenje v pobudi, ki jo je naslovilo na vlado. Poleg tega opozarja na še eno »veliko pomanjkljivost«, ki se je izkazala med epidemijo. »Država nima

nikakršne ustrezne pravne podlage za morebitno ukrepanje proti delodajalcem, ki niso zagotovili varnostnih ukrepov po merilih stroke,« dodaja združenje. Gre za preprečevanje okužb na delovnem mestu, saj so združenje prosili za pomoč delavci, ki jim delodajalec varnih delovnih pogojev ni zagotovil. Proti takšnim delodajalcem namreč inšpektorji za delo ne morejo ustrezno ukrepati oziroma jih kaznovati. Večina slovenskih delodajalcev je za varne pogoje dela med epidemijo poskrbela, ugotavlja združenje.

BJ

novi tednik radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da do nadaljnjega

MALE OGLASE, ČESTITKE, OBVESTILA IN OSMRTNICE

za Radio Celje in Novi tednik **SPREJEMAMO PO ELEKTRONSKI POŠTI**

na marketing@radiocelje.com ali agencija@nt-rc.si ali po **TELEFONU 03 4225 144**.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

novi tednik

Obvestilo

Zaradi računovodske sledljivosti prodaje in enakopravne obravnave bralcev Novega tednika vas obveščamo, da se bo mesečna naročnina časopisa Novi tednik od 1. 3. 2020 obračunavala po

**ŠTEVILU
IZDANIH IZVODOV
ČASOPISA V TEKOČEM
MESECU**

in ne pavšalno, kot je bilo doslej.

Hvala za razumevanje.

Medijska hiša NT & RC

Trgovci z avtomobili so po petih tednih znova lahko odprli svoje salone. Zdaj se bojijo, kaj bo v prihodnjih mesecih, saj nakup avtomobila ne bo prva skrb ne potrošnikov ne podjetij.

Lastniki avtosalonov z velikim olajšanjem začeli delati

Pet dolgih tednov

Z velikim olajšanjem, a zaskrbljeni so minuli teden svoje salone odprli prodajalci avtomobilov. »Teh pet tednov, ko je veljal odlok o začasni prepovedi prodaje blaga in storitev tudi za našo dejavnost, je bilo zelo dolgih,« pravi Janko Čepin, lastnik Avtohiše Čepin iz Vojnika. Vendar se tako on kot ostali trgovci z avtomobili sprašuje, kakšna bo prodaja v naslednjih mesecih. Nakup avtomobila zagotovo ne bo prva odločitev posameznikov in tudi podjetij ne, pravijo.

JANJA INTIHAR

Prodaja osebnih avtomobilov in drugih vozil je bila že v prvi polovici marca, ko so bile trgovine še odprte, in tudi januarja in februarja tako slaba, kot ni bila ne v času osamosvajanja ne med finančno krizo pred približno desetimi leti. Po podatkih statističnega urada je bilo marca na slovenskem trgu prodanih 2.743 avtomobilov, kar je 62 odstotkov manj kot marca lani. Medletna primerjava prvih treh mesecev razkriva nekoliko manjši padec, saj je bilo v letošnjem prvem tromesečju prodanih 14.508 avtomobilov oziroma 28 odstotkov manj kot v primerljivem lanskem obdobju. To je razumljivo, saj prodaja v januarju in februarju ni ob-

čutno zaostajala za lansko v enakem času. Sta pa zato bila druga polovica marca in april prava katastrofa, pravijo lastniki avtomobilskih salonov.

Nihče ni pričakoval, da bo tako hudo

»Komaj smo čakali, da bomo lahko začeli spet delati,« pravi Janko Čepin iz Avtohiše Čepin, ki prodaja avtomobile Ford, Honda, Škoda in Mercedes Benz ter na leto skupaj s servisno dejavnostjo ustvari približno 15 milijonov evrov prihodkov od prodaje. »V marcu je naš promet padel za več kot 50 odstotkov, v aprilu nismo zaslužili skoraj nič. Skrbeli smo le za vzdrževanje vozil za policijo in reševalno službo. Od 38

zaposlenih so delali le trije, ki so bili dežurni za nujna vzdrževanja, ostali so bili doma na čakalju,« pravi Čepin.

Zdaj ko so spet lahko začeli delati, Janko Čepin pričakuje, da bo v servisni dejavnosti upad prometa manjši. Povsem drugače bo s prodajo avtomobilov, je prepričan. »Prva skrb potrošnikov zagotovo ne bo nakup avtomobila, ampak drugih, bolj nujnih stvari. Zelo težko je napovedati, kdaj bodo razmere spet postale kolikor toliko normalne. Zagotovo se tja, kjer smo bili pred začetkom krize, ne bomo vrnili v enem letu. Glede na razmere na svetovnem trgu smo že nekaj časa slutili, da prihaja kriza, a da nas bo zajela še epidemija in bo tako hudo, ni pričakoval

Janko Čepin: »Tudi leta 2008 je bila kriza, ampak ne takšna, kot je zdaj, ta je bistveno hujša. Takrat nismo imeli dela, zdaj smo ga imeli, a nismo smeli delati.«

nihče. V podjetju bomo zato morali sprejeti nekaj ukrepov, da bi čim bolj omilili finančne težave.«

Kar bodo dali, bodo vzeli

Čepin napoveduje, da bo najbrž treba zmanjšati število ljudi, ki delajo v podjetju, vendar o odpuščanju redno zaposlenih za zdaj še ne razmišlja. »Teba se bo pač prilagoditi trgu, zmanjšati zaloge ter ponovno pregledati vse stroške in jih zmanjšati tam, kjer se to sploh še da,« napoveduje Čepin. Ker zaenkrat še ni dovolj dela za vse, se je prejšnji ponedeljek v službo vrnilo le 70 odstotkov zaposlenih. Ostali bodo prihajali postopoma, pravi lastnik Avtohiše Čepin. Proizvajalci, katerih avtomobile zastopajo in prodajajo, podjetju niso ponudili finančne ali druge pomoči. »Niti je ne pričakujemo, saj so tudi sami v težavah. Morda se bodo odločili za kakšno akcijsko prodajo,« pravi Janko Čepin, ki v prihodnjih mesecih ne pričakuje samo upada prodaje avtomobilov potrošnikom, ampak tudi podjetjem. »Podjetja se bodo za nakup odločila le, če bo to zares nujno, poleg tega je

tudi vlada državnim organom prepovedala nakupe vozil. Ker se bodo vsi še naprej vozili, vsaj upada servisne dejavnosti ne bo.«

Janko Čepin posebne pomoči iz drugega paketa vladnih ukrepov ne pričakuje. »Kar nam bodo dali, nam bodo potem vzeli. Zato se lahko zanesemo samo nase,« pravi in poudarja, da so v podjetju kljub vsemu optimisti. »Pomembno je, da smo zdravi, zato gremo naprej. Naše podjetje je v 33 letih, odkar posluje, doživelo že marsikaj hudega. Res so časi zelo težki, a z jamranjem ne bomo ničesar spremenili. Treba bo pač obrniti nov list.«

Izpada prometa letos še ne bodo nadomestili

Tudi v podjetju Fri-mobil, ki je zastopnik avtomobilov Toyota in Suzuki, so pet tednov, ko so bile njihove prodajalne zaprte, lahko opravljali le servisne storitve. »Klicev na dežurno številko je bilo zelo malo,« pravi lastnik Zdenko Fridau. V marcu je promet podjetja, ki sicer na leto ustvari od 16 do 17 milijonov evrov prihodkov, padel za 40 odstotkov, aprila ga sploh ni bilo. »Bilo bi preveč optimistično pričakovati, da bi letos nadomestili izpad prometa. Potrošniki bodo pri nakupih bolj previdni,« je prepričan tudi Fridau. Kljub temu upa, da nekaj nakupov vendarle bo. Posebnih popustov ne načrtuje, saj ti, pravi, ne privabljajo kupcev. Bo pa z različnimi ukrepi poskušal čim bolj pospeševati prodajo. Najbrž bo pomagala tudi pomoč Toyote, ki je napovedala odložitev rokov plačila.

Zdenko Fridau: »Bilo bi preveč optimistično pričakovati, da bi letos nadomestili izpad prometa. Potrošniki bodo pri nakupih previdni.«

»Preživeli smo že veliko kriz, ampak takšne, kot je ta, še ni bilo,« pravi Zdenko Fridau. Od napovedanih ukrepov za pomoči gospodarstvu si ne obeta veliko. »V vladi veliko govorijo, a malo naredijo. Za vzor bi lahko imeli Nemčijo. Ko podjetja ustvarjamo, smo za državo dobri, zdaj, ko imamo težave, pa prave pomoči ne bo. Sicer pa, kar država da enkrat, potem dvakrat vzame nazaj.«

O odpuščanju ne razmišljajo

»Sprostitev prodaje avtomobilov smo komaj čakali,« pravi tudi Uroš Seles, direktor podjetja Selmar, ki je po prihodkih tretji največji trgovec z avtomobili v celjski regiji. Ekipe zaposlenih trenutno še ni v polni zasedbi, saj podjetje za zdaj dela po potrebi, pravo delo naj bi se, pričakuje Seles, začelo po prvomajskih praznikih.

»Minulih pet tednov je bilo katastrofalnih, bili smo popolnoma brez prihodkov. Ne vem, kdaj se bo naše delo spet vrnilo v stare tirnice. Tudi ko bo prodaja dosegala 60 ali 70 odstotkov običajne, to še ne bo tisto pravo stanje,« meni Uroš Seles. Čeprav se boji, da bo trajalo kar nekaj časa do popolne oživitve trgovine z avtomobili, je optimističen. »Kljub negotovim mesecem, ki so pred nami, je treba razmišljati pozitivno,« pravi.

Uroš Seles: »Letos se bo treba nenehno prilagajati razmeram na trgu. Ne vem, kako bo, ampak o odpuščanju za zdaj ne razmišljamo.«

V podjetju Selmar so do zdaj uspešno dosegali vse svoje načrte, prodaja je sicer nihala, ampak poslovni rezultati so bili dobri. V prvih treh letošnjih mesecih so jim prihodki upadli za 20 odstotkov in ob koncu leta se lahko zgodi, pravi Uroš Seles, da bodo od lanskih nižji za 30 ali celo 50 odstotkov. »Ljudje se bodo zagotovo obnašali bolj racionalno, nakup avtomobila ne bo njihova prva izbira. Ustavila ali občutno zmanjšala se bo tudi prodaja gospodarskih vozil. Na srečo naša servisna dejavnost dela zelo dobro in bomo krizo s prodajo lažje preživeli.«

Selmar zastopa blagovne znamke BMW, Citroen in Mazda in je edini trgovec ter pooblaščen servis avtomobila v mariborski, koroški in pomurski regiji. V Celju in Mariboru, kjer ima poslovno enoto, zaposluje 90 ljudi. »Letos se bo treba nenehno prilagajati razmeram na trgu. Ne vem, kako bo, ampak o odpuščanju za zdaj ne razmišljamo,« pravi Uroš Seles.

Foto: Andraž Purg - GrupA

Brez obiska banke tudi v teh dneh ne gre

Odkar veljajo ukrepi za zajezitev širjenja koronavirusa, so del vsakdana postale tudi dolge vrste čakajočih pred poslovalnicami bank in hranilnic. Te so sicer svoje komitente pozvale, naj jih obiščejo le v nujnih primerih, a očitno se marsikdo tudi v trenutnih razmerah obisku banke ne more odpovedati.

Ta fotografija je nastala pred največjo poslovalnico Abanke v središču Celja. V banki so povedali, da se za obisk večinoma odločajo starejši, medtem ko mlajši raje uporabljajo druge bančne poti, od mobilne in spletne banke do uporabe bankomatov in kartičnega plačevanja računov. Abanka je zaradi prilagajanja ukrepom v Celju začasno zaprla svoji poslovalnici v Citycentru in Miklošičevi ulici, zaprtih je tudi nekaj poslovalnic v drugih krajih regije. Tiste, ki so odprte, imajo spremenjen delovni čas.

Jl, foto: SHERPA

Takšno dolgo vrsto čakajočih je v teh dneh mogoče videti tudi pred poslovalnico Abanke na Krekovem trgu v Celju.

V Arji vasi se pripravljajo na slabše prodajne rezultate zaradi zaprtih šol in zdravilišč

Mlekarna Celeia napoveduje znižanje odkupnih cen mleka

V Mlekarni Celeia še vedno ne razkrivajo številke o lanskem poslovanju. Pravijo, da so ustvarili nekoliko več čistih prihodkov od prodaje kot leta 2018, ko so znašali 61,2 milijona evrov. Kljub višjemu prometu so številke pod črto spet rdeče. Koliko znaša izguba, je višja ali nižja od predlanskih 0,3 milijona evrov, prav tako še ne povedo. Letos, pravijo, so v prvem tromesečju poslovali pozitivno. Napovedujejo tudi, da se v prihodnjih mesecih ne bodo mogli izogniti znižanju odkupnih cen mleka.

JANJA INTIHAR

Predlani je mlekarna po petih uspešnih letih imela izgubo in bila edina med večjimi slovenskimi mlekarnami z rdečimi številkami. Izguba je znašala 323 tisoč evrov. V podjetju so pojasnili, da so na slabši poslovni rezultat vplivale višje odkupne cene mleka, občutno nižje cene sirotke na evropskem trgu in tudi nižje cene sirov. Lani so v drugi polovici leta, takoj po menjavi vodstva, začeli proces poslovne preobrazbe, v katerem so se osredotočili na zmanjševanje vseh vrst stroškov, povečanje prihodkov in dodane vrednosti ter razvoju. Kot pravijo, so učinki vseh ukrepov začeli dajati pozitivne rezultate z nekajmesečnim zamikom. Letos so tako v prvem tromesečju zabeležili višje prihodke kot lani v enakem obdobju, rezul-

tat poslovanja je pozitiven. Tudi izvoz, s katerim na leto običajno ustvarijo petino prihodkov, poteka nemoteno. Nekoliko se je le podaljšal čas prevoza, pravijo.

Odjem mleka brez težav

Kako bo v prihodnjih mesecih, ne vedo, saj so vrtni, šole, hoteli in zdravilišča, ki so pomemben kupec njihovih izdelkov, že od sredine marca zaprti. Večina porabe iz javnih zavodov se je sicer prenesla v povečane nakupe v trgovinah, kar jih zelo veseli, saj dokazuje, da se slovenski potrošniki zavedajo pomena nakupa domačih izdelkov in podpirajo slovensko živilsko predelovalno verigo. Vendar bo omejitev gibanja ter poslovanja gostinstva in turizma vsekakor vplivala na njihove

prodajne rezultate. Na to se že pripravljajo, pravijo, predvsem se trudijo, da vse mleko, ki ga odkupijo, tudi predelajo in prodajo.

Kljub omejenemu gibanju in drugim ukrepom za zaje-

zitev širjenja koronavirusa je odjem mleka s kmetij nemošten, pravijo v mlekarni. Ker se slovenski in tudi evropski trg soočata s presežki mleka, so odkupne cene že začele padati. Mlekarna Celeia cene za marec ni spremenila, se pa v prihodnjih mesecih, napoveduje, znižanju ne bo mogla izogniti.

Največji dobavitelji

Mlekarna Celeia je lani na 938 kmetijah iz savinjske, šaleške, koroške, širše celjske in

kozjanske regije odkupila 96,6 milijona litrov mleka. Kot je že skoraj štiri desetletja v navadi, je tudi letos razglasila svoje največje in najbolj kakovostne dobavitelje mleka, vendar se rejci tokrat niso srečali »v živo«, ampak kar na spletu. Mleko z najboljšo mikrobiološko kakovostjo so mlekarni oddajali Franja Skarlovnik iz Mislinje, Urban Lapornik iz Laškega in Simon Karničnik iz Velenja. Mleko najboljše kakovosti po skupnem številu somatskih celic so imeli

Albin Prelog iz Podvelke, Klemen Podpečan iz Žalca in Marko Draksler iz Dola pri Hrastniku.

Po količini oddanega mleka je bila lani s 26 milijoni litrov na prvem mestu Koroška kmetijsko-gozdarska zadruga iz Slovenj Gradca. Sledita ji Kmetijska zadruga Šaleška dolina, ki je oddala 14 milijonov litrov mleka, in Kmetijska zadruga Šmarje z 11,5 milijona litrov. Med kmeti sta na največ, 1,5 milijona litrov mleka, oddala Nina in Harald Konečnik iz Šentjanža, na drugem mestu je kmetija Hedl iz Radelj ob Dravi z 800 tisoč litri oddanega mleka, na tretjem Primož Cizej s Polzele, ki je lani mlekarni oddal malo več kot 600 tisoč litrov mleka.

Foto: arhiv NT (Andraž Purg - GrupA)

V Mlekarni Celeia se trudijo, da vse mleko, ki ga odkupijo, predelajo in prodajo. Tudi z izvozom, s katerim na leto običajno ustvarijo petino prihodkov, nimajo težav, nekoliko se je le podaljšal čas prevoza.

Prodaja Uniturja prekinjena

Zreški Unior je začasno prekinil postopek prodaje svoje hčerinske turistične družbe Unitur. Kot navajajo v podjetju, je razlog za to epidemija koronavirusa. Prekinitev prodajnega postopka naj bi trajala do 1. septembra.

Unior je postopek prodaje Uniturja začel decembra lani in si takrat zastavil zelo ambiciozen načrt, saj naj bi kupca našel že do letošnjega junija. Družba Unitur je nastala leta 2017 z izčlenitvijo programa Turizem iz matičnega podjetja. Unior je na novo družbo prenesel premoženje in celotno dejavnost Term Zreče in rekreacijskega centra na Rogli. Unior mora svojo hčerinsko družbo prodati zaradi sporazuma z bankami, pri katerih ima najeta posojila. S posojili je obremenjen tudi Unitur in zato v Uniorju pričakujejo, da bo novi lastnik družbi zagotovil svež kapital za nujna vlaganja v nastanitvene zmogljivosti in smučišče.

Jl, foto: arhiv NT (Andraž Purg - GrupA)

Unitur ima v lasti Terme Zreče, hotele Natura (na fotografiji), Planja, Rogla in Brinje, bungalove Gaber, Macesen in Rogla ter koči na Jurgovem in Pesku, mladinsko prenočišče Jelka in smučišče na Rogli.

Šmarska zadruga dobila novega direktorja

Upravni odbor Kmetijske zadruge Šmarje je med šestimi kandidati za novega direktorja imenoval Marka Juraka. V manj kot letu je tako zadruga dobila že drugega novega direktorja. Boštjan Hostnik, ki jo je vodil od junija lani, ko je nasledil dotedanjega dolgoletnega direktorja Vinka Buta, je namreč v začetku letošnjega marca odstopil.

Marko Jurak, po izobrazbi univerzitetni diplomirani inženir strojništva in magister znanosti s področja poslovanja in organizacije, je poklicno pot začel v celjskem podjetju Emo Orodjarna in jo nadaljeval v skupini TPV Novo mesto. Ima bogate izkušnje v gospodarstvu, dobro pozna tudi lokalno okolje, saj je med drugim podžupan Občine Podčetrtek.

Novi direktor napoveduje, da bosta ključni letošnji nalogi zadruge odprte prenovljene Hiše vin Emimo, ki nekoliko zamujajo zaradi trenutnih razmer, ter uspešno poslovanje na vseh področjih.

Jl

**VODOVOD
KANALIZACIJA**

**ŽE 20 LET
OHRANJAMO
ČISTO VODO
ZA PRIHODNJE
RODOVE**

URADNE URE
PONEDELJEK in SREDA:
8.00-10.00 in 11.00-14.00
PETEK:
8.00-10.00 in 11.00-13.00

info@vo-ka-celje.si
(03) 42 50 300

Vrednost razvojnih projektov regije znaša 86 milijonov evrov

Savinjska regija z dopolnjenim razvojnim dogovorom

Pred dnevi sta minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek in predsednik razvojnega sveta Savinjske regije mag. Branko Kidrič podpisala dopolnitev št. 2 k Dogovoru za razvoj Savinjske razvojne regije. Skupna vrednost prenovljenega dogovora zdaj znaša 86 milijonov evrov.

ROBERT GORJANC

Dogovor za razvoj regije je dvostranski izvedbeni akt, na podlagi katerega Savinjska regija izvaja svoj regionalni razvojni program. Je pomemben korak v smeri razvoja regionalne politike in predstavlja učinkovit instrument z vidika premagovanja razvojnih ovir ter virov financiranja. Njegov namen je dati nov zagon pri izvajanju regionalne politike, predvsem pa zagotoviti financiranje za izvedbo projektov, ki so jih lokalne skupnosti in drugi udeleženci prepoznali kot najpomembnejše razvojne projekte regije.

Dogovor tako zdaj vključuje 29 projektov s področij spodbujanja podjetništva, spodbujanja urbane multimodalne mobilnosti, vlaganja v vodni sektor in izboljšanja regionalne mobilnosti. Dvanajst projektov je bilo dopolnjenih ali spremenjenih, štirje pa so novi. Od 29 vključenih projektov se jih deset nanaša na spodbujanje podjetništva, osem na

Iva Zorenč, direktorica RASR (Foto: osebni arhiv)

gradnjo regijskega kolesarskega omrežja, deset na vlaganje v vodni sektor. Od tega se jih osem nanaša na odvajanje in čiščenje odpadnih voda, dva na zagotavljanje oskrbe s pitno vodo, in en projekt pa je namenjen izboljšanju regionalne mobilnosti. Dogovor vključuje tudi dva projekta gradnje kolesarskih stez, ki sta financirana iz integracije.

Skupna vrednost dogovora št. 2 za Savinjsko regijo zdaj znaša 86 milijonov evrov, od tega je približno 55 milijonov evrov kohezijskih sredstev.

Direktorica Razvojne agencije Savinjske regije (RASR) Iva Zorenč je izpostavila, da je bilo vloženega veliko dela in sklenjenih tudi nekaj kompromisov, da so občine oblikovale skupne projekte, ki ustrezajo pogojem regionalnega razvoja. Prepričana je tudi, da jim bo s skupnimi močmi v dialogu s drugimi udeleženci tako na regijski kot nacionalni ravni uspelo končati projekte v tej perspektivi.

Dogovor prilagojen novim okoliščinam

»Podpis dopolnila k dogovoru za razvoj regije je zelo pomemben predvsem zato, ker so v njem povzete spremembe nekaterih projektov, pri katerih se je pokazalo, da so v prvotni vsebini neizvedljivi zaradi različnih razlogov. Nekateri projekti so tudi dodani, da bi regija lahko počrpala vsa razpoložljiva sredstva, ki so ji na razpolago. Na prijaviteljih, torej občinah, zdaj je, da teh 31 projektov uresničijo do konca finančne perspektive leta 2023,« je povedal mag. Branko Kidrič, predsednik razvojnega sveta

Savinjske regije in župan Občine Rogaška Slatina. Kot je še poudaril, Savinjsko regijo pri izvajanju teh projektov čakata predvsem dva izziva. »Prvi je, da bomo občine težko do 30. septembra uskladile projekte z ministrstvi in jih pripravile za gradbenimi dovoljenji za presojo vloge za organ upravljanja, Službo vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko, kot je to zdaj določeno v dogovoru. Predvsem iz razloga, ker v času epidemije delajo v zmanjšanem obsegu tako projektanti, soglasodajalci kot tudi upravne enote. Mislim, da bo vlada morala ta rok podaljšati. Drugi izziv, ki

Mag. Branko Kidrič, predsednik razvojnega sveta Savinjske regije in župan Občine Rogaška Slatina (Foto: GrupA)

nas čaka, je, da bomo občine, ne glede na predviden dvig povprečnine, ta bo namenjen izvajanju obveznih nalog občin, zaradi zmanjšanja drugih virov prihodkov za investicije, težje zagotavljale lastna sredstva.

Za odziv na podpis dopolnila k dogovoru za razvoj regije in komentar o tem, kaj vsebinsko prinaša, smo zaprosili tudi župana Mestne občine Celje Bojana Šrota. »Vsekakor smo veseli, da je končno prišlo do podpisa tega dokumenta, kar smo že več mesecev čakali. Ta mehanizem je izrednega pomena za razvoj in povezovalno znotraj Savinjske regije, še posebej za majhne občine, ki same težko kandidirajo za sofinanciranje. Želimo si, da bi se postopki začeli prej in se tudi hitreje uresničevali, saj na naši strani aktivnosti za projekte izvajamo že mesece,« je dejal Bojan Šrot.

Kot je še dodal, se te nadaljujejo tudi v času koronavirusa. Sicer malo prilagojeno, ker zaradi spremenjenega poslovanja celotne družbe trajajo procesi nekoliko dlje kot sicer, a vendar so v celjski občini zadovoljni, da se delo nadaljuje. »Za projekte gradnje regionalnih kolesarskih povezav za zagotavljanje dnevne in trajnostne mobilnosti Celje-Štore-Šentjur, Celje-Vojnik-Dobrna in Celje-Žalec je projektiranje večinoma končano, potekajo odkupi zemljišč, vloga za sofinanciranje je v pri-

Bojan Šrot, župan Mestne občine Celje (Foto: SHERPA)

pravi. Projekt gradnje državne kolesarske povezave odsek Celje-Laško je v Celju že uresničen in je pri uporabnikih zelo priljubljen. Tako se veselimo začetka del tudi na ostalih odsekih, ki nas bodo povezali s sosednjimi občinami. Za doseganje čim boljše učinkovitosti projektov smo tudi sistem izposoje koles zastavili izven občinskih meja, tako da bodo naši uporabniki lahko kolesarili v sosednje občine in obratno. Za projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Savinje - občine Celje, Štore in Vojnik je projektiranje v večini zaključeno, vloga za sofinanciranje je bila oddana konec leta 2019. Tudi za državni projekt Navezovalna cesta Ljubečna-AC priključek Celje-Vzhod, ki je pomembna za regijo, se aktivnosti za izvedbo nadaljujejo,« je sklenil celjski župan Bojan Šrot.

VELENJE – Počivalšek okrcal vodstvo Gorenja, a delovnih mest to ne bo rešilo

Lokalna skupnost nasprotuje »odpuščanju za preživetje«

Vodstvo Hisense Gorenja je v torek razmere v podjetju predstavilo tudi gospodarskemu ministru Zdravku Počivalšku in državnemu sekretarju Alešu Cantaruttiju. Še pred tem so iz družbe sporočili, da bo po zadnjih izračunih v Sloveniji brez dela ostalo 828 ljudi. O tem, kako ublažiti posledice množičnega odpuščanja, sta se ministra Počivalšek in Cigler Kralj pogovarjala tudi s predstavniki lokalne oblasti in sindikata ter sveta delavcev. Predstavniki velenjske občine upajo na mehke metode zmanjševanja števila zaposlenih, a v sindikatu Skei obljubam ne verjamejo več.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Kitajski lastniki nekdanj slovenskega paradnega izvoznega podjetja iz Velenja so pred tednom dodobra razburili slovensko, predvsem lokalno javnost, ko so napovedali, da bo zaradi slabših poslovnih rezultatov kot posledica koronavirusa samo v Sloveniji brez dela ostalo 1.500 ljudi, v celotni skupini skupaj pa 2.200. Te

številke so kasneje nekoliko zmanjšali in tako naj bi v Sloveniji brez dela ostalo 828 delavcev, od tega 544 v proizvodnji Gorenja, 155 režijskih delavcev v Hisense Gorenje Europe, 84 v IPC in 45 v Gorenju Gostinstvo. V celotni skupini naj bi bilo odveč 1.250 delavcev.

»Pred nami je svetovna gospodarska kriza in zago-

totiviti moramo, da bo družba preživela. Da bi nadomestili izgubo prihodka, je treba storiti dvoje: prodati več z večjo maržo ter znižati stroške,« je dejal Lan Lin, predsednik Hisense International. Dodal je, da bo treba za ohranjanje zdravega poslovanja po vsej skupini zmanjšati število zaposlenih.

V iskanju mehkih metod odpuščanja

Vodstvo družbe je ministru Počivalšku in državnemu se-

se, da bosta podjetje in država tesno sodelovala s ciljem, da bi našla dodatne možnosti za uporabo čim več mehkih metod za zmanjševanje števila zaposlenih in za ublažitev posledic odpuščanja za tiste, ki bodo izgubili delo.

Še preden je vodstvo Hisense Gorenja namere pojasnilo političnim predstavnikom države, je o razmerah seznanilo predstavnike sindikata Skei. Tudi sindikatu je vodstvo družbe zagotovilo, da bodo pri zmanjševanju števila za-

Gorenju Žan Zeba obljubam ne verjame več. Spomnil je, da je bilo delavcev Gorenja po vstopu Kitajcev v lastništvo obljubljenega že veliko. »Na začetku je bilo rečeno, da bomo proizvodno in tudi razvojno podjetje, danes pa vedno bolj kaže, da ne bomo eno ne drugo,« razočarano ugotavlja Zeba.

Koronakriza zgolj izgovor

Gospodarski minister Zdravko Počivalšek je bil ne-

V naslednji tednih bo vodstvo družbe v sodelovanju z delavskimi predstavništvom pripravilo program presežnih delavcev, odpovedi naj bi vročali med 1. junijem in 1. julijem.

retarju na gospodarskem ministrstvu Cantaruttiju pojasnilo, da bodo nadaljevali postopek ugotavljanja presežnih delavcev. Dogovorili so

poslenih poleg odpuščanj skušali uporabiti čim več drugih metod, zagotovili so tudi obstoj proizvodnje v Velenju. Predsednik sindikata Skei v

zadovoljen nad potezo Hisensa, ki je vlado o namenih odpuščanja obvestil »pet minut pred tem, ko je to sporočilo javnosti.« Počivalšek je po

srečanju s predstavniki lokalnih oblasti in s sindikati dejal, da bo vodstvo družbe moralo vzpostaviti dialog s sindikati. »Kot država smo pripravljene sodelovati pri njihovem trudu, da se podjetje prestrukturira, a pod pogojem, da delamo z roko v roki. Z enostranskimi rešitvami bo težko najti ustrezne rešitve za delavce, podjetje, lokalno skupnost in državo,« je poudaril in spomnil, da je Gorenje še pred prevzemom potrebovalo prestrukturiranje. Ocenjuje, da kriza zaradi koronavirusa ni edini razlog za odpuščanje. Ob tem nezadovoljen ugotavlja še, da v podjetju sploh niso počakali na vse ukrepe, ki jih v podporo gospodarstvu pripravlja država.

Minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj, ki se je prav tako udeležil sestanka v velenjski mestni občini, je zagotovil, da bo vlada naredila vse, kar je mogoče, da bo z lastniki Gorenja našla poti za mehke metode odpuščanja oziroma za nižanje števila odpuščenih. »Menim, da je to mogoče,« je optimističen minister. Pri tem je dodal: »Želimo čim bolj zmanjšati socialno breme, ki se napoveduje.

Potem ko so minuli četrtek in petek na pobudo Pivovarne Laško Union v hmeljiščih delali številni prostovoljci in športniki, ki jim prav pivovarna pomaga na poti do uspehov, so se na praznični ponedeljek v hmeljiščih potili še predstavniki Slovenske vojske.

V savinjskih hmeljiščih 248 novih romunskih delavcev

Delavcev premalo, stroški (pre)visoki

Danes naj bi po sedmih dneh karantene v hmeljiščih začelo delati 248 romunskih delavcev, ki so v Slovenijo prišli sredi minulega tedna. Slovenskim hmeljarjem je namreč po dolgotrajnih birokratskih bitkah na kmetije vendarle uspelo pripeljati nekaj dodatnih sezonskih delavcev. A kot opozarjajo, je pridnih rok vseeno premalo, skoraj tretjina romunskih delavcev, ki so bili zadnja leta v slovenskih ekipah, je namreč zaradi nejasnih signalov iz naše države na sezonsko delo odšlo v Nemčijo. Poleg pomanjkanja delavcev hmeljarje preganjajo še visoki stroški, ki jih morajo poravnati za te, ki so vseeno prišli.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Potem ko je zaradi začasne ustavitve prihoda petih avtobusov romunskih delavcev pred približno dvema

tednom propadel prvi poskus njihovega prihoda, so minuli teden vendarle lahko prišli v Slovenijo. A kot po-

udarja Janez Oset, predsednik Združenja hmeljarjev Slovenije, jih je prišlo precej manj, kot so načrtovali. »120 ljudi nam je ušlo v Nemčijo, tako da smo jih namesto 367 pripeljali 248,« pojasnjuje Oset. Nemčija in še nekatere druge severnejše države so namreč po cenejšo sezonsko delovno silo med epidemijo pošiljale letala. »Mi pa smo se morali držati vseh predpisov in protokolov, zaradi česar so se stvari močno zavlekle. Delavci so nas dnevno klicali in spraševali, ali bodo lahko prišli ali ne, in ker končnega odgovora dolgo nismo poznali, so mnogi, ki sicer že leta

prihajajo k nam, obupali in raje odšli v Nemčijo,« dodaja Oset, ki ga močno skrbi, da bodo hmeljarji zaradi letošnjega obotavljanja države brez tujih, predvsem romunskih sezonskih delavcev ostali tudi v prihodnjih letih.

Najprej karantena, nato še testiranje

Avtobusni konvoj z romunskimi delavci sta doletela dolgotrajno čakanje in negotovost na romunsko-madžarski meji, zaradi česar je nastala tudi precejšnja zamuda. Po prihodu v Slovenijo so delavci v skladu s predpisi razdelili med 44 kmetij, kjer so morali v karanteni preživeti sedem dni, včeraj so pristojni začeli tudi jemati brise na novi koronavirus.

Kot je povedal predstavnik hmeljarjev Janez Oset, so bili Romuni v karanteni na kmetijah, kjer bodo tudi opravljali delo. »Policisti so si predhodno ogledali vse kmetije, koliko ima kdo prostorov, na podlagi tega so potem izdajali odločbe, koliko ljudi je lahko kje nastanjenih v karanteni,« razlaga. Na kmetiji Osetovih so tako trenutno štirje romunski delavci, čeprav so jih pričakovali 18. »Po policijskem pregledu bi jih lahko sprejeli 15, a jih je zaradi dolgotrajnega čakanja precej obupalo, tako so prišli le štirje,« pove Oset, ki še ne ve, kako bodo ob takšni kadrovski podhranjenosti sploh uspeli izvesti vse potrebno na hmeljiščih. Narava se na trenutne predpise ne ozira in v hmeljišču bo kmalu treba mlade po-

ganjke že navijati na vrvice, a povsod jih niso niti še napeli.

Stroški so se podvojili

Poleg s pomanjkanjem parov pridnih in tega dela vajenih rok se hmeljarji ubadajo še z vedno višjimi stroški, ki naj bi jih plačali. Kot je pojasnil Oset, so vsem, ki so se zanimali za delo v Sloveniji, že pred časom naročili, naj si priskrbijo ustrezna zdravniška potrdila in agro zavarovanje, da v primeru bolezni ne bi obremenjevali slovenskega zdravstvenega sistema. »Hmeljarji smo jim obljubili, da jim bomo povrnilili 40 evrov,« pravi sogovornik, ki je pripravil tudi izračun vseh stroškov, ki jih morajo plačati hmeljarji za vsakega delavca. »Stroški prevoza so se skoraj podvojili, s 66 evrov na 110 evrov na osebo. K temu je torej treba prišteti še 40 evrov povračila za zavarovanje. In zdaj država pričakuje, da bomo hmeljarji krili še stroške testiranja za novi virus, ki stane 85 evrov za vsakega delava. Skupaj torej 235 evrov za vsakega delavca samo za to, da so lahko prišli in bodo lahko delali.« Oset je prepričan, da bi moralo ministrstvo prispevati del teh stroškov, saj se hmeljarjem ob vseh zamudah in birokratskih tegobah to finančno enostavno ne bo izšlo. Prav zaradi tega je v torek naslovil tudi pismo na pristojno ministrstvo.

Dober odziv na poziv

Kot smo že poročali, so imeli hmeljarji že pred dnevi vse

pripravljeno za prihod približno 200 delavcev iz Romunije, a ti takrat niso mogli vstopiti v državo, saj je bilo tveganje za širitev covida-19 po pojasnilu kmetijskega ministrstva preveliko. Ministrica Aleksandra Pivec je takrat pozvala k iskarnju domače delovne sile. Odziv Slovencev je bil, kot pravi Pivčeva, presenetljivo dober: »Predvsem je izjemno presenetljivo, da ti ljudje v tem trenutku v ospredje ne postavljajo plačila, temveč želijo pomagati in zapolniti prosti čas. Veseli me, da so prepoznali stisko pridelovalcev,« je dejala, ko je v petek obiskala hmeljarje v Savinjski dolini in se tudi sama preizkusila v delu.

Pivčeva je prepričana, da znamo tudi Slovenci delati dobro, a je po njenih besedah razumljivo, da mnogi niso vajeni težkih sezonskih opravil. »Vendar bo epidemija novega koronavirusa zagotovo spremenila marsikaj v našem načinu razmišljanja in delovanja. Vsa Slovenija se je tresla zaradi skrbi, ali bo dovolj hrane in ali bodo kmetje uspeli zagotavljati normalno preskrbo,« je dejala. Verjame, da bo trud kmetov postal bolj cenjen, ljudje bodo bolj pripravljeni na pomoč in težko delo v kmetijstvu.

Čeprav naj bi se na poziv ministrstva za delo v kmetijstvu prijavilo več kot 550 ljudi, jih je v hmeljišču za zdaj prišlo zgolj peščica. Tako so se lahko hmeljarji še najbolj zanesli na sosedo in prijatelje.

Foto: TONE TAVČER

Nova preobleka ceste v Založah

POLZELA – Kljub izrednim razmeram gradbinci na Polzeli ne počivajo. Lepe pomladne dni, ko je zaradi omejitev gibanja na lokalnih cestah precej manj prometa, izbrani izvajalci del izkoriščajo za obnovo dotrajanih cest. Tako je pred dnevi končno podoba dobila cesta v Založah, na delu med Kloštrom in Sevnikom.

Obnovo ceste, ki zajema ureditev odvodnjavanja, razširitev, pripravo novega spodnjega in zgornjega ustroja vozišča ter asfaltiranje v skupni dolžini 2 kilometra, je izbran izvajalec podjetje Voc Celje začel že lani. Pogodbena cena je 480 tisoč evrov, del denarja bo iz proračuna prispevala Občina Polzela, del bo primaknila država. V teh dneh so delavci z asfaltno prevleko prekrili del že prenovljenega dela ceste v dolžini 1.100 metrov, celotna investicija naj bi bila predvidoma končana do konca junija. LKK

O lanskem zaključnem računu

VITANJE – Po zaključnem računu lanskega občinskega proračuna je imelo Vitanje lani približno 2,2 milijona evrov prihodkov in odhodkov. Zaradi epidemije koronavirusa so svetniki sprejeli tokratni zaključni račun na dopisni seji.

»Postorili smo vse, kar smo si zadali in kar je najpomembnejše, naložbe so bile v okviru načrtovanih zneskov,« je o zaključnem računu povedal župan Slavko Vetrh. Občina je lani najprej začela gradnjo mostu na Fužinah, nato sta bila na vrsti cestna odseka na Paki in Ljubnici, po teh delih je poskrbela še za športni park pri vesoljskem centru. Na koncu je občina začela urejati še parkirišče Na gmajni. Vitanje je imelo lani 6 odstotkov višje prihodke kot leto prej. Občinski nadzorni odbor, ki je dal soglasje, je pregledal lanski zaključni račun. BJ

www.nt-rc.si

Aprilska zmagovalca sta:
Ana Slomšek Luka Vovk
(63 glasov) (13 glasov)
oba iz Srednje šole za kemijo, elektrotehniko in računalništvo ŠCC

NAJ MATURANTKA IN NAJ MATURANT 2020

novi tednik radio celje novatel citycenter

Končna zmagovalca se bosta potegovala za pametni telefon podjetja Novatel in Desetake Citycentra Celje v vrednosti 250 evrov.

Ob koncu akcije bomo med vsemi, ki bodo glasovali, izžrebali dobitnika pametnega telefona podjetja Novatel!

Finalni krog od 7. maja!
GLASUJTE!

CELJE – V Nomagu razkužujejo držala koles

Tudi sistem Kolesce občuti epidemijo

Epidemija koronavirusa vpliva tudi na uporabo sistema javne izposoje koles Kolesce. Januarja in februarja letos je v Mestni občini Celje število najemov koles enakomerno naraščalo, marca je, po razglasitvi epidemije sledil občuten padec izposoje. V podjetju Nomago, ki je upravitelj sistema, to pripisujejo zmanjšanju dnevnih migracij, kar je tudi logično, saj veliko zaposlenih dela doma ali je na čakanju.

ROBERT GORJANC

Januarja so v Nomagu zabeležili 2.972 najemov (povprečno 95,9 na dan), februarja 3.577 (123,3 na dan) in marca le 2.322 (74,9 na dan).

Kljub temu so marca zabeležili najvišje dnevno število najemov, in sicer 207 (februarja 185 in januarja 176). Prav tako je bilo marca opravljenih

največ registracij v sistem Kolesce, 197, medtem ko je bilo februarja 179 in januarja 110 novih uporabnikov.

V podjetju Nomago zagotavljajo, da dosledno upoštevajo navodila Nacionalnega inštituta za javno zdravje in ministrstva za zdravje. Njihova ekipa ob vsaki razporeditvi ali servisu držala koles razkuži. Na vsaki postaji čistijo tudi zaslon terminalov. Ker ne morejo zagotavljati, da bi bila držala koles razkužena po vsaki uporabi, svetujejo uporabnikom, naj si po vožnji skrbno umijejo roke in si jih razkužijo. Obvestilo o zaščitnih ukrepih so uporabnikom poslali v okviru mobilne aplikacije, objavili so ga tudi na spletni strani kolesce.si. Celjska občina in Nomago ob tem uporabnike prosita, naj vozijo previdno, da zaradi poškodb ne bodo dodatno obremenjevali zdravstvenega sistema.

Zaradi epidemije koronavirusa se je uporaba sistema Kolesce v prvih treh mesecih precej zmanjšala.

Januarja so v Nomagu zabeležili kratkotrajnejše najeme kot mesec prej, povečala se je povprečna prekolesarjena razdalja. Februarja in marca so bili najemi daljši, uporabniki so tudi prekolesarili večje razdalje. Januarja je bilo tako skupaj prevoženih več kot 3.745 kilometrov, februarja 4.650 in marca več kot 3.135. Od vzpostavitve sistema septembra lani so uporabniki samo v Celju skupno prekolesarili že več kot 72 tisoč kilometrov.

Statistika najemov in vračil koles v prvih treh mesecih letos po posameznih postajah kaže, da je obojega največ na postaji Na zelenici pri Supermarketu Tuš (1.221 najemov, 900 vračil) in najmanj na Ostrožnem (178 najemov) ter avtobusni postaji (209 vračil).

Foto: Andraž Purg – GrupA

»Veseli smo, da smo uspeli zagotoviti zaščitno opremo«

LAŠKO – Tudi v Civilni zaščiti Laško so se večji del svojega delovanja v času od aktiviranja sredi marca osredotočali na zagotavljanje zaščitne opreme, ki jo je, kot je znano, primanjkovalo v vsej državi. »Predvsem smo jo želeli zagotoviti za osebe doma starejših v Laškem, saj smo se najbolj bali, da bi tam prišlo do žarišča. Prav tako smo opremo zagotovili tudi za gasilce in občane,« je povedal Matjaž Pikel, poveljnik CZ Laško in podžupan Občine Laško.

Trenutno večjih težav z zaščitno opremo ni. »Občanom, ki jih potrebujejo, maske razdeljujemo v okviru območne organizacije Rdečega križa Laško-Radeče, prav tako na občinski blagajni. Maske smo zagotovili tudi podjetjem, ki so nas zaprosila za pomoč. Pri izpolnitvi te naloge smo res bili uspešni,« je še dejal naš sogovornik. Pomemben del delovanja civilne zaščite v Laškem predstavlja tudi nudenje pomoči starejšim prebivalcem občine v sodelovanju s prostovoljci in z Rdečim križem, kjer tudi zbirajo prijave. »Če potrebujejo pomoč, lahko pokličejo po telefonu ali se zglasijo osebno. Občanom nudimo prevoz v trgovine in po nujnih opravkih, v okviru CSD tudi dostavo hrane na dom. Ta stvar je lepo urejena in z delovanjem teh služb smo zelo zadovoljni,« je še dodal Matjaž Pikel.

Sicer pa se v Civilni zaščiti Laško ob vladnem rahljanju

Matjaž Pikel, poveljnik Civilne zaščite Laško

ukrepov že zazirajo v prihodnost: »Nekako se bomo morali navaditi, da bomo z virusom živeli še nekaj časa in pri tem morali upoštevati vsa priporočila zdravstvene stroke. Naša želja pa je, da se stvari čimprej normalizirajo, mogoče na malo drugačen način, ampak življenje mora iti naprej.«

Z našim sogovornikom smo se običajno v tem času leta pogovarjali o organizaciji prvomajske prireditve na Šmohorju, ki jo pripravlja Krajevna skupnost Rečica. »Zaradi vladnih ukrepov prvomajskega zborovanja na Šmohorju letos ne bo, prav tako ne kresovanja, saj še vedno velja prepoved kurjenja v naravi. Si bodo pa ljudje praznik dela pripravili po svoje. Me pa veseli, da domača godba vseeno pripravlja budnico na malo drugačen način,« je še sklenil Matjaž Pikel, zadovoljen tudi, ker se v KS Rečica kljub sedanjim razmeram niso izneverili tradiciji in vseeno postavili mlaj.

RG

Foto: Civilna zaščita Laško

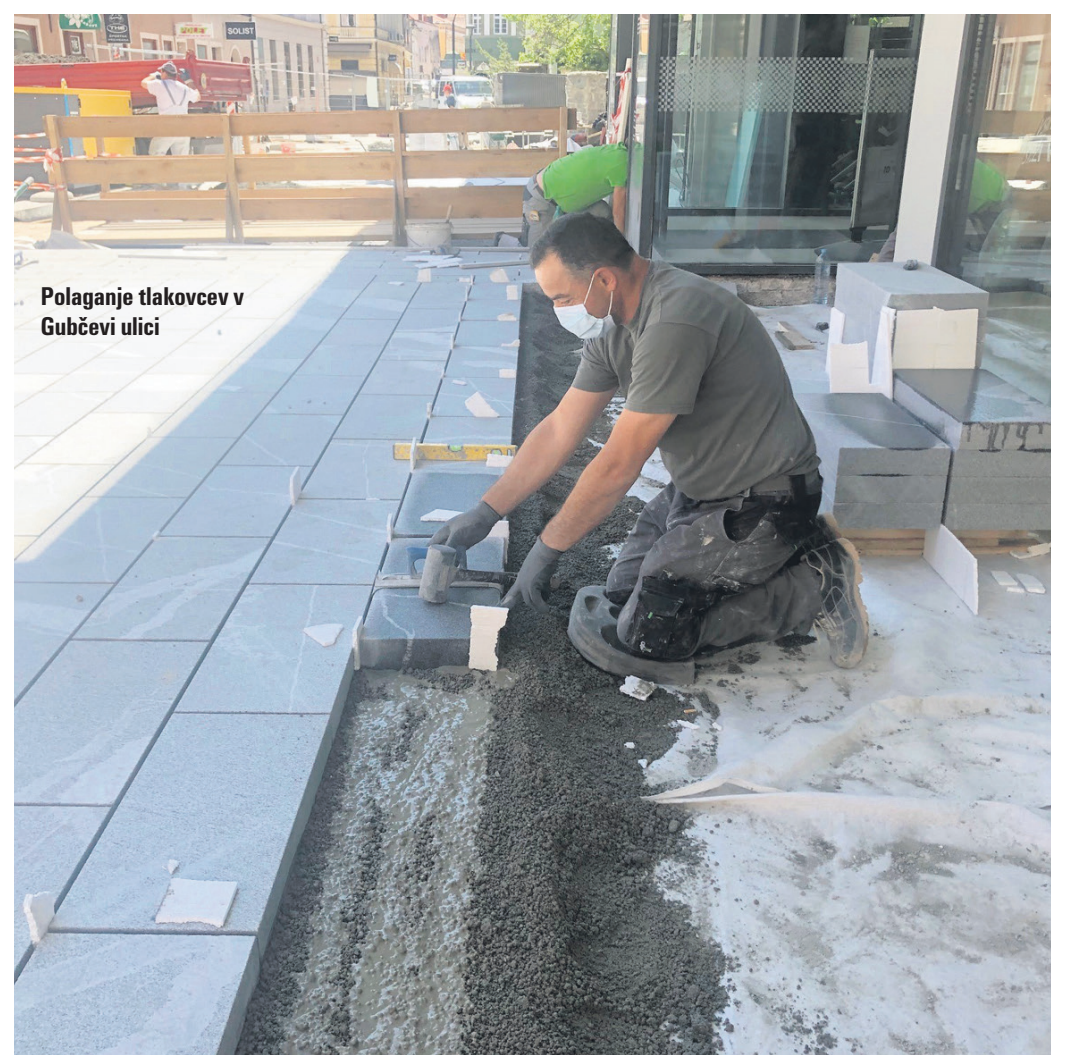
Obnovljeno območje bodo krasile japonske češnje

CELJE – Z nadaljevanjem del v okviru projekta Eksperimentalna ureditev Eksperimentalna ureditev dela Lilekove in Gubčeve ulice v Celju, ki ga izvaja mestna občina, območje okrog nekdanje veleblagovnice T, kjer bo urenjen poljudnoznanstveni Tehno park, že dobiva videz, kot ga bo imelo po dokončanju del. Po razglasitvi epidemije so bila dela na tem gradbišču začasno zaustavljena, pred dnevi je izvajalec del v Gubčevi ulici nadaljeval polaganje tlakovcev pred vodom v stavbo. V prihodnjih dneh bo na tem mestu zasajenih še sedem dreves, in sicer japonske češnje.

MOC nadaljuje gradbena dela tudi v Lilekovi ulici. Tako kot v Gubčevi bo izvajalec del tudi v tej ulici obnovil vse komunalne vode

»Na zahodni strani Gubčeve ulice, na odseku med stikom z Lilekovo in navezavo na Cankarjevo ulico, smo že v zimskih mesecih zgradili podzemni sistem za zbiranje odpadkov. Ob koncu projekta bomo na delu obeh obnovljenih ulic namestili novo urbano opremo in pitnik. Postavili bomo tudi table, ki bodo označevale območje eksperimentalne prometne ureditve, in obveščevalne table, ki bodo promovirale hojo. Verjamemo, da bo ta mestni prostor resnično zasijal v novi, mikavni podobi in bo omogočal varno hojo in kolesarjenje,« so o delih povedali v celjski občini.

Projekt je ocenjen na 1,4 milijona evrov. Na podlagi uspešne prijave na javni razpis za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti, ki ga je objavilo ministrstvo za infrastrukturo,

Polaganje tlakovcev v Gubčevi ulici

Cilji investicije v Lilekovi in Gubčevi ulici v Celju: umirjanje motoriziranega prometa, zmanjšanje parkirnih površin, povečevanje površin za pešce v območju mestnega naselja in s tem povečevanje deleža peš opravljenih poti, povečevanje površin za kolesarje v mestnem naselju in s tem povečevanje deleža s kolesom opravljenih poti, izboljšanje prometne varnosti, zmanjšanje negativnih vplivov na okolje.

(vodovod, plin, kanalizacijo za odvajanje odpadnih in meteornih vod, javno razsvetlavo, elektrokabelsko napeljavo) in položil nove kamnite tlake. Celotno tlakovano območje, po zgledu na obnovljeno staro mesto jedro, se razteza na približno 1.800 kvadratnih metrih.

bo MOC prejela 594 tisoč evrov nepovratnih sredstev, kar predstavlja približno 40 odstotkov vrednosti celotnega projekta (37,4 odstotka EU in 4,4 odstotka RS). Ostali denar je MOC zagotovila v občinskem proračunu.

RG

Foto: MOC

Po praznikih najprej možnost vračila knjig

V splošnih knjižnicah so že z nestrpnostjo pričakovali, kdaj bodo lahko znova odprli svoja vrata in sprejeli obiskovalce, kljub temu pa je tudi njih odločitev vlade v torek na dopisni seji zelo presenetila. Ker »dan potem« še ne morejo odpreti knjižnice, brez ustreznih priprav za varnost obiskovalcev in zaposlenih, bodo v Osrednji knjižnici Celje (OKC) svoja vrata ponovno odprli po prvomajskih praznikih.

Da bi bili postopki čim bolj učinkoviti, so minuli torek z nekaterimi zaposlenimi že začeli priprave na ponovno odprtje knjižnice, ki je zaprta od 13. marca.

Od združenja splošnih knjižnic so prejeli nekaj osnovnih usmeritev, ki jih je to pripravilo po navodilih ministrstva za zdravje in NIJZ za določene knjižnične delovne procese in stike z uporabniki ter rokovanje s knjižničnim gradivom.

Knjižnice bodo svoje dejavnosti in posamezne enote odpirale postopno, skladno z navodili o sproščanju različnih omejitev programov, ki jih bodo pripravile za to pristojne ustanove. Knjižnice morajo tako pred odprtjem zagotoviti zaščito za zaposlene in uporabnike ter oblikovati posebno organizacijo dela. »Prve dejavnosti v naši knjižnici obsegajo urejanje knjižnice in knjižnih polic ter pripravo prostorov, kar pomeni namestitve varovalnih stekel na izposojevalni pult, navodil in priporočil za obiskovalce ter pripravo skladiščnih prostorov za odlaganje vrnjenih knjig, ki bodo morale po priporočili NIJZ biti v karanteni 72 ur. Prav tako se bomo posvetili odpisu iztrošenega gradiva,« je povedala Polonca Bajc Napret, predstavnica za odnose z javnostmi in promocijo v OKC.

Drugo dejavnost bodo v OKC izvedli 4. maja, ko bodo odprli knjigomat za vračilo gradiva. »Trenutno je izposojenih malo manj kot 36 tisoč knjig, zato bi želeli, da se vsaj tretjina knjig vrne pred uradnim odprtjem knjižnice. To pomeni, da bodo te vrnjene knjige, ki bodo morale biti skladiščene 72 ur v posebnih prostorih, že prestale karanteno in bodo lahko šle v nadaljnjo izposajo. Pri vstopu bo ves čas dežurni knjižničar, ki bo v pomoč ljudem pri vračanju gradiva. Naj povemo, da zamudnin ne bo, tudi teden dni po odprtju knjižnice ne, kasneje pa bomo te zaračunavali po ceniku, zamudniki jih bodo lahko plačali brezstično,« je še povedala naša sogovornica.

Natančnega datuma, kdaj bodo knjižnice v Sloveniji ponovno odprle svoja vrata, še ni, v OKC predvidevajo, da bi to lahko bilo po 12. maju, saj vlada za takrat pripravlja večji sveženj ukrepov popuščenja in možno je, da bo tudi knjižnice vključene v ta paket rahljanja ukrepov. Vsekakor v knjižnici še nekaj časa ne bo prireditev in še nekaterih drugih dejavnosti, ki so povezane s socialno in z družabno vlogo knjižnic. RG

Brez povišanja cene pomoči na domu

VITANJE – Svetniki se niso odločili za povišanje ekonomske cene storitve pomoči na domu. Predlagal jo je Lambrechtov dom za starejše občane, ki to storitev opravlja. Zadnje povišanje ekonomske cene je bilo lani maja.

Trenutno znaša ekonomska cena od 20 do približno 30 evrov, odvisno od dneva. Predlagano je bilo povišanje za približno evro ob delavnikih in nedeljah ter za približno tri evre ob praznikih. Lambrechtov dom je utemeljil svoj predlog s povišanjem plač zaposlenih. Občinski svet je o njem odločal na dopisni seji. Svetniki se z njim niso strinjali ter so menili, da čas epidemije za takšno odločitev ni primeren. O povišanju bodo ponovno odločali na redni seji. BJ

Maske šivali tudi v varstveno-delovnem centru Dobrna

DOBRNA – Ko je Slovenija zajela epidemija novega koronavirusa in ko so se pojavile potrebe po zaščitnih maskah, so zaščitne maske začeli šivati tudi v Centru za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna. V centru izvajajo dnevne in celodnevne oblike storitve za osebe z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju.

V centru, kjer je šivanje že razvito v okviru njegovega poslanstva, so šivali tekstilne pralne mask. Zaposleni z

uporabniki že ves čas ročno in strojno šivajo. »Bojazen pred pomanjkanjem zaščitnih sredstev in naša motivacija za varnost uporabnikov in zaposlenih, sta pripeljali do odločitve, da začnemo šivati sami,« pravi Darja Drobne Gačnik, vodja Varstveno-delovnega centra Dobrna.

»Ekipa štirih izkušenih šivilj z mentorico Karmen Kugler je pridobila vzorčne primere mask, informacije o učinkovitosti tekstilnih mask in nabavila ustrezen material.

ROGATEC – Minister Hojs se je srečal z župani in obmejnimi policisti

Bolj kot vojaki na meji razburjajo maske ministra Zdravka

»Nezakonitih prehodov je na našem območju trenutno malo. Izkušnje iz preteklosti kažejo tudi drugačno sliko. Vojaki so že na naši meji. Ukrep, ki bi jim dal nekoliko večja pooblastila, župani na tem območju podpiramo,« je ob srečanju z notranjim ministrom dejal župan Rogatca Martin Mikulič.

SAŠKA T. OCVIRK

Minister za notranje zadeve Aleš Hojs se je v petek v Rogatcu srečal še z župani Rogaške Slatine, Šmarja pri Jelšah, Podčetrtku, Bistrice ob Sotli in z županjo Kozjegaja. Na gradu Strmol so govorili o obmejnem režimu, urejanju nelegalnih prehodov in morebitni aktivaciji 37.a člena Zakona o obrambi ter posledično večjih pooblastilih voj-

ske. »Glede na to, da na meji že imamo vojake, ne vidim nobenih težav, da bi, če bi bilo treba, ti dobili še dodatna pooblastila,« je dejal župan Podčetrтка Peter Misja.

To stališče je na srečanju z župani podprl tudi vršilec dolžnosti generalnega direktorja policije Anton Travner. Trenutno vojaki ob srečanju z migranti lahko zgolj pokličejo

policijo. Ne morejo jih niti pridržati niti usmeriti. »V zadnjih 24 urah so policisti v Sloveniji zajeli 60 oseb, ki so nezakonito prečkale mejo,« je v petek 24. aprila dejal Travner.

»Glede na to, da gre na obeh straneh meje za relativno poseljeno območje, je tu nezakonitih prehodov malo. Bistveno drugače je v nekaterih občinah na Kočevskem. Zavedati se moramo, da je na Balkanu na tisoče ljudi, ki se bodo prej ali slej napotili proti zahodu. Večjo skupino so v teh dneh že zajeli v Trstu. Zato moramo biti na vse scenarije pripravljeni,« je svoje stališče znova izpostavil Hojs. Tako on kot generalni direktor policije se nista mogla

izogniti vprašanjem, ki jih je odprla zadnja oddaja Tarča na nacionalni televiziji. Glavnina očitkov o nepravilnostih pri nabavi zaščitne opreme leti na gospodarskega ministra Zdravka Počivalška.

Hojsa sta zmotili dve stvari. Da se tisti, ki govorijo o nepravilnostih in pritiskih, niso odzvali takoj. »Sam sem v podobnem položaju še isti dan pri notarju overil izjavo o tem, kar se mi je dogajalo.« Drug pomislek je bil vezan na izvor in zakonitost prisluhov, ki so bili objavljeni v oddaji.

V nadaljevanju je minister Hojs obiskal še obmejne policiste na mednarodnem prehodu Dobovec.

Foto: Andraž Purg - GrupA

SŠol
Foto: CUDV Dobrna

Z zadnje podelitve Bralne značke Vrba, ki je namenjena uporabnikom varstveno-delovnega centra.

Zgornjesavinjska bralna značka za uporabnike varstveno-delovnega centra

Zaradi karantene brez bralne značke

Občani v Zgornji Savinjski dolini nadpovprečno radi berejo. V okviru Osrednje knjižnice Mozirje, ki pripravlja bralno značko za odrasle bralce, je organizirana tudi Bralna značka Vrba. Ta je namenjena občanom s posebnimi potrebami, ki so uporabniki enote Vrba v Nazarjah, ki je del Varstveno-delovnega centra Saša. »Poglaviti namen Bralne značke Vrba je razvijanje književnih sposobnosti oseb s posebnimi potrebami. Mišljeno je predvsem razumevanje prebranega,« je povedala knjižničarka mozirske osrednje knjižnice Tatiana Golob, ki je vodja projekta Bralna značka Vrba.

BRANKO JERANKO

»Poleg omenjenega smo želeli vzbuditi pri sodelujočih pozitiven odnos do knjig in knjižnice,« je dodala vodja projekta. Knjižničarji se uporabnikom približajo tudi na osebni ravni. Golobova jih opisuje kot zelo prisrčne ljudi, ki neizmerno cenijo osebni stik. »Radi se družijo, radi poslušajo zgodbe in spoznavajo nove stvari. V okviru bralne značke jim vse to lahko ponudimo,« ugotavlja. Knjižničarki jih spodbujata k pogovoru o prebranem, pri čemer ugotavljata, da je odziv presenetljivo dober. Trije uporabniki so se nad bralno značko tako navdušili, da so postali člani mozirske

knjižnice. Po Unescovem manifestu imajo občani s posebnimi potrebami pravico, da jim splošne knjižnice zagotavljajo storitve in gradiva, ki so prilagojena njihovim zmožnostim.

Odlična zamisel

»Knjižničarji imamo najbrž že v globoko v sebi željo po širjenju književne kulture. Med vsakodnevnim delom si prizadevamo, da bi ljudem s svojimi spodbudami približali svet knjig in branja. Ob tem se poskušamo približati vsem uporabnikom,« pravi Tatiana Golob. Posamezniki iz Vrbe že vrsto let obiskujejo mozirsko knjižnico in ob stiku z njimi

Martin: Pogovarjali smo se o ognju in cvetju in o kozličkih. Pravljica je bila o Rdeči kapici. Zelo sem bil zadovoljen, zelo mi je bila všeč bralna značka.

se je porodila zamisel, da bi knjigo približali še drugim, ki takšne možnosti nimajo. Golobova se je tako povezala z VDC. »Moram reči, da so sprejeli zamisel z navdušenjem. Izvajanje svojih drugih dejavnosti so bili takoj pripravljene prilagoditi in nam omogočiti delo z njihovimi uporabniki v njihovih prostorih,« je zadovoljna.

Uporabniki Vrbe imajo različne sposobnosti, saj nekateri berejo samostojno, drugi tega ne zmorejo. »Vsem je skupno, da zelo radi prisluhnejo pripovedovanju. Tudi v okviru rednega programa jih zaposleni že od nekdaj spoznavajo s knjigo in z branjem. Pri spoznavanju uporabnikov in vseh potrebnih dejavnikov so nam bili v veliko pomoč,« je povedala vodja projekta. Poudarja, da je to omogočilo oblikovanje bralne značke, prilagoditev skupini in ohranitev osnovne podobe bralne značke. Uporabniki so odrasli z mrtvo v telesnem in duševnem razvoju. Med njimi so mladi odrasli, občani srednjih let in celo gospod, ki je v osmem desetletju življenja. Večinoma so Zgornjesavinjčani, nekaj jih

prihaja iz Spodnje Savinjske doline.

Srečan se veselijo

Projekt Bralna značka Vrba izvajajo že četrto leto zapored. Njegovo izvajanje se začne vsako leto v mesecu kulture, nato je v prostorih Vrbe šest srečanj, ki so enkrat na teden. Pri izvajanju projekta sodeluje Golobova s knjižničarko Mašo Juvan. »Najin tedenski obisk se vedno začne z veselimi pozdravi, z objemi. Najini bralci se vedno pozanimajo, kako se vedno najini sodelavci,« se veseli srečanj Golobova. Podobno se jih veseli seveda Juvanova. Zaradi rednih stikov – tudi na podelitvah priznanj – namreč poznajo uporabniki tudi druge sodelavce knjižnice. Nato se vrstijo nestrpna vprašanja o srečanju, ki je na vrsti. »Moram vse sodelujoče pohvaliti, da so kljub prešernosti vedno disciplinirani. Ko se bralna urica začne, skoraj vedno nastopi tišina. Večina branju res prisluhne, nekaterim pozornost popusti prej, kar za proces branja kljub vsemu ni moteče,« opisuje Golobova. »Med pogovorom o prebranem večina res dobro sodeluje, pove tudi svoje

Pozorno poslušanje knjižničarke ... Z enega od srečanj Bralne značke Vrba.

V zgornjesavinjskem varstveno-delovnem centru je tudi organizirana knjižna polica Osrednje knjižnice Mozirje. Knjižničarki postavljata na polico vsak mesec – celo leto – knjige različnih žanrov in različnih težavnostnih stopenj. S police jih lahko uporabniki vzamejo ter prebirajo.

mnenje o zgodbi, ki smo jo prebrali,« ugotavlja.

Tatiana in Maša sta prvo leto izvedli bralno značko v klasični obliki, vendar prilagojeno uporabnikom. Tisto leto so v Vrbi skupaj prebrali roman Aksinije Kermauner Cvetje in ogenj, Ezopove živalske basni in še nekaj kratkih zgodbic. Uporabniki so vsako zgodbo ali njen del pustvarili v likovni obliki, in sicer v različnih likovnih tehnikah. Na koncu, ko je bila podelitev priznanj, je bila tudi razstava pustvarjenih del. Druga bralna sezona je bila v znamenju povodnega moža. Na srečanjih so skupaj prebrali zgodbo Zgornjesavinjčana Edija Mavriča Povodni mož in roža ljubezni, Prešernovo pesnitev Povodni mož in Rozmanovo pesnitev Urška. Knjižničarki je presenetilo, da je vsaj tretjina sodelujočih zgodbo o Prešernovi »Urški zali« že dobro poznala.

»Celotna skupina je zelo naklonjena novostim in vedno vesela družbe. Zato sva se lani odločili za nadgradnjo srečanj in v bralno značko vključili goste,« je povedala Golobova o tretji bralni sezoni. Uporabniki so se tako družili z gozdarjem, s članicami ekipe prve pomoči, z gasilcema ter s terapevtskim parom vodnice in njene psičke. Pred vsakim obiskom so uporabniki prebrali zgodbo, ki je bila povezana z dejavnostjo oziroma s poklicem gosta.

Nada: Knjiga je bila zelo lepa. Knjigo smo prebrali. Tatiana nam je hodila vsak torek brat zgodbe.

Med karanteno brez značke

Za letošnjo bralno značko sta se Tatiana in Maša odločili za poučne knjige s področij varstva narave, živalstva, glasbe, ljudskih običajev ... Prvo srečanje je bilo na temo ponovne uporabe, drugo na temo izumirajočih živalskih vrst ter tretje na temo glasbe in glasbil. Po tem srečanju je prišlo zaradi epidemije do karantene, zato naslednjih štirih srečanj še ni bilo mogoče izvesti. Uporabniki se jih že veselijo. »Včasih koga naključno srečamo na kakšnem sprehodu. Takrat smo knjižničarji takoj deležni veselih pozdravov, seveda s primerne razdalje,« je življenje med karanteno opisala Juvanova. Ob takšnih priložnostih je glavno vprašanje uporabnikov, kdaj bo spet srečanje bralne značke. Na prejeta priznanja bralne značke ter knjižna darila so izjemno ponosni. Ponosni so tudi njihovi starši in zaposleni v Vrbi.

Zaključna srečanja bralne značke so bila doslej vsako leto aprila v prostorih mozirske knjižnice. Na podelitve pridejo tudi starši, v spremljevalnem programu uporabniki zaplešejo ob zvokih priznanega zgornjesavinjskega harmonikarja Primoža Zvira.

Foto: arhiv Osrednje knjižnice Mozirje

Na enem od bralnih srečanj z različnimi gosti sta uporabnike obiskali članici ekipe prve pomoči zgornjesavinjskega Rdečega križa.

Z letošnjega bralnega srečanja na temo ponovne uporabe. Med pustvarjanjem sta nastali simbolni drevesi.

Muzeji bodo predvidoma znova odprli svoja vrata po praznikih

Vladna odločitev »čez noč« presenetila muzeje

Odločitev vlade na torkovi dopisni seji, da v okviru rahljanja ukrepov za zajezitev epidemije koronavirusa lahko svoja vrata znova odprejo tudi nekatere kulturne ustanove, je v vodstvih muzejev na Celjskem povzročila veliko presenečenje. V teh dneh so tudi v okviru Skupnosti muzejev Slovenije pripravljali načrte, kako ob upoštevanju zaščitnih ukrepov za obiskovalce in zaposlene ponovno odpreti svoja vrata, potem pa je sledila vladna odločitev. Ker kar »čez noč«, brez navodil in usmeritev, na varnostno prilagojen način, ne morejo odpreti muzejev, bodo v Pokrajinskem muzeju Celje, Muzeju novejšje zgodovine Celje in Muzeju Velenje za obiskovalce vrata ponovno odprli predvidoma po prvomajskih praznikih.

ROBERT GORJANC

Pokrajinski muzej Celje: Brez razstave o Almi M. Karlin na Dunaju

»Po 13. marcu, ko smo muzej zaprli za obiskovalce, smo svoje dejavnosti zmanjšali na minimum. Od začetka aprila je del zaposlenih prihajal na delo in se ukvarjal z nalogami, ki jih je mogoče opraviti na varen način. V zadnjem tednu jih dela že skoraj polovica, pri čemer morajo upoštevati varnostne zahteve, kar pomeni, da vsak dela v svoji pisarni, v skupnih prostorih je obvezno nošenje mask, prav tako razkuževanje. Zaščitne ukrepe morajo upoštevati tudi tisti, ki delajo na terenu, naš muzej namreč izvaja arheološki nadzor v Gubčevi in Lilekovi ulici,« je povedal Stane Rozman, direktor Pokrajinskega muzeja Celja.

Glede odpiranja muzeja za obiskovalce je Rozman dejal, da je treba počakati na ustrezne sklepe vlade in priporočila ministrstva. »Bojim se, da bodo muzeji prišli na vrsto šele ob koncu, v drugi polovici maja ali morda šele junija. S kolegi iz drugih muzejev se pogovarjamo o različnih možnostih, najverjetneje bodo muzeji najprej odprti le za individualne obiskovalce, kasneje tudi za skupine.«

V muzeju jim je žal, ker izgubljajo spomladansko sezono ogledov šol: tiste, ki so bili napovedani za marec, april in maj, so morali odpovedati, zaradi česar bo v muzeju precejšen izpad prihodkov. K temu bo prispevalo tudi to, da bo zaradi razmer v Celju v poletnih mesecih najbrž malo turistov.

Zaprto je tudi gradbišče v nastajajočem razstavišču v Stari grofiji, kjer nastaja še eno mesto pod mestom. »Izvajamo samo nujna dela, s katerimi skrbimo za ustrezno vlago in temperaturo, da ne bi prišlo do poškodovanja fresk. Pričakujem, da bi morda v maju lahko ponovno začeli restavrirati freske,« je pojasnil Stane Rozman.

Eden večjih načrtovanih projektov pokrajinskega muzeja v tem letu je bila postavitvena razstava o Almi M. Karlin na Dunaju, ki bi jo morali odpreti junija ob državnem prazniku, a je epidemija koronavirusa prekržala te načrte. »Po posvetovanju z muzejskimi kolegi na Dunaju in z našo ambasado smo se odločili, da bomo projekt za eno leto preložili. Tudi jesenska postavitvena bi namreč bila vprašljiva, ne le zaradi negotovih razmer, marveč tudi zaradi programskih načrtov dunajskega Welt muzeja. Prihodnje leto, prav tako predvidoma konec junija ali julija, bo odprtje razstave tudi pospremlilo začetek slovenskega predsedovanja EU,« je še povedal Stane Rozman.

Muzej novejšje zgodovine Celje: V »novo dobo« z razstavo o roku

»Rahljanje ukrepov se počasi odraža tudi pri delu našega muzeja, čedalje več zaposlenih ne dela več od doma oziroma ni na čakanju in se vrača k običajnemu načinu delovanja. Trenutno nas je v muzeju približno petina oziroma četrtnina vseh zaposlenih, po prvem maju pričakujemo, da bomo več ali

manj spet vsi na delovnih mestih,« je povedal dr. Tonček Kregar, direktor Muzeja novejšje zgodovine Celje.

Kot je še dodal, je notranja organizacija dela po posameznih muzejih različna, odvisna od narave dela muzeja: v tem času, ko muzej ni odprt za obiskovalce, so lahko pripravljali scenarije in kataloge za nove razstave, digitalizirali gradivo ...

»Kar zadeva odprtje muzejev za obiskovalce, se mi zdi nujno poenotenje na državni ravni. Zato se direktorji v teh dneh pogovarjamo, kdaj in na kakšen način odpreti muzeje. Ena od možnosti je, da bi muzeje odprli 18. maja, ko je mednarodni muzejski dan, kar bi bilo zelo pomembno tudi na simbolni ravni. Pri tem je seveda treba upoštevati vse varnostne ukrepe in okoliščine.«

Tonček Kregar je še poudaril, da velik del obiskovalcev njihovega muzeja (Hermanov brlog) predstavljajo otroci, tudi predšolski. Ker vse tudi spodbujajo k dotikanju predmetov, interaktivnosti, je varnostne pogoje še težje zagotoviti. Zato pričakujejo konkretna navodila in smernice ministrstva za kulturo.

Epidemija je sicer močno posegla v programske načrte muzeja, ki ima v tem času podobno kot kolegi iz pokrajinskega muzeja vrhunec sezone z zaključnimi šolskimi ekskurzijami in obiski skupin. Višek sezone je nedvomno izgubljen, posledično bo okrnjen tudi program. V muzeju še vedno upajo, da bodo letos lahko uresničili še dve večji občasni avtorski razstavi.

»Prva je o zgodovini roka v nekdanji Jugoslaviji s poudarkom na Sloveniji in Celju v sodelovanju z Muzejem roka v Beogradu, odprtje je načrtovano za konec maja. Z drugo razstavo bomo v MNZC predstavili razglednice iz lastnih zbirk, predvidena je za konec leta.« Eden osrednjih letošnjih projektov je tudi razstava Več kot barve, ki so jo v otroškem muzeju odprli v času razglasitve epidemije in še nedotaknjena čaka obiskovalce. Odreči so se morali manjšim razstavam, ki jih bodo prestavili na pozneje ali zanje pripravili kakšno virtualno rešitev.

Posledice koronavirusa se bodo poznale tudi pri poslovanju muzeja. »Delež lastnih prihodkov v našem letnem proračunu je približno deset odstotkov. Gre za denar, ki ga zaslužimo z vstopninami, delavnicami, s prodajo izdelkov ... Vse to je pomemben del sredstev za naše poslovanje. Ravno iz teh prihodkov deloma tudi plačujemo zaposlene in bojim se, da bo letošnji izpad prihodkov res visok. Poleg tega z negotovostjo pričakujemo tudi siceršnje gospodarske posledice, ki bodo zanesljivo prizadele tudi kulturno sfero.«

Vladna odločitev pa je presenetila tudi nas in smo o njej izvedeli po zaključku redakcije nove številke našega časopisa, za katero smo se v obeh celjskih muzejih pozanimali, kako se pripravljajo na ponoven sprejem obiskovalcev.

Kaj vse si lahko naročite in vam dostavijo na dom?

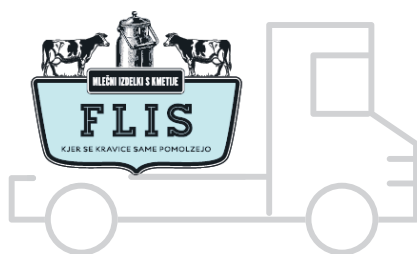
Ponujamo vam seznam restavracij, picerij in trgovin, ki nudijo možnost spletnega nakupovanja ali telefonskega naročila z varno dostavo na dom ali varnim prevzemom. Nakupujete enostavno iz domačega naslonjača. Obiščite spletni strani Novega tednika in Radia Celje.

Pizzeria Picikato
Prevzem hrane v piceriji ali dostava na dom
03 541 10 10

Picerija Verona
Prevzem hrane v piceriji ali dostava na dom
070 409 510

Kmetija Flis
Prevzem na kmetiji ali dostava na dom (mleko, mlečni izdelki, jajca in drugo)
darja.cetina@gmail.com

Vrtnarstvo Valner
Prevzem na vrtnariji ali dostava na dom (sadice zelišč, zelenjave, okrasnega cvetja in trajnic)
031 535 978, www.valner.si

Metrob Ljubecna
Dostava na dom (gnojila, substrati in drugi dodatki za vrt, rože in trato)
info@metrob.si

Meko
Dostava na dom (ekološka in druga gnojila ter dodatki za vrtnarjenje)
041 353 604 ali info@meko.si

Veterina in trgovina Tačka Šentjur
Dostava hrane, priboljškov, šamponov in zdravil brez recepta za živali
041 618 772
ali sentjur@tacka-veterina.si

Alenkine slaščice
Dostava tort, sladic in sladolediv
040 857 137

Slaščičarna in pekarna Rolga
Varen prevzem pekovskih izdelkov
041 505 075 ali 070 866 700

Melita mlin Braslovče (mlin Plaskan)
Dostava moke na dom
031 396 635

Vihar - trgovina in diskont
Dostava na dom (sadje in zelenjava, meso in mesni izdelki, pijače ter vsa druga živila ter čistila in higienski pripomočki)
www.trgovina.hrib.si

Samooskrba kot vir preživetja in občutka varnosti

Po solato in krompir na svoj vrt ali njivo

Prehranska samooskrba je bila doslej bolj ali manj del leporečja. Zdravstvena in ekonomska kriza sta nas opomnili, da je pomembnejše kot stanje borznih indeksov stanje domačega hladilnika.

SAŠKA T. OCVRK

Prehranska samooskrbnost je za vsako skupnost strateškega pomena. Ob tem prikimavamo vsi odločevalci. A to ne spremeni tega, da nam delež lastne pridelave iz leta v leto pada. Tudi pod polovico potreb ali še nižje. Podneb-

ne, varnostne, gospodarske, zdravstvene in socialne razmere nas spodbujajo, naj se bolj opremo na vire v svojem domačem okolju. Bomo prihajajoči val brezposelnosti znali izkoristiti za obujanje zamujenih priložnosti?

Jerneja Jošar, avtorica številnih vrtnarskih priročnikov

Vrt nam mora biti v veselje in sprostitev

Na obrobju prestolnice ima prav posebno vrtnarijo, ki še najbolj spominja na čarobni vrt. Ko je morala vrata zaradi epidemije zapreti, se je nanjo vsul plaz elektronske pošte in sporočil v predalih družbenih omrežij. »Vrtnarji smo se razmeram prilagodili in tudi v preteklih tednih delali po svojih najboljših močeh,« pravi Jerneja Jošar.

V preteklih dneh je vsak dan pripravljala zabojčke s sadikami in semeni, jih opremila z imeni in pustila pred vrtnarijo. V težkih časih so morda prav semena simbol upanja.

Kdo se danes odloča za zelenjavne in cvetlične vrtove?

Vedno več je ljudi, ki hodijo v službo in imajo majhne otroke. Moj način vrtnarjenja jim je blizu, ker ne zahteva vsakodnevnne prisotnosti, garanja in odvisnosti. Mladi za to res nimajo časa. Če vrt pomeni dodatne skrbi in obveznosti, ga raje nimajo. Po drugi strani je sveža in na ekološki način pridelana hrana ve-

dno bolj dragocena. Če k temu dodamo, da je vrtnarjenje tudi čudovita sprostitiv, gibanje na svežem zraku, nabiranje D-vitamina na soncu in polnjenja pljuč s kisikom, je to krasen paket, ki nudi zadovoljstvo na več ravneh. Name se obračajo tudi tisti, ki že vrtnarijo in si želijo drugačen, lažji pristop. Načrt sajenja in setve naredim za vsako stranko posebej glede na naravne danosti in želje naročnika. Ni čisto enostavno izbrati prave kombinacije, vendar je takšen načrt dolgoročen, da ne rečem več. V vsakem delu leta je vsak košček razpoložljive zemlje zasaden z neko zelenjadnico.

Kaj lahko trenutno počnemo na vrtu?

Cel april je bil ugoden za setev in sajenje vrtnin, ki brez težav prenesejo muhasto aprilsko vreme. Še vedno je čas, da posadimo kapusnice, torej zelje, brokoli, cvetačo, glavni ohrovt, nadzemno kolerabico, vse sorte solat, gomoljno in stebelno zeleno, poletni por, blitvo, poletni radič, da posejemo korenje, peteršilj, pastinak,

rdečo peso. Sicer pa nekateri radi prehitvajo naravo in že zdaj na vrt silijo s toplotno zahtevnimi vrtninami, kot so paradižnik, paprika, jajčevci, bučke in kumare. Kljub temu da smo čez dan že lahko v majčkah s kratkimi rokavi, tla še niso dovolj ogreta in tudi temperaturna nihanja med dnevom in nočjo so še prevelika. Na ta način rastline le izgublajo energijo, ko skušajo preživeti ta stres. Tudi kasneje bodo zato bolj šibke, bolj bodo podlegale boleznim in škodljivcem. Čas za toplotne razvajenke bo prišel sredi maja, po ledenih možeh.

Je še čas, da se lotimo zadeve od začetka, če imamo le dolgočasen travnik, ohišnico z nekaj cvetličnimi gredicami ali samo teraso oziroma balkon?

Razen od novembra do februarja je vedno pravi čas, da začnemo. V vseh ostalih mesecih lahko kaj posejemo, posadimo. Marca začnemo z redkvicami, s špinačo, z graham, s čebulo, česnom, aprila nadaljujemo s kapusnicami, solato, z blitvo, s porom, fižolom, maja so na vrsti paradižniki, paprike, bučke, kumare, junija je čas za radič, endivijo, julija za pozne sorte kapusnic, torej pozno zelje, ohrovt, listnati ohrovt in brstični ohrovt, kitajski kapus, prezimni por, avgusta začnemo s setvami motovilca, septembra in oktobra

sadimo zimsko solato, oktobra še čebulo in česen. Torej, kot vidite, v vsakem mesecu se da kaj zasejati in posaditi. In ni izgovorov, da bi odlašali. Sicer pa je tudi zima čas za vrtnarjenje, vendar na malo drugačen način. Takrat pridobivamo znanje, načrtujemo in sanjarimo. In gojimo sadike nekaterih vrtnin, tudi doma na okenski polici.

Zelenico pred hišo lahko spremenimo v užitno gredico v nekaj urah. Označimo si robove grede, pokrijemo površino s kartonom, dobro zalijemo in nasujemo prst. To je najhitrejši in najenostavnejši način, vendar potrebujemo nekaj finančnega vložka za prst. Drugi način, ki je prav tako hiter, je, da na označeni površini odstranimo travno rušo ter tla dobro prerahljamo in dodamo kompost. Obstaja seveda še kar nekaj drugih možnosti.

Kako na vrtnarjenje vpliva globalno segrevanje?

Vedno bolj bomo morali spremljati vse te spremembe iz dneva v dan in se sproti prilagajati. Kmalu ne bodo več veljala določena pravila, kaj kdaj sejati.

Ravno v sušnih obdobjih se pokaže, kako zelo pomaga, če so tla zastrta. To je preizkušena praksa, ki daje odlične rezultate. Tla so zaščiten pred negativnimi zunanjimi vplivi, kot so veter, sonce, padavine. Veter jih odnaša, močni nalivi jih zbijajo, odnašajo prst, voda prehitro odteka z gredic, sonce tla izsušuje. Zato je zelo pomembno, da gola tla, torej prazen prostor med rastlinami, zastremo. Uporabimo lahko slamo, seno, miskant, pokošeno in posušeno travo z zelenice, divje rastoče rastline, kompost. Tla so zaščiten. Tako kot je to v naravi. Samo pogledjte gozd. Tam so tla vedno pokrita. Ali je to gosta podrast, jeseni in pozimi pa odpadlo listje. Tako pokrita tla je treba veliko manj zalivati, prst je rahla, polna drobnoživk, ki skrbijo za rodovitnost tal, in še plevela nimamo.

Tudi škodljivcev in boleznih je vsako leto več. Zato ne bo škodilo znanje o njihovem prepoznavanju. Da rešimo težavo na vrtu, moramo najprej poznati vzrok. Lahko je to škodljivec ali bolezen, mnogokrat pa samo fiziološki vzrok, torej suša, prevelika vlaga ali močan veter, tudi presežek ali pomanjkanje hranil. Škropljenje vse povprek s sredstvi, ki nenazadnje temu sploh niso namenjena, je nesmiselno. To velja že za naravne pripravke, ki jih lahko naredimo sami, da o pesticidih sploh ne govorim.

Torej je bistvo dobrega vrtnarjenja sodelovanje z naravo?

Način vrtnarjenja brez prekopavanja in obračanja zemlje ter hkratna uporaba zastirke, ki štiti tla, se mi zdita najboljše potem, ki jih ubira narava. Na ta način ne posegamo preveč v naravni svet in oponašamo vzorce v naravi. Sama tako počnem že dvajset let. A ne samo jaz, tudi moji starši, prijatelji, sosedje in številne stranke, ki sem jim pomagala.

Foto: Andraž Purg - GrupA

Irena Rotar, predsednica Ekoci – eko civilne iniciative Slovenije

Odgovorni smo za prihodnost svojih otrok

Izginjajoče sadno drevje brez podmladka, na pol izpraznjene vasice, kjer živetarji ostareli starši v prevelikih hišah, ogromna koruzna polja, dragi hlevi, obdani z velikimi stroji in s stotinami silaznih bal, zaprta živina. Kot pravi Irena Rotar, je to žalostna podoba slovenskega podeželja s koronavirusom ali brez.

Na drugi strani se ljudje cele dneve ubijajo na delovnih mestih, da lahko plačajo drago najemnino ali stanovanjski kredit, vrtec in obšolske dejavnosti, zaradi katerih otroke komaj kaj vidijo, ter avto in gorivo, ki ga zares potrebujejo le za prevoz na delo. Čeprav jim na koncu ne ostane nič časa in še manj denarja, so neskončno hvaležni, da službo sploh imajo. »Kam plovemo, kje smo zdaj in kaj smo se iz zgodovine naučili?« se ob tem nesmiselnem poganjanju hrčkovega kolesa sprašuje naša sogovornica.

V rajski deželi lačni?

Slovenija je rodovitna in vodnata dežela. Kmetije z intenzivno klasično pridelavo sicer dajejo večji hektarski donos, vendar ima takšno kmetovanje daljnosežne ekološke posledice. Zbita in gola

ta so izjemno občutljiva na erozijo humusne plasti zaradi vetra in pogostih nalivov. Vedno pogosteje nas pesti suša. Industrializacija kmetijstva, politika subvencioniranja in vedno večji vpliv multinacionalk so kmete marsikje po svetu povsem stisnili v kot.

Ekoci – eko civilna iniciativa Slovenije je kmetijskemu ministrstvu v zadnjih letih dala celo vrsto predlogov za povečanje samooskrbe, promocijo vrtničarstva in trajnostno kmetijstvo ter oživiljanje podeželja. Pod taktirko Sanje Lončar bodo Rotarjeva in številni drugi strokovnjaki v naslednjih dneh med bralce pospremili novo knjigo Samooskrba v praksi – manj površin več pridelka. »To bo zagotovo izvrsten pripomoček, ki bo tudi tistim, ki se tega prvič lotevajo, na majhnih površinah pomagal pridelati več.«

V prihodnje bo veliko odvisno od tega, koliko bo pristojno ministrstvo pripravljeno podpreti nove in bolj raznolike dejavnosti na kmetijah. Mi pa moramo razmisliti, kaj lahko storimo sami. »Smo dovolj zreli in modri, premoremo dovolj strpnosti in empatije, da bi lahko morda živeli v isti hiši s starši? Če živimo v mestu ali

Irena Rotar (foto: osebni arhiv)

bi lahko živeli tudi v bivanjski skupnosti z ostalimi ljudmi, kjer bi si medsebojno pomagali in znižali življenjske stroške? Si lahko najdemo službo, ki jo bomo lahko opravljali od doma? Bi lahko v večino časa praznih gasilskih in kulturnih domovih ustvarili manjša podjetniška središča oziroma podjetniške inkubatorje? Bi centri za socialno delo lahko povezali na primer mamico samohranilko in starejšo gospo, ki živi sama v preveliki hiši, da bi si pomagali?« Irena Rotar naniza le nekaj zanimivih vprašanj.

Po starem ali še bolj po starem?

Kot pravi Rotarjeva, bodo kmetije morali krmariti med zakonitostmi narave in zakonitostmi trga. »Na globalnem

trgu lahko s cenami tekmujejo le konvencionalni kmetje z velikimi površinami in s strojno obdelavo. Če se zdi, da smo v Sloveniji samooskrbni vsaj z govejim mesom, to v resnici ne drži. Brez uvoženih krmil bi bili prisiljeni precej zmanjšati živinorejo.« Najbolje bi jo bilo prilagoditi virom hrane, ki je pridelana pri nas. Namesto vedno bolj problematične koruze bi lahko k živinski krmi dodajali industrijsko konopljo. Ta ima izjemne rastne in uporabne lastnosti, a se na naših njivah še ni zares prijel. »Zelo verjetno se bodo kmetje, ki imajo z družinskimi kmetijami dolgoročne načrte preusmerili

V Sloveniji imamo:

864 kvadratnih metrov kmetijskih površin na prebivalca

380 kvadratnih metrov trgovskih površin na tisoč prebivalcev

v trajnostno, ekološko, biodinamično ali permakulturno kmetijstvo. Pridelek bo količinsko nekoliko manjši, a bo na trgu dosegal višje cene.« Tvrstna pridelava je še posebej primerna za manjše kmetije, ki jih je v Sloveniji največ. »Za oskrbo štiričlanske družine bi pri pridelavi na permakulturni način zadoščal poldrugi hektar zemljišča. To sicer ni nič novega. Naši dedki in babice so bili že na manjši površini okrog hiše večinoma samooskrbni,« pravi Rotarjeva. Pri odločitvi za eno ali drugo usmeritev bo zagotovo pomembna tudi evropska kmetijska politika. Že zdaj je jasno, da bo po odhodu Velike Britanije iz skupine sredstev zanjo manj.

Semena, zemlja in voda

Verjeli smo, da bo družbeni razvoj lakoto počasi izkoreninil. Projekcije žal kažejo, da tudi prehranska varnost razvitega sveta ni samoumevna. Rodovitna zemlja, semena in voda postajajo strateško vedno bolj

OB ROBU

Manj je v resnici več

V teh dneh bi lahko stvari, ki mi gredo na živce, naštevala v nedogled. Vse so povezane s tem, da se običajen hektični način življenja tlači v zelo zmanjšane okvire možnega in dovoljenega. A v tem zamejenem času in prostoru se odpira neskončna svoboda razmisleka, ki je kot skupnost nismo bili deležni še nikoli. Ker se vsi skupaj na takšen način nismo še nikoli ustavili in se zelo verjetno nikoli več ne bomo. Kaj zares potrebujemo in kaj si želimo, kaj je pomembno in kaj le potrošniški balast?

SAŠKA T. OCVIRK

Živim na kmetih. In to je v teh časih nekaj, za kar se vsako jutro znova zahvalim. Pa da ne boste mislili, da sem zaradi tega doslej živela kaj bolj zdravo ali umirjeno. Domača jajca, mleko in zelenjava so krasna reč, a za polno zaposleno družino zahtevajo kar precej dodatne logistike. Medtem ko sem se običajno pozno popoldne vozila proti domu in premlevala, kakšen obrok lahko za družino pripravim v skoraj nič časa, je bilo vedno najenostavneje zaviti v trgovino ter izbrati lažje rešitve namesto boljših.

Trenutna situacija nas je doma podprla pri zamisli, da hodimo v trgovino le enkrat na mesec. Ne delam si utvar, da se bo kaj takšnega dolgoročno obdržalo, je bil pa to izjemno koristen in poučen eksperiment. Vsa osnovna živila dobimo v bližnji okolici. Kanglico za mleko smo končno začeli tudi uporabljati. Manjša izbira v hladilniku je že po nekaj dneh sprožila veržno reakcijo negodovanja, potem domišljije in ustvarjalnosti.

Ste vedeli, da je mogoče maslo izdelati tudi doma? Ste si kdaj izmislili svoj recept za piškote, ki so se izkazali za čisti presežek? Ste čokolado, nad katero ste se vedno zmrdovali, že spremenili v vrhunsko pecivo? Ste material za šolski projekt na lastno pobudo poiskali v skatli za smeti? Ste hodili na vrt opazovat, kako listki mlade redkvice bodejo na plano in kako cvetijo jagode?

Verjetno. Ampak večina otrok takšne izkušnje v sodobnem svetu nima. To je najpomembnejša lekcija, ki so jo najini otroci dobili v tednih šolanja doma. In roko na srce, obnovitveni tečaj sva potrebovala tudi midva z možem. In seveda, tudi pri nas zdaj več sejemo in sadimo.

pomembni. Vsaj kar zadeva semena, se v Sloveniji obnašamo precej brezbržno. »Zelo smo zaskrbljeni, ker smo v Sloveniji izgubili že 80 odstotkov avtohtonih semen, ki so našemu okolju najbolj prilagojena. Zdaj so prodali še Semenarno Ljubljana, vključno z največjim vrtom semenarskega centra na Ptuj, kjer so semena zlahkali. Kaj pomeni odvisnost od tujega uvoza, se učimo ravno v času pandemije. Ker nimamo več lastne semenarne, s somišljeniki gibanja Oskrbimo Slovenijo – Šteta sem pozivamo odločevalce, naj poskrbijo, da bo ptujski center semenarne postal del genske banke semen Slovenije in naj se državne zavode nemudoma dopolnijo s semeni. Glede na odvisnost od tujine smo tu najbolj ranljivi.«

Ker so zaradi vedno hujših neurij na udaru tudi rastlinjaki, bi morali razmišljati o tako imenovanih vkopanih rastlinjakih, ki za termoregulacijo izkoriščajo moč naravnih virov zemlje. Več o teh rastlinjakih je opisano v knjigi Sveža zelenjava z domačega vrta 365 dni na leto.

V eko civilni iniciativi so prepričani, da lahko delež vrtničarskih površin toliko povečamo, da bomo samooskrbo znatno okrepili. Morda bomo nekoč sistem uspeli nadgraditi na način, da bodo viške lahko tudi vrtničarji prodali. Na tem principu že zdaj delujejo izmenjevalnice semen in dobrin ter Zelemenjave. Morda bomo naše gasilske domove kdaj res spremenili tudi v sobotne izmenjevalnice lokalne hrane.

Po sadike na splet?

Vrtnarije, ki spadajo pod kmetijski sektor, so tudi v mrtvilu epidemije ostale odprte. A vseeno je za nekaj časa njihovo poslovanje zastalo. Da bi šli po sadike solate na splet, nam doslej večinoma ni padlo na pamet. V preteklih dneh se je ponudila tudi ta možnost.

Medtem ko smo tipali po naših vrtnarijah, smo ugotovili, da za večino spletna odzivnost kljub vsemu trenutno ni prvenstvena naloga ali pa imajo v rastlinjakih dela čez glavo. Med zelo odzivnimi in tudi prvimi, ki so svojo ponudbo prestavili na splet, so Vrtni centri Kalia Semenarne Ljubljana. Poleg prilagojenega nakupovanja v centrih so stranke spodbujali, naj za nakup uporabijo njihovo spletno trgovino kalia.si. »Odziv nakupov preko

spleta je v zadnjem mesecu neverjeten, saj smo v dveh tednih presegli celoletno spletno prodajo lanskega leta. Zagotovo to kaže na našo prilagodljivost in zaupanje kupcev v našo spletno trgovino,« so nam sporočili iz Kalie.

Da je letos zanimanja za vrtnarjenje bistveno več kot sicer, opažajo tudi v vrtnarstvu Rožca Golež. Za spletno prodajo sadik se niso odločili. »Postopek pakiranja je izredno zahteven. Morali bi uporabiti ogromno pakirne plastike za zaščito rastlin, česar ne želimo, ker je plastika že tako velik problem našega planeta.« Uvedli so naročanje nekaterih sadik po spletni pošti. Za takšno naročilo na vrhuncu sezone potrebujejo tudi teden dni, plačilo je možno na daljavo ali osebno. A to možnost priporočajo le ljudem z vi-

sokim zdravstvenim tveganjem. »Zelo pomembna se nam zdita svetovanje in pomoč pri izbiri rastlin, zato je prihod k nam še vedno najboljša izbira. Vse stranke so zelo ozaveščene in prihajajo zaščitene z maskami in veliko še vedno z rokavicami, prav tako se držijo na razdalji. Prodajo in zaključevanje nakupov smo postavili na prosto, tako da ni zadrževanja v rastlinjaku, ki se prav tako ves čas zrači.«

Bolj kot za rože se ljudje trenutno zanimajo za sadike zelenjave ter sadnega drevja in grmičevja. Glede na več časa doma se nekateri odločajo za novo ureditev okolice, zato je veliko povpraševanja tudi po oblikovanih okrasnih drevesih. Tistih, ki si želijo vsaj kakšno solato v koritu ali lonec paradižnika na balkonu, je vedno več.

Bomo letos več sadili in sejali ali se vsaj bolj oskrbovali pri bližnjih kmetih?

FB odzivi

Aleš: Seveda bomo več sejali. Mi v okviru svojega vrta delamo dodatne njivice. Mleko, jajca in meso smo že prej kupovali pri kmetu. A tudi kislo zelje, repo in podobno. Vrhunsko moko kupujemo v mlinu in že deset let sami pečemo kruh. Sami delamo tudi jogurt.

Barbara: Posadili smo malo več zelenjave in nova sadna drevesa. V skrinji imam lokalno meso, jajca redno jemljem pri sosedih.

Marko: Letos smo si omislili nov kurnik. Mleko, jajca in meso že dolgo kupujemo lokalno. Letos bomo imeli več gred. Dolgoročni cilj je samooskrba.

Klavdija: Že doslej sem pridelala domačih stvari za celo leto. Upam samo, da bo narava poskrbela za normalno vreme. V tem primeru bi lahko hodila na tržnico prodajat. Super bi bilo, če bi uvedli tržnico za blagovno menjavo. Moj višek nečesa za višek nečesa drugega pri drugem pridelovalcu.

Urška: Sadili in sejali ne bomo kaj dosti več, kmetije naokoli pa res precej pogosteje obiskujemo. In smo hvaležni zanje, krasno ponudbo imamo pri nas.

Alenka: Več sadimo, otroci več pomagajo, pri lokalnih ponudniki pa smo kupovali že doslej. Zadali smo si, da bomo hodili čim manj v trgovino.

Aleš: Letos smo si tudi mi omislili vrt in s tem dodatno delo. Smo še kar motivirani za nove izzive, ki se jih prej nismo lotevali. Pa da vidimo, kaj bo zraslo.

Melita: Letos smo že pridno posejali vse naše permakulturne grede. Komaj kaj prostora še imamo za kasnejše posevke. Kokoši sem nabavila že jeseni in zdaj pridno nesejo. Po novem nam sosed dostavlja domače mleko. Tudi jogurt smo že naredili iz njega. Meso pa tako ali tako kupujemo vedno od kmetov.

Dvajsetletna preiskava izginotja Jureta Plevnika ni dala oprijemljivih dokazov

Grozen čas brezupnega iskanja sina

Dvajset let. Bolečih. Žalostnih. Toliko časa je namreč minilo od enega najskrivnostnejših izginotij v Sloveniji. 7. aprila 2000 je Ika Plevnik zadnjič videla svojega sina. Od takrat je za njim izginila vsaka sled. Policija trdi, da primer še ni končan. Skoraj nemogoče pa je verjeti, da ni niti ene oprijemljive sledi, ki bi nakazala, kaj se je tisti dan s takrat 18-letnim Juretom Plevnikom zgodilo. »Bojim se, da se moj čas izteka. Toda moje poslanstvo še ni končano. Ne smem obupati pri iskanju resnice o tem, kaj se je zgodilo,« pravi Plevnikova.

SIMONA ŠOLINIČ

»To dolgujem sinu. Hkrati razmišljam, kako malo časa še imam. Počutim se nemočno v vseh pogledih,« dodaja Juretova mama Ika Plevnik. Jureta so mama in prijatelji zadnjič videli 7. aprila 2000. Sled za njim se je izgubila na poti iz šole. Domov naj bi ga odpeljal eden od njegovih prijateljev, od tu pa so se izjave domnevno vpletenih začele zapletati. Do danes še ni jasno, kaj se je tisto popoldne dogajalo, razen tega, da je bilo eno od možnih zadnjih Juretovih mest, kjer naj bi se nahajal, v Zgornji Savinjski dolini. V vseh teh letih je bilo kar nekaj iskalnih akcij, v katerih njegovega trupla niso našli, bilo je nešteto zaslišanj številnih, ki bi lahko o izginotju karkoli vedeli.

Dvajsetletna preiskava ne daje rezultatov

»Pogrešanje še vedno preiskujemo. Preiskava poteka v smeri, da je bil Jure Plevnik Golob žrtev kaznivega dejanja, enako tudi, da je odšel neznano kam,« pravijo na Policijski upravi Celje. »Zaradi suma, da bi lahko bil žrtev kaznivega dejanja, smo opravili več razgovorov, hišnih preiskav in iskalnih akcij na različnih mestih. Ker smo želeli razjasniti določene okoliščine, smo v zadnjih letih nekatere razgovore tudi

ponovili, vendar nam do zdaj ni uspelo z gotovostjo potrditi, da bi lahko bil Jure žrtev kaznivega dejanja,« še dodajajo.

Zato še vedno zbirajo obvestila, da bi lahko odšel neznano kam, pri čemer sodelujejo tudi s tujimi varnostnimi organi. »Tudi vnaprej bomo nadaljevali z zbiranjem obvestil od oseb, ki bi nam lahko karkoli povedale o njegovem izginotju,« še dodajajo.

A takšna izjava policije tudi pomeni, da niti za prvo niti za drugo možnost več kot očitno kriminalisti nimajo oprijemljivih dokazov. Da policija vsa ta leta tava v temi, je izjava številnih, s katerimi smo se pogovarjali v času od Juretovega izginotja. Vsi so prepričani, da Jure ni več živ in da ne drži, da je odšel v tujino, kot se je to omenjalo vsa ta leta. In da se v ozadju Plevnikovega izginotja skriva večja zgodba, ki bo ostala neizgovorjena.

Kot so nam pred časom dejali nekateri Juretovi znanci, je nekatere od njih policija zaslišala šele nekaj časa po izginotju, zaradi česar se je po njihovem mnenju izgubilo kar nekaj dragocenega časa. Prijatelja, ki naj bi Jureta na usodni dan videl zadnji, naj bi policija zaslišala večkrat in vmes ugotovila, da ni vedno govoril resnice, a ga kriminalisti zaradi ničesar nikoli niso

Ika Plevnik: »Moje poslanstvo še ni končano, bojim se le, da mi zmanjkuje časa.«

mogli ovaditi. Nikoli mu niso mogli ničesar dokazati.

Anonimne izjave so možne

Celjska policija je pod vodstvom takratnega direktorja Janka Gorška več kot pred desetimi leti celo podala kazensko ovadbo zoper neznanega storilca zaradi umora. To je bila velika izjema v kriminalistični praksi, saj je bila ovadba podana ne glede na to, da policija ni našla trupla. Danes se zdi, da je bila ta poteza le slaba tolažba za Juretovo mamo, ki ves ta čas dela vse, kar lahko kot mati, da bi našla svojega sina. Zdi se, da obljubam, da bodo policisti vendarle preiskali njegovo izginotje, danes ne verjame več.

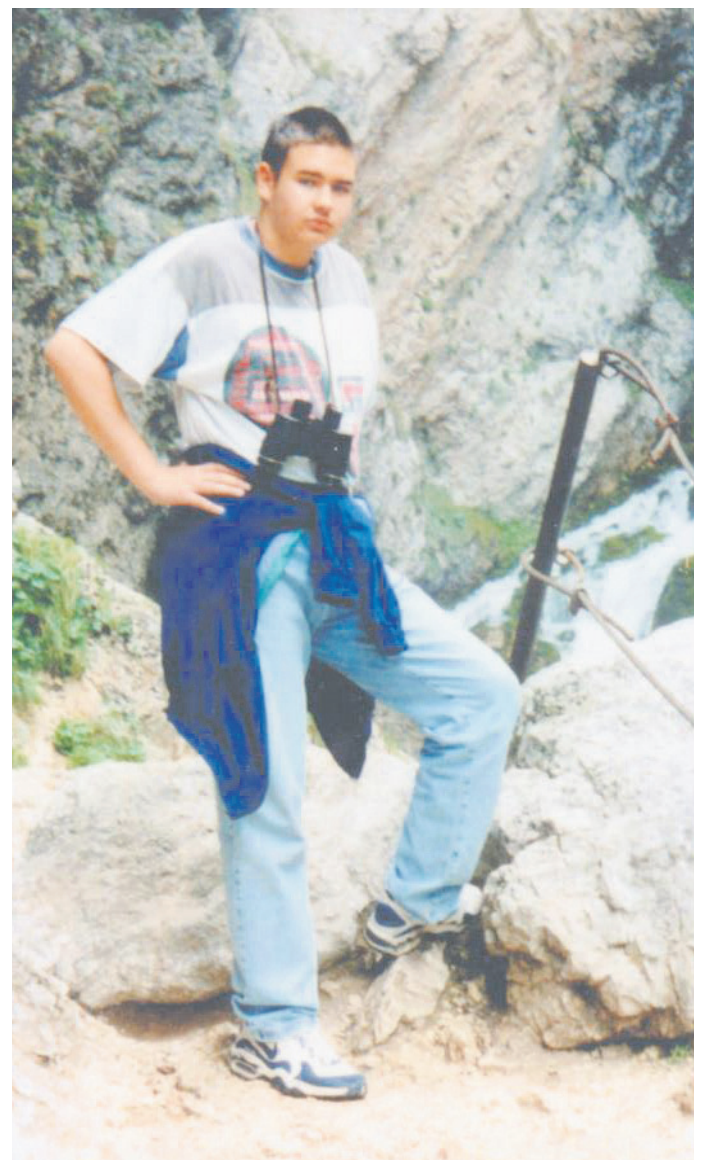
»Spraševala sem policijo tudi o tem, kako ne more določenih stvari preveriti z

Kriminalisti so ugotovili, da je bil na dan izginotja signal Plevnikovega mobilnega znan na območju Zgornje Savinjske doline. Na tistem območju je bilo več iskalnih akcij. Predvsem na območju Tera. Vendar Plevnika tam niso našli.

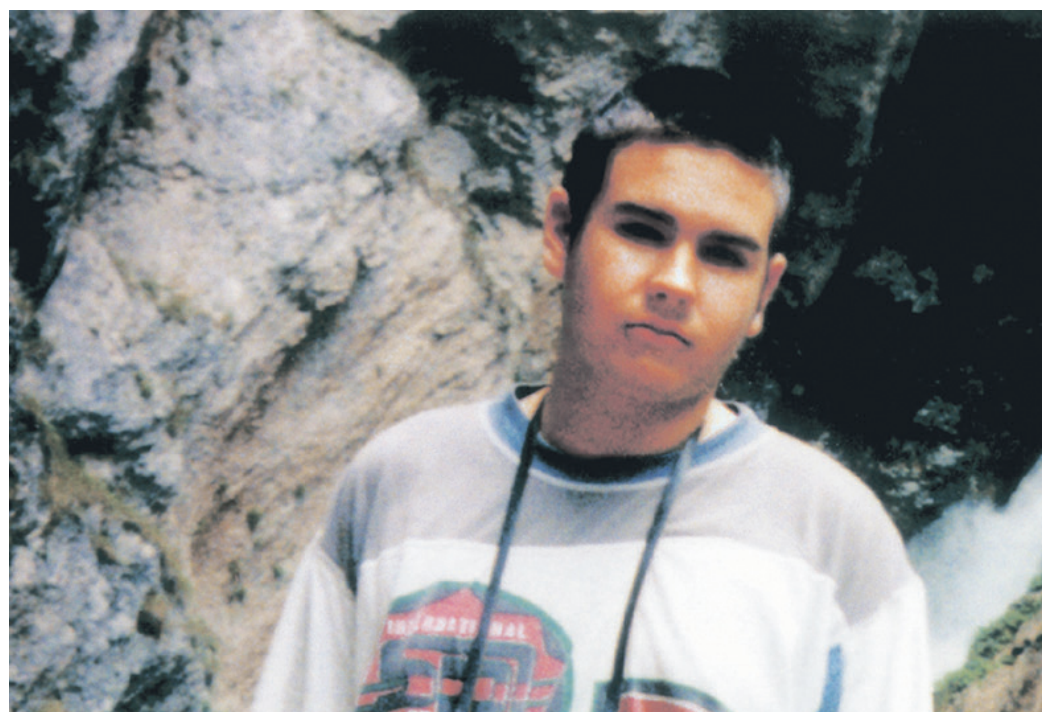
novimi metodami dela, saj je tehnologija napredovala, enako tudi način policijskega dela, toda dobila sem odgovor, da je pač zakonodaja ohlapna,« pravi Plevnikova. Pred očmi se ji še danes vrtijo prizori tistega peklenškega dne sinovega izginotja, ki so se zasedrali v zavest in se budijo z vsakim spominom na sina. »To je grozen čas brezupnega iskanja, tekanja sem ter tja in iskanja odgovorov. Povsod sem naletela in še vedno trčim v betonski zid,« pravi Plevnikova.

Zanimivo je, da v vseh teh letih nihče, ki bi morda vedel kaj takšnega, kar bi lahko policijsko kartoteko ponovno na široko odprlo, tega ne pove naglas. A niti ni nujno, da to pove na glas. Lahko bi tudi anonimno. »Ker nekdo nekaj zagotovo ve. Da ni tako, me ne bo prepričal nihče. Hudo je namreč, ko ostaneš pri takšni življenjski zgodbi v iskanju nekoga, ki si ga imel najraje, sam,« še dodaja mama.

Foto: Osebni arhiv IP

O primeru Juretovega izginotja so predavali celo na fakulteti za varnostne vede. Pred tremi leti so študentje AGRFT Ljubljana o tej resnični zgodbi posneli celo film.

Kaj se mu je zgodilo?

Znan slovenski geograf dr. Dušan Plut je že pred več leti v Peruju naletel na mladega Slovenca, ki se mu je sicer predstavil in dejal, da je iz Domžal. Fant naj bi bil zelo podoben Plevniku, kar je Plut sporočil tudi policistom. Ko so nato preverjali neznanega mladeniča, se je izkazalo, da oseba s tem imenom in priimkom sploh ne obstaja. Kdo je torej bil? Pred nekaj leti je v Slovenijo prišel moški iz Kolumbije. Imel je enak priimek, v Sloveniji pa je, tako je dejal, iskal svoje »korenine«. Plevnikova se je tudi srečala z njim, a pravi, da podobnosti s sinom ni bilo.

Bo divjake in pijance na cestah sploh kaj ustavilo?

Norišnica na cestah se nadaljuje

Minuli petek so policisti na območju naše regije poostreno nadzirali promet in zaznali več kršitev, povezanih predvsem s prehitro vožnjo. Nekaj voznikov je bilo za volanom pijanih, nekaj tudi pod vplivom drog.

SIMONA ŠOLINIČ

Tako so v Dolah, to je na območju Policijske postaje Šentjur, ustavili voznika, ki je v naselju vozil s hitrostjo 95 kilometrov na uro. Izven Kostrivnice pri Šentjurju, kjer so se lani zgodile tri smrtne nesreče, je voznik vozil 133 kilometrov na uro. Devet kazenskih točk in globo 1.200 evrov je dobil predrznež, ki so ga ustavili na avtocesti izven Dramelj. V smeri proti Mariboru je po avtocesti vozil s hitrostjo 213 kilometrov na uro. Drugega divjaka, ki je na avtocesti prav tako proti Mariboru vozil z 204 kilometri na uro, so dobili pri Arji vasi. Podobnega kršitelja so ustavili na avtocesti tudi izven naselja Šentrupert.

Da je prekoračena hitrost velik problem v tem času na Celjskem, kaže primer voznika, ki so ga policisti najprej poskušali ustaviti v Dobju pri Planini. Voznik na znake policistov ni ustavil in je s pospešeno hitrostjo odpeljal dalje ter zapeljal z vozišča na travnik, pri čemer je na vozilu poškodoval podvozje. Preizkus z alkotestom je pokazal, da je imel 0,80 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

Pijani za volanom

Kršitelje skoraj nič ne ustavi. Te dni so tako zasegli vozila kot po tekočem traku. Brez avtomobilov so ostali

V ponedeljek pozno popoldne so policisti na avtocesti med Vranskim in Šentrupertom ustavili voznika avtomobila, ki je vozil kar 223 kilometrov na uro. Izrekli so mu globo v višini 1.200 evrov in 9 kazenskih točk.

V zadnjem tednu so se v Sloveniji zgodile tri smrtne prometne nesreče. Zato policija, zdravniki in gasilci opozarjajo na večjo varnost. V zadnjih dneh se na Celjskem dogajajo predvsem takšne nesreče, ki bi se jih dalo preprečiti z večjo previdnostjo.

vozniki v Hajnskem, Belem, Celju in Žalcu. Največkrat vozniki niso izpolnjevali pogojev za vožnjo ali so vozili brez vozniških dovoljenj.

Tudi alkohol je še vedno velika grožnja v prometu. Kršitelja so ustavili v Slovenskih

Konjicah, vozil je kljub začetnemu odvzemu vozniškega dovoljenja. Začasen odvzem so mu odredili le dan prej, preden so ga ustavili drugič. Alkotest je pokazal, da je imel več kot 1,8 promila alkohola v krvi. V drugem primeru so

v Spodnji Rečici ustavili voznika začetnika, ki je v naselju prekoračil hitrost. Preizkus z alkotestom je pokazal, da je imel v krvi 1,6 promila alkohola. Vozniku so odvzeli vozniško dovoljenje, sledil bo obdolžilni predlog.

V Rogaški Slatini so policisti kaznovali kolesarja, ki mu je preizkus z alkotestom pokazal, da je kolesaril krepko pod vplivom alkohola. V krvi je imel približno 1,80 promila alkohola. Ker je kolesar kršil odlok o omejitvi gibanja med občinami, so policisti o tem obvestili zdravstveni inšpektorat. Na Celjski cesti v Žalcu so ustavili 53-letnega kolesarja, ki mu je preizkus z alkotestom pokazal, da je imel 2,3 promila alkohola v krvi. Ob tem se je moški do mimoidočih nesramno vedel in kršil javni red in mir, zaradi česar so ga policisti prav tako kaznovali. Toda ker moški ni prenehal kršiti javni red kljub mnogim opozorilom, so ga pridržali do streznitve.

Policisti so zasegli tudi dve motorni kolesi. Prvo v Šmarju pri Jelšah, drugo na Vranskem. Oba voznika sta vozila brez dovoljenja.

Foto: SHERPA

Storilca, med njima tudi nekdanji policist, ostala v priporu

Preiskovalni sodnik je za 29- in 41-letna roparja, ki so ju sicer že januarja prijeli celjski kriminalisti, odredil pripor. Roparja imata na vesti kar sedemnajst ropov bencinskih črpalk in poš. Januarja so ju sumili ropov bencinskega servisa na Ljubljanski cesti v Celju, poš na Vranskem in na Teharjah ter bencinskega servisa v Šempetru. Dosedanja preiskava je pokazala, da imata na vesti še dodatnih 12 ropov. Eden od ovadenih naj bi bil tudi nekdanji policist Aleš Dovgan.

Med drugim naj bi od leta 2018 oropala tudi več bencinskih servisov v Mariboru, nato servise v Ljubljani, Celju, Štorah in Dramljah ter pošte v Celju, Velenju, Mariboru. Kazniva dejanja naj bi storila na brezkompromisen način, pravijo na Policijski upravi Celje: »Večkrat sta si podrobno ogledala posamezne lokacije, pri izvršitvi ropov sta imela vloge temeljito razdeljene. Večino ropov sta izvršila tik pred zaprtjem ali v času zapiranja. Od konca avgusta 2018 do januarja 2020 sta na brezkompromisen način in z uporabo groženj storila najmanj 17 ropov bencinskih servisov, poš in v enem primeru gostinskega lokala. Z ropi sta si pridobila več kot 150 tisoč evrov premoženjske koristi.« Po poročanju policije je več oškodovank in oškodovancev zaradi uporabe sile in groženj, izrečenih v ropih, doživelo hude strahove, mnogi so zaradi načina storitve ropov iskali zdravniško ali psihološko pomoč, boli v bolniškem staležu, nekateri so celo prenehali opravljati svoje delo.

Dvakrat odpuščen

41-letni osumljeni ropov naj bi bil Aleš Dovgan, nekdanji celjski policist. Celjska policija ga je prvič iz svojih vrst odpuščala leta 2011. Takrat naj bi tujemu vozniku

Policisti, kot smo januarja že poročali, so osumljenja prijeli po enem od ropov v Celju. Po sledenju so ju prijeli na območju Slovenskih Konjic z uporabo stingerja, sredstva za ustavljanje vozil. 41-letnik, ki je sedel za volanom, znakov policije ni upošteval, ko pa se je vozilo zaradi uničenih pnevmatik vendarle ustavilo, sta roparja zbežala peš, a so ju policisti med begom prijeli. Predhodno sta poškodovala tudi več policijskih vozil ter tri vozila drugih udeležencev v cestnem prometu.

Rop enega od bencinskih servisov, ki jih imata na vesti.

tovornega vozila napisal kazen v višini 20 evrov, a kot naj bi zatrjeval voznik, naj bi policistu izročil šestkrat večji znesek. Zadevo so preiskovali specializirani tožilci in na podlagi preiskave je Dovgan službo policista izgubil. A se je na to pritožil in z delovnim sodiščem dosegel, da ga je moralo policija ponovno zaposliti, saj je delovno sodišče odločilo, da je bila izredna odpoved nezakonita. Policija je tako morala Dovganu tudi izplačati plače in poplačati prispevke za vse obdobje, ko od odpovedi do ponovne zaposlitve ni delal. Nato je Dovgan drugo odpoved dobil leta 2017. Kot so januarja o njegovem prijetju zaradi ropov povedali na celjski policiji, naj bi v tem primeru šlo za hujšo naklepno kršitev pogodbenih in drugih obveznosti iz delovnega razmerja. Za kaj točno je šlo, ni povsem jasno, neuradno naj bi šlo za poskus goljufije.

SŠol

Poškodovana sopotnica in voznik

Pretekli teden so celjski policisti izven Ljubečne obravnavali prometno nesrečo, v kateri se je huje poškodovala 46-letna ženska. Bila je sopotnica v avtomobilu, ki je trčil v tovorno vozilo. Nesreča se je zgodila, ker je 29-letni voznik avtomobila, ki je vozil iz smeri Dramelj proti Celju, na levem prometnem pasu trčil v tovorno vozilo pred seboj. V Stopčah pri Grobelnem se je poškodoval 47-letni voznik avtomobila. Ta je zaradi vožnje preblizu desnemu robu vozišča zapeljal s ceste in se lažje poškodoval. V Velenju se je poškodovala kolesarka. Prednost ji je v krožišču izsilil voznik osebnega avtomobila, kolesarka pa je vozila po napačni strani vozišča. Policisti so obema izdali plačilni nalog.

Nesramnost ne pozna meja

Tudi na področju javnega reda in miru se v zadnjih tednih pojavlja nekoliko več kršitev. Zaradi lažne naznanitve prekrška in kasnejše kršitve javnega reda in miru ter žaljenja soseda so policisti v ponedeljek v Vrbju izdali plačilni nalog moškemu. V Preboldu so pridržali in oglobili občana, ki je pijan razgrajal v stanovanjski hiši. Ker je pod vplivom alkohola doma kršila red in mir je dobila kazen tudi Laščanka. Zaradi nedostojnega vedenja so isti dan kaznovali še moškega v Celju in dva v Šempetru v Savinjski dolini. V Velenju so plačilni nalog izdali moškemu, ki se je nesramno obnašal do varnostnika v eni od trgovin. Kazen je dobil tudi moški, ki se je v Bukovžlaku neprimerno vedel do soseda in mu grozil. Zaradi kršitve javnega reda in miru so policisti v Celju oglobili občana, ki je zaradi spora, do katerega je prišlo zaradi neprimerne vožnje, udaril drugega voznika. Prav tako so plačilni nalog zaradi kršenja javnega reda in miru izdali moškemu, ki je razgrajal v prostoru bencinskega servisa in pri tem žalil zaposlene.

Ko požar uide izpod nadzora

V Spodnjih Gorčah na območju Policijske postaje Žalec je v ponedeljek izbruhnil požar v seniku. Do požara je prišlo na starejšem kompresorju zaradi napake na električni napeljavi. Večja škoda ni nastala. Kriminalisti so izključili tujo krivdo. Gorelo je tudi v Harjah pri Laškem, kjer sta zagorela trava in grmičevje, ter v Paški vasi v Šmartnem ob Paki, kjer je ožen jazel kup vejevja. V obeh primerih so požar pogasili lokalni prostovoljni gasilci. Kriminalisti so izdali tudi plačilni nalog lastniku travnika v Stranjah. Moški je na domačem travniku kuril suho travo in suho listje, nakar mu je ožen ušel izpod nadzora in se razširil. V Sloveniji je še vedno razglašena prepoved kurjenja v naravi. V zadnjem tednu je zagorel tudi osebni avtomobil, in sicer v bližini avtocestnega izvoza Vransko. Do požara je prišlo zaradi okvare na motorju. Voznik v požaru ni bil poškodovan. V Botričnici pri Šentjurju je požar izbruhnil na ekološkem otoku, kjer je zagorel zabojnik z odpadnim papirjem. Požar so pogasili šentjurski policisti. Vzrok požara še ni znan.

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Ribogojnica Žalec – sveža, domača, okusna in zdrava riba

Ko si na krožniku zaželite pravkar ulovljeno vrhunsko ribo, obiščite Ribogojnico Žalec.

Ribogojnica Žalec je ena največjih sladkovodnih ribogojnic v Savinjski regiji. Letno vzgoji od 50 do 100 ton rib, od tega naj-

več postrvi in krapov. «Vse ribe so slovenskega porekla in jih ne uvažamo,» pravi lastnik Marko Horvat. V predelovalnem obra-

tu, ki je namenjen hladni obdelavi, vam ribe tudi očistijo, filetirajo ter pripravijo kotlete krapa. »Največ prodamo ameriških postrvi ali šarenk. Naši kupci so ribarnice, gostinski lokali, distributerji, imamo tudi lastno prodajalno v Dobriši vasi pri Žalcu, kjer ribe tudi gojimo. Prodajamo tudi žive ribe, in sicer komercialnim ribnikom in ribiškimi družinam,« pravi Horvat. Za hranjenje rib uporablja visoko kakovostno hrano svetovno znanega proizvajalca, da je meso rib zdravo in kakovostno.

Privoščite si zdrav družinski piknik – ribji piknik

S pomladjo in toplejšimi dnevi se začne sezona piknikov. Ribe se premalokrat znajdejo na jedilniku. Žar in pikniki, ki začnejo kliti pomladi in začetijo poleti, so idealna prilžnost, da to popravimo. Ribe so ne le lahko prebavljive in z beljakovinami bogato živilo, so tudi premožen vir nenasičenih maščobnih kislin omega 3, za nameček pa spadajo tudi med varovalna živila.

gsm:
041 703 373
Marko Horvat s.p., Dobriša vas 41a, Žalec

RIBOGOJNICA ŽALEC
Gojenje in prodaja sladkovodnih rib

Delovni čas: pon-pet: 7.00-14.00, sob., ned., prazniki: 8.00-12.00

Po sveže ribe v domačo ribogojnico!

Šest korakov do najokusnejše ribe na žaru

Da se na prihodnjem pikniku ne boste počutili kot riba na suhem, smo za vas pripravili šest korakov, kako se spopasti s peko ribe na žaru. Na srečo je to precej preprosto in hvaležno opravilo, saj riba od vas ne zahteva veliko izkušenj in znanja. Zelo pa je pomembno, kdaj ribo umaknemo z žara, da ne izgubi vlage.

1. Ribo očistimo in osušimo.
2. Jo naoljimo in začimimo ter pustimo na sobni temperaturi. Riba ne potrebuje mnogo začimb, v trebušno votlino ji vtaknemo vejico rožmarina, timijana, list lovorja ali šopek divjega koprca. Sveža riba ima blag okus, ki ga z agresivnimi začimbami samo uničimo.
3. Žar segrejemo (200 do 230 stopinj) ter zdrgnemo in naoljimo rešetko.
4. Ribo damo na žar in ga zapremo za 4 minute. Riba bo najboljša, če se bomo držali pravila, da jo pečemo 8 do 10 minut za vsake 3 cm debeline (temperatura mesa od 51 do 55 stopinj).
5. Ko je riba pečena na spodnji strani, sama odstopi od rešetk, če pa ne, počakamo nekaj minut, preden jo obrnemo.
6. Celo ribo obrnemo tako, da jo z dvema oprijemaloma privzdignemo in prevrnemo na drugo stran.

Če pečemo celo ribo, preverimo, ali je pečena, tako da z nožem previdno zarežemo v predel tilnika pod ribjo glavo. Pečena riba ima zakrknjeno meso na tem mestu. Vse ribe niso primerne za peko na žaru – potrebujemo ribe z nekoliko čvrstejšim mesom, ki ne razpade takoj. Postrv je zagotovo ena od njih. K tako okusni ribi postrežemo svežo, kuhano ali na žaru pečeno zelenjavo. Ne pozabite: riba mora trikrat plavati. Dober tek!

GRADBENA TRGOVINA
GRADBENA TRGOVINA D.O.O., Spodnje stranice 16, 3206 tomaz@gradbena-trgovina.si
www.gradbena-trgovina.si T: 051 612 666, 070 96 99 55

**IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI MATERIAL**

Hmezad
Kmetijska zadruga Braslovče z.o.o.
Braslovče 23, 3314 Braslovče
E naslov: kzbraslovce.kp@siol.net

Uporabljajte zdaj, plačajte kasneje
Hitro in enostavno obročno odplačevanje do 24 mesecev
Velja za vse nakupe (razen živila) do vrednosti 3.000 eur
Brez skritih stroškov
Do 24 obrokov
T: 03 703 12 40

BIRO bit
DIGITALIZIRAJTE POSLOVANJE
www.birobit.si
Canon

Začinjene perutničke (brez špica) 2,98 €/kg

www.fingust.si
03/492-71-30
Cesta na ostrožno 22, Celje

FINGUŠT
MESNINE ŠTAJERSKE
PRAGERSKO

Čistilka (m/ž) (Prebold)

Od vas pričakujemo vsaj končno osnovnošolsko izobrazbo, oseba naj bo urejena, zaupanja vredna, natančna in zanesljiva, pričakujemo doslednost, prijaznost, vestnost in pripadnost delodajalcu. Ponujamo vam zaposlitev za krajši delovni čas, 4-ure dnevno, zaposlitev za določen čas, možnost zaposlitve za kandidata s statusom invalida. Prijave zbiramo do 3. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Razvojni inženir / konstruktor (m/ž) (Prebold)

Od vas pričakujemo izrazito razvojno usmerjenost, skrbnost, veselje do dela z ljudmi, osredotočenost

na rešitve, visoko motiviranost, natančnost, visoko ali univerzitetno izobrazbo strojne ali druge tehnične smeri, kandidati z delovnimi izkušnjami v proizvodnih podjetjih na področju razvoja izdelkov imajo prednost, obvladovanje programskih orodij, kot so AutoCAD, Solidworks ... Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Prodajni inženir (m/ž) (Velenje, teren)

Od kandidata pričakujemo vsaj VI. stopnjo izobrazbe elektrotehnične smeri, 2 leti delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, dobro znanje angleščine, zelo dobro znanje MS Office paketa, primereno strokovno poznavanje področja

elektrotehnike, vozniški izpit B-kategorije, odgovornost, natančnost, vztrajnost, komunikativnost, samoiniciativnost in angažiranost za prodajo, zmožnost dela v timu in tolerantnost, veselje do dinamičnega dela na terenu in dela z ljudmi. Prijave zbiramo do 4. 5. 2020. FBS elektronik, d. o. o., Prešernova ulica 8, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Prodajni inženir (m/ž) (Prebold)

Zaželeno je aktivno znanje angleškega jezika, znanje še enega tujega jezika (nemškega) predstavlja prednost. Zaželeno je poznavanje prodajnih postopkov. Pričakujemo vozniški izpit B-kategorije, višjo raven uporabe računalniških orodij (MS Windows, MS Office), najmanj leto delovnih izkušenj na področju prodaje. Prednost imajo kandidati, ki so delali v podjetjih z mednarodnimi izkušnjami. Pričakujemo pogajalske in organizacijske sposobnosti, zmožnost dela v timu, skrb za profesionalno in osebno rast ter stalno nadgradnjo znanja. Prija-

ve zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Lakirničar, upravljalec linije prašnega barvanja (m/ž) (Prebold)

Pričakujemo izrazito usmerjenost v kakovost svojega dela, skrbnost, natančnost, usmerjenost v iskanje rešitev, vztrajnost, usmerjenost v doseganje rezultatov, vsaj III. stopnjo izobrazbe, prednost imajo kandidati z izobrazbo tehnične usmeritve, in kandidati z 2 letoma delovnih izkušenj na področju prašnega lakiranja, pripravljenost za učenje na področju upravljanja lakirne linije, usmerjenost v doseganje ciljev, odgovornost. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Posluževalec CNC-strojev (m/ž) (Prebold)

Od kandidata pričakujemo poklicno izobraževanje tehnične sme-

ri (strojni mehanik), vsaj III. stopnjo izobrazbe, 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, izpit za upravljanje viličarja. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Ograje Kočevar, d. o. o., Tovarniška cesta 11c, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Vodja proizvodnje m/ž (Celje)

Od kandidatov pričakujemo: najmanj 5 let delovnih izkušenj na primerljivih delovnih mestih, odlično poznavanje principov in orodij vodenja proizvodnega procesa, večšine načrtovanja, izvajanja, nadziranja, izboljševanja proizvodnega procesa, večšine samostojnega sprejemanja kakovostnih odločitev, dobro obvladovanje elektronske komunikacije (Windows, MS Office), prednost pri zaposlitvi bodo imeli kandidati z znanjem nemškega in angleškega jezika. Prijave zbiramo do 25. 5. 2020. Elastomeri, gumirani valji in koluti, d. o. o., Bežigradska cesta 4, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Monter (m/ž) (Celje, Slovenj Gradec, Maribor, Ljubljana ...)

Pričakujemo najmanj IV. stopnjo izobrazbe smer električar telekomunikacij ali drugo ustrezno IV. stopnjo izobrazbe, vozniški izpit B-kategorije, odgovoren odnos do dela in orodja, pripravljenost za timsko delo in ročne sposobnosti. GVO, d. o. o., Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 31. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Avtoserviser (m/ž) (Celje)

Iščemo sodelavce v avtomobilskih delavnicah TipStop Vianor. Petrol, d. d., Dunajska cesta 50, 1527 Ljubljana. Prijave zbiramo do 15. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Prodajalec (m/ž) (Velenje)

Pričakovana: končana najmanj IV. stopnja izobrazbe trgovske, agronomske ali druge ustrezne smeri, vsaj 2 leti delovnih izkušenj, dobro poznavanje in svetovanje uporabe vrtnega ročnega, motornega in električnega orodja za dom in vrt (kosilnice, škropilnice, razkve in drugo orodje), odlično razvite komunikacijske veščine. Semenarna Ljubljana, d. o. o., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 3. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

GLS kurir (m/ž) (Zagorje ob Savi)

Zaradi hitre rasti iščemo kurirja, ki bo opravljal storitve razvoza in pobiranja paketnih pošilk z dostavnim vozilom na območju Zagorja ob Savi. General logistics systems, d. o. o., GLS, pogodbeni partner, Cesta v Prod 84, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 22. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja skladišča (Zagorje ob Savi)

Pogodbeni partner podjetja GLS išče vodjo skladišča v Zagorju ob

Savi. GLS je eden večjih ponudnikov za dostavo paketov v Evropi. General logistics systems, d. o. o., GLS, pogodbeni partner, Cesta v Prod 84, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 22. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

CNC-operater (m/ž) (Ljubno ob Savinji)

Nalage in odgovornosti: strežba strojem in korekcije pri nastavitvah, pripravljanje strojev in naprav za zagon, posluževanje in nadzor nad delovanjem, nastavljanje in posluževanje CNC-strojev ... Redno plačilo, urejeno delovno okolje ... Podkrižnik, d. o. o., Loke 33, 3333 Ljubno ob Savinji. Prijave zbiramo do 17. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skrbnik polic – projektno delo (Polzela, Zalec)

Nalaganje izdelkov na police in stojala – skrb za založenost polic. Iščemo kandidata, ki ima odprt in aktiven s. p. (klasičen ali popoldanski) in lasten prevoz. PKK, d. o. o., Cesta na Brdo 45, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 6. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Nepremičninski posrednik (m/ž) (Celje)

Century 21 Slovenija svojim nepremičninskim posrednikom zagotavlja najboljše pogoje poslovanja. Pri nas svojega časa ne boste izgubljali z nepotrebnimi administrativnimi opravili. Za to bomo poskrbeli mi. Vi se boste lahko osredotočili izključno na nepremičninsko posredovanje. CSLO Regionalna, d. o. o., Ljubljanska ulica 87, 2000 Maribor. Prijave zbiramo do 8. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Serviser motornih žag in vrtno mehanizacije (m/ž) (Latkova vas, Prebold)

V podjetju Uniforest v svoje vrste vabimo serviserja motornih žag in vrtno mehanizacije za program Husqvarna. Uniforest, d. o. o., Latkova vas 81d, 3312 Prebold. Prijave zbi-

ramo do 7. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vzdrževalec objekta in okolice (m/ž) (Celje)

Iščemo sposobno in odgovorno osebo za samostojno delo pri vzdrževanju poslovne stavbe in urejanju okolice. Delo obsega širše specializirana dela od izvajanja urgentnih popravil do vzdrževalnih del, košnje trave ter reševanja praktično-tehničnih problemov. EMA d.o.o., Teharje 7b, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 14. 05. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Razvijalec. NET/Full stack. NET developer (m/ž) (Celje)

Posebna znanja in kompetence: poznavanje MS-platforme, C . Net, asp. NET MVC 5, JavaScript, ORM-jev, odlično poznavanje podatkovnih baz (MS Sql), poznavanje podatkovnih formatov (XML, Json ...), web API-jev (SOAP / REST), IDE orodij (Visual Studio). Ema, d. o. o., Teharje 7b, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 3. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Poslovni asistent (m/ž) (Celje)

Opis delovnega mesta: operativna pomoč direktorju družbe (CEO) in direktorju operative (COO), skrb za pisno in telefonsko korespondenco podjetja, organizacija službenih poti, rezervacija letal in hotelov, fakturiranje, izdaja dobropisov, pomoč računovodstvu in kadrovski službi, vnos prejetih računov v DDV ... Ema, d. o. o., Teharje 7b, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 3. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Strojni inženir v razvoju (m/ž) (Celje)

Splošni pogoji: vsaj VI/2 stopnja izobrazbe, smer strojništvo, najmanj 3 leta delovnih izkušenj v razvoju, znanje finomehanskih, kompozitnih in drugih zahtevnejših konstrukcij s področja avtomobilske, letalske in podobnih elektromehanskih branž, uporaba CAD-orodij novejših generacij z uporabo simulacij, izpit B-kategorije, znanje angleškega jezika. Ema, d. o. o., Teharje 7b, 3000 Celje. Prijave zbiramo do 3. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Elektrikar specialist (m/ž) (Slovenske Konjice)

Pričakujemo dokazilo o šolski izobrazbi smeri elektrotehnik energetik, električar energetik, znanje branja elektrovezalnih shem, izkušnje na samostojni vezavi zahtevnih vezalnih del, samostojnost, pripravljenost za delo v skupini, prednost predstavlja znanje nemškega jezika. Personal center, d. o. o., Litostrojska 44d, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 20. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Inženir elektrotehnike (m/ž) (Velenje)

Iščemo inovativno, odgovorno in ambiciozno osebo na področju razvoja strojne opreme. Ključni delovni nalogi: načrtovanje analognih in digitalnih elektronskih vezij za področje hišnih aparatov, optimizacija delovanja elektronskih vezij ... Adecco H. R., d. o. o., Ameriška ulica 8, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 18. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja prodaje za avstrijski trg (m/ž) (Maribor)

Mednarodno podjetje Daibau išče vodjo prodaje na avstrijskem in švicarskem trgu. Smo mlada inovativna ekipa, ki razvija regionalno gradbeno platformo Daibau, prisotno že na petih tržiščih. Mesečno do preverjenih izvajalcev pomagamo več deset tisoč uporabnikom. Ponujamo dinamično delovno okolje z možnostjo razvoja lastnih idej, sti-

mulativno plačilo in možnost napredovanja. Eforma, d. o. o., Ulica Škofa Maksimilijana Držečnika ulica 6, 2000 Maribor. Prijave zbiramo do 21. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Operater plinskega omrežja (m/ž) (Savinjska regija)

Za podjetje, ki se ukvarja z distribucijo zemeljskega plina, iščemo kandidata za mesto skrbnika omrežja zemeljskega plina. Manpower, d.o.o., Vodovodna cesta 101, 1000 Ljubljana. Prijave zbiramo do 22. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodja skupine v livarni (m/ž) (Vuzenica)

Pričakujemo smisel za timsko delo in motiviranje, odgovornost, kreativnost, hitro odzivnost, sposobnost logičnega razmišljanja, vodstvene sposobnosti. Cimos, d. d., Cesta Marežganskega upora 2, 6000 Koper. Prijave zbiramo do 21. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Vodenje gradbenih del in vodenje gradnje (m/ž) (Koroška)

Zaželen vsaj VI. stopnja izobrazbe gradbene smeri, kandidat mora biti vpisan pri inženirski zbornici, vsaj 2 leti delovnih izkušenj z delom v gradbeništvu. Gradim gradbeništvo Merzdovnik, d. o. o., Dovže 56a, 2382 Mislinja. Prijave zbiramo do 21. 5. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Odlični slovenski športniki napenjali vrvice med dvodnevno delovno akcijo v Savinjski dolini

Celjski rokometišči so sezono končali z delom na hmeljišču

Ko je bilo vreme sončno, so bili športniki še toliko bolj nestrpni z željo, da bi odšli na plano in se čim več gibali ter vadili za prihajajoče preizkušnje, ki bodo prej ali slej tudi prišle. Njihovi načrti se še niso popolnoma uresničili. Toda precej vrhunskih športnikov je bilo pod žgočim soncem na savinjskih hmeljiščih. V četrtek in petek so priskočili na pomoč slovenskim pridelovalcem hmelja, ki jih zaradi pandemije novega koronavirusa pesti pomanjkanje delovne sile.

DEAN ŠUSTER

Mi smo se ustavili pri predstavnikih iz tabora Rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško. Pobarali smo jih tudi, kaj menijo o nadaljevanju lige prvakov; prav vsi so bili zelo skeptični glede tekem četrtfi-

nala. In v petek popoldne je prispela vest z Dunaja, da je za celjske rokometišče sezona dejansko končana. Pri Evropski rokometni zvezi načrtujejo zgolj zaključni turnir četverice, odpadle so tekme osmine

finala in četrtfinala, kar je povzročilo precej ogorčenja.

Med delom o skupnih temah

Med udeleženci dvodnevne delovne akcije, ki jo je organizirala Pivovarna Laško Union, so bili predstavniki Rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško, Nogometnega kluba Maribor, Košarkarskega kluba Zlatorog, Smučarske zveze Slovenije (biatlonci in smučarski skakalci), Rokometne zveze Slovenije in Olimpijskega komiteja Slovenije. Na šestih kmetijah v Savinjski dolini so opravili 1.250 ur. Okopavali so zemljo in vanjo pritrdjevali vrvice, ki bodo v prihodnjih tednih predstavljale hmelju oporo. V petek je minilo 16 let od osvojitve naslova evropskih rokometnih prvakov. Predsednika celjske-

ga kluba **Jerneja Smisla** smo najprej vprašali, kje je bil tisti dan: »Čeprav je deževalo, sem pred dvorano Zlatorog čakal na sprejem moštva.« O delovni akciji je dodal: »Vzdušje je enkratno. S preostalimi športniki imamo veliko skupnih tem o trenutnih težavah. Naši junijski tekmi v ligi prvakov sta neizvedljivi. Če je nemška vlada prepovedala vsa večja zbiranja do konca avgusta, potem je odgovor kot na dlan...«

Pričakovana odločitev

V petek je bil zelo prizadeven trener rokometiščev Celja Pivovarne **Tomaž Ocvirk**, ki je pred šestnajstimi leti vodil mlajše celjske rokometišče: »Dopoldne smo imeli tekmo. Tudi zaradi te obveznosti nisem odpotoval v Flensburg. Prenos povratnega obraču-

na sem gledal po televiziji. S prijateljem sva nato odšla pred dvorano Zlatorog in v množici navijačev spremljala nepozabno slavje, ki je trajalo še dolgo v noč.« Na hmeljišču se je razveselil, ko je po daljšem času videl svoje varovance: »Lahko so se prepričali, kako je tovrstno delo naporno. Zdaj bodo lahko svoje siceršnje obveznosti opravljali še z večjo vnemo. Vsi nestrpno čakamo, kdaj nam bo dovoljen vstop v dvorano. Nekateri igralci so si kupili pripomočke za vadbodoma in v naravi. Junijski tekmi lige prvakov bi bili s poslovnega vidika dobrodošli, s športnega pa nikakor

ne, kajti nevarnost poškodb bi bila prevelika.« Kapetan **David Razgor** je bil 24. aprila leta 2004 star štirinajst let: »Tekmo iz Flensburga sem spremljal doma. Na sprejem nisem šel, ker sem bil premlad. Na hmeljišču sem bil prvič, a delo v naravi mi ni tuje. Kot otrok sem pomagal pri vrtnih opravilih. Nape-njanje vrvic ni povsem lahko, obenem pa ni tako težko, da ga ne bi zmo-gel opravljati vsakdo, ki ima dovolj volje. Po mojem mnenju junija tekem ne bo, toda treba je še počakati na uradno potrditev.« In nekaj ur kasneje so se besede in napovedi vseh treh uresničile.

Kapetan Celja Pivovarne Laško David Razgor med delom ...

... in kasneje pripravljen na snemanje izjave.

Delu se je pridružil tudi direktor Rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško Rok Plankelj.

Najstarejši od bratov Prevc, Peter (v sredini), je bil v družbi svojih smučarskih skakalcev.

Veliko pozornosti je upravičeno vzbudil uigrani nogometno-skakalni par Marcos Tavares-Domen Prevc.

Kaj imata skupnega Gorski kotar in Savinjska dolina? Zaenkrat marljivega Jakova Faka.

Trener Tomaž Ocvirk se je razveselil snidenja s svojimi varovanci, delo mu je šlo dobro od rok.

Solidarnosti še dovolj

Nekdanji svetovni prvak v deskanju na snegu **Rok Marguč** je bil peti na olimpijskih igrah v Sočiju in je dobitnik Bloudkove nagrade. »Skrbel

sem predvsem za socialna omrežja za Pivovarno Laško in skušal čim bolj predstaviti celotno zgodbo. Zelo sem vesel, da solidarnostna pomoč med Slovenci še obstaja. Prvi dan je bil bolj naporen, naslednji dan je bil posvečen tudi

medijem.« Z minulo sezono ni zadovoljen. »Bila je slaba, tudi zaradi določenih nesrečnih okoliščin. Sredi januarja sem hudo padel na treningu. Po vsej verjetnosti sem imel hujši pretres možganov. Poškodoval sem si tudi hrbte-

nico. Nisem hotel predčasno končati še druge sezone zapored in sem hitel s treningi, čeprav bi bilo boljše, da bi dva tedna miroval,« je sklenil vselej nasmejan Marguč, ki komaj čaka vrnitev na sneg.

Foto: SHERPA

Vrhunski deskar Rok Marguč si je ob trenutku oddiha snel slamnik.

Kapetan vijoličastih si je žejo potešil z »laškim«, a brezalkoholnim.

23-letni rokometaš Celja Pivovarne Laško Tobias Cvetko, ki je v tej sezoni zabil gol Barceloni, je bil na »terenu« v četrtek. Pokazal je, kako je zagorel med delom: »Z malico so nas razveselili ob desetih, za kosilo so pripravili odlične golaže. Dolgo časa smo nosili majice z dolgimi rokavi. Ko smo se slekli, je sonce hitro storilo svoje.« Foto: DŠ

Nova olika - brez dotika!

- ✓ Izdelek v spletni trgovini plačate s kartico ali nakazilom iz spletne banke in ne po povzetju.
- ✓ Paket prevzemite na prostem. Tam, kjer je možno, izberite dostavo v PS Paketomat.
- ✓ Pismošiški zagotovite priporočeno razdaljo (vsaj 2 m).
- ✓ Izvede se brezkontaktna vročitev, pri kateri podpis ni potreben.

ZA VARNO SPLETNO NAKUPOVANJE

Sprejeli smo vrsto ukrepov, s katerimi bomo vam in našim zaposlenim zmanjšali možnost okužbe s koronavirusom COVID-19 na minimum, hkrati pa vam zagotovili nemoteno spletno nakupovanje. Za več informacij o ukrepih obiščite našo spletno stran www.posta.si ali poskenirajte QR-kodo.

Da bo bolj varno za vse!

Pošta Slovenije
Zanesljivo z vami!

www.posta.si

Kmetijska zadruga Šmarje
Rastemo z zemljo

PRODAJA IN POOBLAŠČENI SERVIS

➤ TRGOVINA DOM Šmarje pri Jelšah, tel: 03 818 1840
➤ TRGOVINA Imeno, tel: 03 818 3880

www.kz-smarje.si

ŽIVALI

PRODAM

- NESNICE**, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, prodamo. Brezplačna dostava po celotni Sloveniji. Vzreja nesnic Tibaot, telefon (02) 582-1401. n
- KOKOŠI** nesnice jarkice, rjave, črne in grahaste barve, pred nesnostjo, prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 070 545-481. p
- DVE** kravi, s teletom ali brez, že breji z drugim teletom in telico, tik pred telitvijo, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 031 353-638. 344
- OSLICO**, stara 4 leta, prodam. Telefon 041 896-166. 345
- MLADO** kravo šeko, brejo šest mesecev in pol in telico limuzin, brejo osem mesecev, težko 650 kg, prodam ali menjam za klavno govedo. Telefon 051 826-544. p
- BIKCA** simentalca, starega 12 dni, prodam. Telefon 031 840-282. n

KUPIM

- DEBELE**, suhe krave in telice, kupim. Plačilo takoj + DDV. Telefon 041 653-286. š 60
- PITANE** krave in telice za zakol, po širši Štajerski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon 040 647-223. p

KMETIJSKI PRIDELKI

PRODAM

- SILAŽNE** bale, rezane, kakovostne, prodam. Telefon 031 612-160. L 41

OSTALO

PRODAM

- SUHA** bukova drva na paleti dolžine 25, 33 in 50 cm, z dostavo, prodam. Telefon 041 252-132. p
- JARKICE**, rjave, črne lahke in težke, beli leg-horn, za bela in rjava jajca, sive, grahaste, susex, jerebičaste italijanke in aurokana za zelena jajca prodajamo na farmi Roje pri Šempetru. Sprejemamo naročila za enodnevne in pettedenske piščance. Prodajamo kakovostno perutninsko krmo. Delovni čas: od ponedeljka do petka od 8. do 16. in ob sobotah do 12. ure. Telefon (03) 700-1446. p
- KOSTANJEVE** kole za pašnik in cele orehe prodam. Telefon 070 744-487. p
- HRASTOVA** soda, 200 in 300 l, prodam. Telefon 031 739-590. 343

ODDAM

- PROST** boks in oskrbo za vašega konja oddamo po ugodni ceni. Vključuje velik pašnik s tereni v čudoviti naravi. Več informacij po telefonu 041 444-497. 342

novi tednik

NAJVIŽA

narodnozabavna TV oddaja

Vsak četrtek ob 20.00
na programu
VTV - Vaše televizije

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

MED TEDNOM
SAMRA
TELENOVELA
21.00

ARENA

V OMRÉŽJU VAŠEGA OPERATERJA: T-2 193, TELEMACH 129, EON 700, TELEKOM 688, A1 311

VEDEŽEVANJE, ASTROLOGIJA,
NUMEROLOGIJA, REIKI, FENG SHUI

www.astrocenter.si

090 77 77

2,19 €/min. iz omrežja Telemach, cena iz drugih omrežij določajo drugi operaterji

NAJLEPŠE JE DOMA!

Odlične ideje za vaš dom na 84 straneh!

Vse **barve** MEHIKE
Pomlad na **BALKONU**
UPORABNA in svetla mansarda
Slovenski **les**:
Ga znate **PREPOZNATI?**

Intervju: **BOŠTJAN ROMIH**
o oddaji **Ambienti**

www.revijadom2.si

Že v prodaji

Prvi slovenski ugankarski tabloid

Ladykrižanke
Prvi slovenski ugankarski tabloid

Boštjan Romih v akciji
No boji se umazati rok

Držni Jan Plestenjak
Ubojevalke spravil v jok

Milja Kerens
krogu 60-letnikov
Z leti vse boljši

NARADNI SKLAD
3.300
EUR
MEDIA24

Izhaja vsak zadnji četrtek v mesecu!

Zdaj ne trpiš več, mama.
Zdaj počivaš, kajne.
Sedaj te nič več ne boli.
A svet je mrzel, prazen,
upostošen za nas,
odkar te med nami več ni.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage žene, mame, stare mame in prababi

AGATE TERŽAN

(24. 12. 1938 – 18. 4. 2020)
iz Zagrada 128 v Celju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vsa izrečena ustna in pisna sožalja. Iskrena hvala dr. Sanji Bulatović ter patronažni sestri Jelki Obrez, ki sta njej in nam v času njene bolezni stali ob strani. Zahvaljujemo se tudi g. Zagajšku in Pogrebni službi Veking za vso organizacijo pogreba ter g. župniku Srečku Hrenu za lepo opravljen obred in lepe besede ter darovano sv. mašo. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

V neotlažljivi žalosti vsi njeni najdražji

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina, ki močno boli.
(Tone Pavček)

ZAHVALA

Težko se je bilo posloviti,
a morali smo to storiti.
Življenjsko pot je sklenil naš
ljubljeni mož, ati, brat, tast, stric,
dedek, pradedek, svak in prijatelj

IVAN KLEPEJ

iz Olešč pri Laškem
(4. 5. 1940 – 21. 4. 2020)

Od njega smo se zaradi trenutnih razmer poslovili v najožjem družinskem krogu. Hvala vsem za izrečena sožalja in vsem, ki ste bili z mislijo ob njem na njegovi zadnji poti. Hvala Komunalni Laško za opravljen obred in Robiju Polancu za zaigrano poslovilno melodijo.

Žalujoci: vsi njegovi

Življenje celo si garal,
vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil
naš dragi mož, ati,
dedi, tast in brat

IVAN ŠEGA

(14. 5. 1940 – 15. 4. 2020)
iz Zadobrove

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, sodelavcem in KD Škofja vas za izrečena in pisna sožalja, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Hvala g. Janku Ivančiču za lep obred ter intenzivnemu oddelku Splošne bolnišnice Celje za lajšanje bolečin. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala. Ohranite ga v lepem spominu.

Žalujoci: žena Jožica, hči Lidija z družino in sin Uroš z Valerijo

Življenje je kot knjiga,
za listom list,
za dnevom dan,
nihče ne ve,
kdaj bo končana
zadnja stran.

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame, sestree, tete, babice, prababice

DANIJELE KOŠTOMAJ

(1947 – 2020)

iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrazili pisno ali ustno sožalje ter darovali cvetje in sveče. Zahvala tudi kardiološkemu oddelku Celje, gospodu župniku za opravljen obred, pogrebniemu podjetju Raj za pokop in odigrano Tišino. Vsem, ki se je boste spominjali in postali ob njenem grobu, prisrčna hvala.

Vsi njeni

Ni večje bolečine
kot v dneh žalosti
nositi v srcu
srečnih dni spomine ...
(Dante)

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi drage mame, tašče, babice in prababice

FRIDE ŽGANK

(30. 1. 1937 – 19. 4. 2020)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani in nam nesebično pomagali. Iskrena hvala gospodu župniku Branku Zemljaku za opravljen cerkveni obred. Zahvala prijateljici Mojci Krajnc za srčno pomoč v času njenega boja z zahrbtno boleznijo ter patronažni sestri Idi Kolšek za strokovno pomoč v najtežjih trenutkih njenega življenja. Zahvaljujemo se tudi pogrebni službi Ropotar.

Žalujoci vsi, ki te nikoli ne bomo pozabili – ujeta v naših srcih ostajaš z lepimi spomini, Fridika.

Pa so mi zažvrgolele
in so rekle, da te ni.

Utrujena od hude bolezni je za vedno zaspala naša draga

AVGUŠTINA LUKAČ – GUSTIKA

roj. Krumpak
(15. 9. 1925 – 25. 4. 2020)

Od pokojne smo se poslovili v ožjem družinskem krogu v torek, 28. aprila 2020, na pokopališču v Šmartnem ob Paki.

Žalujoci družine: Lukač, Tratnjek,
Jakopovič-Podvršnik, Štravs

Šmartno ob Paki, 29. aprila 2020

Bil je čas nedelj in praznikov,
ko vabil razigran je klic zvonov.
V zvoniku sem sedel,
svoj zvon imel,
kot pesem glas njegov je zazvenel.

Zdaj v drugih rokah poje zvon,
jaz božal ga nič več ne bom.
Pritrkaval bi srčno rad,
za vse vas še enkrat.

(Anica Požek)

ZAHVALA

Ob slovesu dragega očeta, tasta, starega očeta in pradedka

JOŽEFA HRASTNIKA

po domače Kusovega Pepija
iz Strmce pri Laškem
(22. 1. 1922 – 15. 4. 2020)

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, darovano cvetje, sveče, svete maše in darove za cerkev sv. Krištofa. Posebna zahvala je namenjena oskrbovalkam CSD Laško, zdravnikom in zdravstvenemu osebju ZD Laško za vso pomoč. Iskrena hvala ga. Petri Kolšek za ganljive besede slovesa in duhovniku g. Roku Metličarju za lepo opravljen obred. Najlepša hvala nečaku Milanu za pritrkavanje na zvonove, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in katerih pesem je tako ljubil. Hvala Komunalni Laško za opravljene pogrebne storitve.

Žalujoci: sin Jože z družino, hči Zdenka z družino, vnuka Matjaž in Zlatko z družino

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA
od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

SIOL kanal 673
zanesljivo amIS kanal 306
telemach kanal 271
T2 kanal 152

sport@nt-rc.si

Smrti

Celje

Umrla so: Janez LOJEN iz Celja, 89 let, Jelka KOŠTOMAJ iz Celja, 73 let, Jožef HRASTNIK iz Laškega, 98 let, Alojz KOTAR iz Laškega, 68 let, Gojko STRAJNIC iz Celja, 84 let, Ivan PLANINŠEK iz Celja, 78 let, Janez LORGER iz Pečovja, 91 let, Stanislav HORVAT iz Dramej, 77 let, Angela HREN iz Nazarij, 96 let, Anđelka KLOPOTAN iz Celja, 73 let, Baltazar ČERENAK iz Klanca, 75 let, Edvard FIKJAČKO iz Celja, 73 let, Stanislav AMBROŽ iz Celja, 73 let, Radovan SERNEC iz Celja, 68 let, Frida ŽGANK iz Žalca,

83 let, Štefanija ŠEMLAK iz Nazarij, 92 let, Marjanca ROBNIK iz Luč, 47 let, Milan DOBRIŠEK iz Žalca, 80 let, Anton Albin ABERŠEK iz Velenja, 79 let, Zdravko JERMOL iz Laškega, 71 let, Cecilija LUKMAN iz Tabora, 65 let.

Šentjur

Umrla je: Martin ŠIBAL iz Lutnja, 86 let, Ferdinand BUČAN iz Grušč, 72 let.

Žalec

Umrla so: France ZAVAŠNIK iz Žalca, 81 let, Apolonija KOŠEC iz Migojnic, 94 let, Jožefa PUSTOSLEMŠEK iz Šmartnega ob Paki, 84 let, Stanislav DOLAR iz Šoštanja, 88 let, Sava ZARIN iz Žalca, 85 let.

DOMAGA I MO PREŽIVETI
in živeti!
Pomagajmo prizadetim
v epidemiji, brezposlenim
in starejšim.

Karitas www.karitas.si

S poslanim
SMS sporočilom
KARITAS5
na **1919**
boste prispevali
5 EUR.

Zdravstvene ustanove**SPLOŠNA BOLNIŠNICA
CELJE**

Vsi bolniki, ki prejmejo napotnico s stopnjo nujnosti 1 – NUJNO, naj se zglasijo pri vhodu št. 20 (vhod v Urgentni center Celje), kjer bodo dobili vsa navodila glede izvedbe zdravstvene storitve. Več na www.sb-celje.si ali na Facebookovi strani.

Prav tako so prepovedali obiske očetov v porodnišnici. Do preklica je dovoljena le prisotnost ene zdrave osebe pri porodu.

Navodilo glede obiskov otrok, ki se zdravijo v bolnišnici, ostaja nespremenjeno. Obišče jih lahko ena zdrava oseba. Več na www.sb-celje.si ali na Facebookovi strani.

**ZDRAVSTVENI DOM
CELJE**

Vstop v ZD Celje je do preklica mogoč le skozi vhod z zadnjega parkirišča (pri dvigalu). Že pred vstopom vas bo zdravstveno osebje povprašalo o namenu obiska in vas podučilo o določenih postopkih ter pravilih, ki ta trenutek veljajo v vseh zdravstvenih ustanovah po državi. Za bolnike, ki bodo namenjeni k pulmologu ali v otroški dispanzer, bosta še naprej odprta dosedanja vhoda.

Če imate znake okužbe (slabo počutje, kašelj, povišana telesna temperatura, oteženo dihanje ...) in potrebujete nasvet zdravnika, najprej pokličite ...

**URGENTNI CENTER
CELJE**

(pon–ned: 00.00–24.00) na tel. št. 03 423 30 79

ZD CELJE

za odrasle (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 000 in 03 54 34 200

za šolske otroke (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 285

za predšolske otroke (pon–pet 7.00–20.00) 03 54 34 270

ZP ŠTORE (v dopoldanskem času) 03 780 23 10

ZP VOJNIK (v dopoldanskem času) 03 780 05 00

ZP DOBRNA (v ordinacijskem času) 03 780 05 40

Vežani boste k zdravniku, ki vam bo podal ustrezna navodila za ukrepanje.

V primeru težkega dihanja ali drugega življenjsko ogrožujočega stanja pokličite 112.

Posamezni zdravstveni domovi imajo kontakte objavljene na svojih spletnih straneh.

**CELJSKE
LEKARNE**

Lekarna Center: izdaja na recept: pon–sob 8.00–18.00, oddelek brez recepta: pon–pet 8.00–16.00, sob 8.00–12.00, dežurna služba: pon–sob 18.00–22.00, ned in praz 8.00–22.00

Lekarna Gregorčičeva: zaprta

Apoteka pri Teatru Celje: pon–pet 8.30–19.00, sob 8.30–12.00

Apoteka pri Teatru Dobrna: pon 12.00–17.00, tor–pet 8.00–13.00

Lekarna Otok: pon–pet 8.00–16.00

Lekarna Nova vas: pon–pet 8.00–17.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Lava: pon–pet 8.00–16.00

Lekarna Planet: pon–sob 8.00–18.00

Lekarna Citycenter Celje: pon–sob 8.00–17.00

Lekarna Vojnik: pon–pet 8.00–16.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Laško: do 30.4.: pon–pet 8.00–16.00, sob 8.00–12.00, od 04.05 do 09.05.: pon–pet 8.00–18.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Cizej Laško: do 30.4.: pon–pet 8.00–18.00, sob 8.00–12.00, od 04.05 do 09.05.: pon–pet 8.00–16.00, sob 8.00–12.00

Podružnica Rimske Toplice: pon, tor, čet, pet 9.00–13.00, sre 12.00–16.00

Lekarna Radeče: pon–pet 8.00–17.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Slovenske Konjice: pon–pet 8.00–18.00, sob 8.00–12.00, ned in praz 9.00–12.00

Lekarna Loče: pon, tor, čet, pet 8.00–13.30, sre 12.00–18.00

Z vladnimi ukrepi za preprečitev širjenja koronavirusa so nekatere ustanove in službe v državi prenehale delovati in poslovati. Objavljamo seznam dejavnosti in služb, ki ne obratujejo, in tistih, ki še naprej poslujejo, s spremljajočimi servisnimi informacijami.

**USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE,
KI NE OBRATUJEJO OZIROMA SO ZAPRTE:**

- vzgojno-izobraževalne ustanove in vrtci
- javni potniški promet (vlakovi, avtobusi, letalski potniški promet)
- nastanitve (hoteli)
- gostinski lokali
- zdravilišča in wellness centri (bazeni, savne, masaže itn)
- športno-rekreacijske
- kinematografi
- kulturne ustanove (gledališča, muzeji, galerije)
- storitve iger na srečo

**USTANOVE, SLUŽBE IN STORITVE,
KI DELUJEJO:**

- nujne storitve za zagotavljanje javne varnosti in zdravja
- prodajalne z živili, vključno s prodajo pridelkov na kmetiji,
- lekarnе
- nujne storitve za zagotavljanje javne varnosti in zdravja
- prodajalne z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki
- program vrt in kmetijstvo v prodajalnah
- bencinski servisi
- banke
- pošte
- dostavne službe
- trafike in kioski za prodajo časopisov in revij
- tehnični pregledi
- frizerske, kozmetične, pedikerske (od 4. 5. dalje)

Lekarna Zreče: pon–pet 8.00–17.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Šentjur: pon–pet 8.00–18.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Šmarje: pon–pet 8.00–16.00, sob 8.00–12.00

Lekarna Rogaška Slatina: pon–pet 8.00–18.00, sob 8.00–12.00, ned in praz 9.00–12.00

Lekarna Kozje: pon–pet 9.00–13.00

Lekarniška podružnica Rogatec: pon, sre, čet, pet 8.00–12.00, tor 14.00–18.00

Lekarniška podružnica Vitanje: pon 14.00–18.00, tor–pet 8.00–12.00

Lekarna Žalec: pon–pet 7.30–19.30, sob 7.30–14.00, ned 8.00–11.00

Lekarna Žalec II: pon–pet 8.00–17.00, sob 9.00–12.00

Lekarna Petrovče: pon–pet 8.00–13.00, sob, ned zaprto

O delovanju zdravstvenih domov v drugih občinah se seznanite na njihovih spletnih straneh.

**ZOBOZDRAVSTVENE
STORITVE**

V Zdravstvenem domu Celje v dveh ločenih ambulantah obravnavajo vse bolnike, ki potrebujejo nujno zobozdravstveno oskrbo in so zdravi ali oboleli s covidom-19.

Za obravnavo obolelih s covidom-19 je določena Zdravstvena postaja Dobrna, edina dislocirana zdravstvena enota ZD Celje, saj je najbolj pomembno ločiti obolele s covidom-19 od zdravih.

Vsi bolniki se morajo najprej posvetovati s svojim osebnim zdravnikom, ta jih napoti v dežurno ambulanto. Najava je obvezna, razen pri bolnikih, ki nimajo izbranega zobozdravnika.

Zobna ambulanta v ZD Celje

Pon–pet 7. do 13. ure ter od 14. do 19. ure, sob, ned in praz od 8. do 13. ure.

Tel.: 03 54 34 360

e-pošta: dezurna.zobna@zd-celje.si

Zobna ambulanta v ZP Dobrna (za obolele s covidom-19)

Vsaki dan od 8. do 13. ure.

Tel. 03 57 78 057

e-pošta: korona.celje@zd-celje.si

OPTIKE

Optika Gleščič PE Celje: pon–pet 9.00–12.00, tel. 051 366 522

Optika Gleščič PE Šentjur: pon–pet 9.00–12.00, po predhodnem klicu na tel. 051 366 533

Optika Salobir Celje: pon–pet 9.00–12.00

Optika Salobir Levec: pon–pet 8.00–14.00

Optika Irman Žalec in Velenje: pon 14.00–18.00, čet 12.00–16.00, tel. 051 288 010, e-mail: spletna@optika-irman.si

Očesna ambulanta Irman Žalec: odprto za nujne očesne preglede, tel. posvete in ostale info od pon–pet 10.00–14.00, tel. 041 724 995 ali e-mail: okulistika@irman.si

Očesni center Vidim Celje: za nujne primere so dosegljivi vsaki dan na tel. št. 059 230 961, vsi pacienti v nenujnih primerih morajo predhodno vzpostaviti stik s klicnim centrom, ki bo dosegljiv vsaki dan od 12.00–15.00 na tel. št. 080 16 13 ali na ambulanta@vidim.si

Optika Vidim Celje: tel. 03 49 12 900, e-mail: vidimoptika@vidim.si

Optika Teržan Celje: prodajalna zaprta, dežurstvo na tel. 051 308 800 ali 03 49 13 800

Optika Sentina Celje: zaprto

Delovanje drugih ustanov in služb**OBČINE**

Vse občine so zaprle vrata za obiskovalce, začasno prekinile uradne ure v občinskih upravah, delovanje mestnih in občinskih blagaj ter druge storitve, kjer prihaja do neposrednega stika z obiskovalci. Na spletnih straneh imajo občine objavljene kontaktne telefonske številke, kjer lahko občani poiščejo informacije in druga obvestila o delovanju občin, njihovih javnih podjetij ... v sedanjih okoliščinah.

PARKIRIŠČA

Javna parkirišča ZPO Celje v mestni občini Celje so do nadaljnjega brezplačna, prav tako občinska parkirišča v Velenju in še kje. Podrobnejše informacije poiščite na spletnih straneh občin ali izvajalcev parkiranja.

Delovni čas trgovin**CITYCENTER CELJE**

Trenutno odprte prodajalne v Citycentru Celje: **Megamarket Interspar, DM-Drogerie Markt, Drogerija Müller,** od pon–sob 8.00–20.00, **Premium pet, Biotopic, Gala Šik** od pon–sob 9.00–17.00, od 9.00–10.00 ter od 16.00–17.00 je dovoljeno samo ranljivim skupinam, **Pizza Špica,** od pon–sob 10.00–17.00 za naročilo pokličite na tel. št. 031 019 587 ali pišite na e-mail: qnova2020@gmail.com in obvestili vas bodo o terminu, ko lahko naročilo prevzamete, **Sgermobil** od pon–pet 8.00–12.00 in od 14.00–18.00, od 8.00–10.00

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

90.6 | 95.1 | 95.9 | 100.3 MHz

**Četrtek,
30. april**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Naši očaki;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Kalejdoskop;** 12:00 Globalne novice; **12:20 Atlas narave;** **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;** **17:30 Osmrtnice;** 18.20 Gospodarski utrip regije (ponovitev); 19:20 Kalejdoskop (ponovitev)

**Petek,
1. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Milenium;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Za zdravje;** 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;** **17:30 Osmrtnice;** 18.20 Za zdravje (ponovitev); 19:20 Hiša glasbe (ponovitev)

**Sobota,
2. maj**

6:20 Milenium (ponovitev); 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 11:00 Globalne novice; 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; **14:20 Vitamin C;** 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice;** **20:00 Nora sobota**

**Nedelja,
3. maj**

6:20 Naši očaki (ponovitev); **7:20 Luč sveti v temi;** 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05**

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; **13:10 Čestitke in pozdravi;** 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice;** **19:15 Sončni žarek (vsako drugo nedeljo v mesecu)**

**Ponedeljek,
4. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Športnih 30;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Floradio;** 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00

Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;** **17:30 Osmrtnice;** 18.20 Športnih 30 (ponovitev); **19:00 Kattrca**

**Torek,
5. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Zverinice iz regije;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Poudarjeno;** 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Hiša glasbe;** **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;**

17:30 Osmrtnice; 18.20 Poudarjeno (ponovitev); 19:20 Vitamin C (ponovitev)

**Sreda,
6. maj**

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Vaš zakaj, naš zato;** 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice;** 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Gospodarski utrip regije;** 11:40 Kulturni mozaik; 12:00 Globalne novice; **12:20 Mali O;** **13:00 Poročila;** 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; **17:00 Kronika;** **17:30 Osmrtnice;** 18.20 Vaš zakaj, naš zato (ponovitev); 19:20 Zverinice iz regije (ponovitev)

PONOSNI NA VELIKE ZMAGE.

Zavezani vrednotam in ciljem
osvobodilnega boja ter delavskega gibanja,
da bo 21. stoletje po meri ljudi.
Pravično in svobodno.

Klub svetnikov SD Celje čestitamo ob dnevu
upora proti okupatorju in 1. maju,
mednarodnem prazniku dela.

ter od 17.00–18.00 je dovoljeno samo ranljivim skupinam, **A1** od pon-pet 8.00–17.00, sob. 8.00–12.00, **Telekom Slovenije** od pon-pet 8.00–20.00, sob. 8.00–16.00, **Herbisova kolesarska trgovina** od pon-pet 10.00–18.00, sob. 10.00–15.00 Obiščite osrednji prostor Citycentra Celje, na istem mestu lahko prevzimate tudi svoje spletno naročilo. **T2** od pon-sob 8.00–18.00, **Big bang** od pon-pet 10.00–18.00, sob. 9.00–12.00, Med 8. in 10. uro ter 19.00 in 20.00 uro lahko nakupe opravljajo izključno ranljive skupine (na primer starejši od 65 let, nosečnice, invalidi). Potrošnik starejši od 65 let, izkazuje svojo starost z javno listino, s katero se dokazuje istovetnost oseb. Vse obiskovalce naprošajo, da upoštevajo varnostno razdaljo vsaj dveh metrov. Ob nedeljah in praznikih zaprto. **A banka** bo ponovno odprla svoja vrata 30.04., poslovalnica bo odprta od pon-pet 8.00 – 14.00

Zaradi nastalih razmer se lahko odpiralni čas posameznih prodajal razlikuje od objavljenega odpiralnega časa nakupovalnega središča in se lahko tudi spreminja. Svetujejo, da redno spremljate njihovo spletno stran!

TRGOVINE TUŠ

Planet Tuš Celje je zaprt. Odprt je Tuš hipermarket: pon-sob od 8.00–20.00, nedelja zaprto

Delovni čas vseh trgovin Tuš: 8.00–20.00, izjeme od 8.00 do 18.00

Za nemoteno oskrbo prebivalstva bodo v centrih še vedno odprti: supermarket, banka in lekarna.

TRGOVINE JAGER

od pon-pet od 7.00–20.00, sob. 7.00–19.00, nedelja in prazniki zaprto, nekaj manjših poslovalnic ob sobotah 7.00–17.00, nedelja in prazniki zaprto

MERCATOR

Hipermarket Celje: pon-sob od 8.00–20.00, nedelja in prazniki zaprto

TRGOVINE LIDL

Trgovine Lidl obratujejo od pon-sob od 8.00–20.00, nedelja in prazniki zaprto.

TRGOVINE HOFER

Od pon-sob 8.00–20.00, nedelja in prazniki zaprto. času med 8. in 10. uro ter 19.00 in 20.00 uro lahko nakupe opravljajo izključno ranljive skupine (na primer starejši od 65 let, nosečnice, invalidi). Potrošnik starejši od 65 let, izkazuje svojo starost z javno listino, s katero se dokazuje istovetnost oseb. Vse obiskovalce naprošajo, da upoštevajo varnostno razdaljo vsaj dveh metrov. Ob nedeljah in praznikih zaprto. Za delovanje trgovin v drugih občinah obiščite spletne strani trgovcev.

TRGOVINE KEA

Supermarketi Kea Šentjur, Šmarje, Ljubecna, Zreče, Podčetrtek&Goriška, Gornji Grad: od pon-pet 7.00–20.00, sob. 7–17.00, ned zaprto

Ostali marketi Kea: od pon-pet 7.00–19.00, sob. 7.00–15.00, ned zaprto

Komunalne storitve

Odvoz odpadkov

SIMBIO

Nemoteno je izvajanje dejavnosti: zbiranje in odvoz embalaže, mešanih komunalnih odpadkov in bioloških odpadkov po sistemu odvoza od vrat do vrat, javna higiena (praznjenje koškov ...) ter zaenkrat tudi praznjenje ekoloških otkov. Do preklica velja odpoved zbiranja kosovnih odpadkov na klic, odpoved praznjenja greznic in MKČN po rednem programu, odpo-

ved menjave posod, prestavljene so pomladanska akcija zbiranja nevarnih odpadkov na terenu in pomladanske čistilne akcije. Vloge strank sprejemajo zgolj v elektronski obliki ali po navadni pošti, strank na sedežu podjetja na Teharski ali v upravi na Bukovžlaku ne sprejemajo.

Mestna tržnica Celje

Sprejeli so vse potrebne ukrepe za varnost prodajalcev in kupcev. Zagotovili so priporočeno razdaljo med branjevkami, jih opremili z razkužili in rokavicami, zaprli sanitarije, gostinske lokale in preklicali prodajo neživilskih izdelkov.

Vabijo kmete, da svoje izdelke ponudijo na tržnici. Obrnejo naj se na javno podjetje Simbio: 041 328 008, trznica@simbio.si.

Energetika Celje

Upravna stavba v Smrekarjevi ulici 1 v Celju je zaprta.

V primeru okvar ali težav pri dobavi toplote ali zemeljskega plina pokličite na dežurne številke:

Dežurna služba – zemeljski plin 041 633 453

Dežurna služba – daljinsko ogrevanje 051 230 771

Stranke prosijo, naj ostale zadeve urejajo po telefonu (centrala 03 425 33 00) ali po elektronski pošti info@energetika-ce.si.

Vodovod in kanalizacija

JP VODOVOD-KANALIZACIJA CELJE

Do nadaljnega sta za uporabnike zaprti upravna stavba podjetja na Lavi 2a in Centralna čistilna naprava

Celje v Tremerjah. Dosegljivi so po tel. 03 42 50 300 in po e-pošti info@vo-ka-celje.si.

Banke

Banke še naprej poslujejo, tudi pri bančnih okencih, a so tudi oblikovale protokole obiska (vstopanje posamično, predhodna najava ...). Pozivajo, naj se komitenti obiska v poslovalnici poslužujejo, če je to nujno, sicer naj se poslužujejo elektronskega poslovanja in urejajo zadeve na daljavo.

Podrobnejše informacije so na spletnih straneh bank.

Pošta Slovenije

Krekov trg, Celje in vse večje poslovalnice od pon-pet od 9.00–15.00, sob in ned zaprto, manjše poslovalnice pa od 9.00–12.00 ter od 12.30–15.00, sob in ned zaprto.

Pošta Slovenije poziva vse prebivalce, stranke in poslovne partnerje, naj obiščejo pošto oz. se poslužujejo uporabe poštne storitve, le če je to nujno.

Na pošti je lahko sočasno zgolj toliko strank, kolikor je delujočih poštne okenc. Če bo treba, bodo zaposleni na pošti vstop v poslovalnico urejali tako, da bodo občasno omejili vstopanje v poslovalnice.

Od ponedeljka, 30. marca 2020, bo način zagotavljanja določenih poštne storitve prilagojen in nujno ne bo zahteval obiska pošte ali osebnega kontakta z dostavljavcem. Dostavljavci bodo v hišne predalčnike naslovnikov vlagali tudi priporočena pisma.

Delovanje upravnih enot in pravosodja

Delovanje upravnih enot je omejeno na opravljanje nujnih nalog. Zato na uprav-

nih enotah do preklica uvajajo naslednje ukrepe:

za obisk upravne enote se mora stranka predhodno naročiti po telefonu oziroma elektronsko preko elektronskih sporočil na e-naslov upravne enote ali preko navadne pošte,

stranke sprejemajo samo za najnujnejše primere,

vloge strank, razen v nujnih primerih, do preklica upravna enota sprejema zgolj v elektronski obliki ali po navadni pošti,

sklepanje zakonskih ali partnerskih zvez se do preklica ne izvaja.

Prilagojeno je tudi delovanje sodišč in notarskih pisarn. Več informacij poiščite na spletnih straneh.

Psihosocialna pomoč:

Psihosocialna pomoč je na voljo v **Zdravstvenem domu Celje**: psihologinja Maruša Naglič je dosegljiva od ponedeljka do petka, od 7. do 15. ure, po telefonu 051 636 192 in elektronski pošti marusa.naglic@zd-celje.si; za starše, otroke in mladostnike: Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov Celje, T: 03 543 4323 ali e-pošta: cdzom@zd-celje.si, vsak delovni dan, od 7.30 do 14.30;

Psihosocialno pomoč nudi tudi Javni zavod Socio: psihologinja in logoterapevtka Tanja Peček je dosegljiva po telefonu 031 350 344, in sicer vsak delovni dan, med 10. in 13. uro ter med 15. in 18. uro.

Dnevni center Slovenskega združenja za duševno zdravje - Šent Celeia Celje je do nadaljnega zaprt, oba zaposlena (svetovalka Nives Kodela in mentor Željko Zule) pa sta vsak delovni dan dosegljiva po telefonu in elektronski pošti. Pomoč v obliki pogovora je za ljudi v stiski na voljo med 9. in 13. uro po telefonu (03) 428 88 91 in elektronski pošti: nives.kodela@dc.sent.si, zeljko.zule@dc.sent.si.

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

www.reporter.si

ZGODBA TEDNA - Odrešenik pod masko: kako je Janševa vlada po prijubiljenosti dohitela Drnovškovo
INTERVJU - Simona Kustec, ministrica za izobraževanje: Nisem si mislila, da bom kdaj ministrica v Janševi vladi
DOSJE - Zgodbe okuženih, bolnih, ozdravljenih in umrlih Slovencev
INTERVJU - Marjan Fabjan, trener juda: Športniki se bodo morali pripraviti na skromne razmere

IZ NOVE
ŠTEVILKE

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost

Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,

telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.

Direktor: Drago Slameršak

Tisk: Salomon, d. o. o.

Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5 % davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: mag. Marjetka Raušl Lesjak
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Tanja Seme
E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com

UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Robert Gorjanc, Janja Intihar, Brane Jeranko, Lea Komerički Kotnik, Saška T. Ocvirk, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolnitič, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA

Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.

Telefon: (03) 42 25 100

Fax: (03) 54 41 032, (03) 54 43 511

Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si

Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171

E-pošta: narocnine@nt-rc.si

Mesečna naročnina je 11,37 EUR (4 izvodov) oz. 14,21 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 307,20 EUR. Številka transakcijskega računa pri Abanki d.d. Ljubljana: SI56 0510 0801 5262 360. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE

Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasi@nt-rc.si

Ne ustvarjaj mnenja, če ne poznaš dejstev!

Foto: Andraž Purg - Grupa

Tam, kjer se mavrica konča, je skrit zaklad.

Foto: SHERPA

Ljubezni, topline in varnosti ni nikoli preveč str. 28-29

Foto: SHERPA

O razmerah v New Yorku str. 32-33

Spomin na prvi maj nekoč str. 36-38

Japonska pred enim letom str. 40-41

Robert Gajšek, dolgoletni ravnatelj OŠ Hruševci Šentjur

»Ne mislim se več ukvarjati z ljudmi, ki mislijo, da so računalniki škodljivi«

Pred prvomajskimi počitnicami se je iztekel šesti teden šolanja od doma. Epidemija novega koronavirusa je šolski sistem dobesedno čez noč iz učilnic prestavila v digitalno okolje domačih računalnikov. Le dan potem, ko so na lastno odgovornost zaprli šolo v Šmarju pri Jelšah, je bila skoraj prazna tudi hruševska šola. Stikov med zaposlenimi in otroki dveh sosednjih občin je bilo preveč. Učitelji, učenci in starši so se znašli v položaju, ki bi ga v normalnih razmerah mirno pripisali zapletu znanstvenofantastičnega filma.

SAŠKA T. OCVIRK

Robert Gajšek je ljubitelj astronomije, fotografije in računalništva. Vse to je v dolgoletnem stazhu zagotovo vplivalo na njegovo ravnateljstvo. Kako zelo se bo obrestovalo njegovo navdušenje nad informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, si verjetno ni predstavljal niti sam. Čeprav je prvo priporočilo v zvezi s korono vsem staršem poslal sredi noči, je v naslednjih dneh morda za razliko od mnogih drugih ravnateljev nekoliko lažje spal.

Glede na to, da se protikoronski ukrepi tudi po Evropi že marsikje rahljajo, bi si upali na povedati, kdaj se bodo otroci vrnili v šolo?

Ne. V igri so tri možnosti, in sicer sredi maja, na začetku junija ali v tem šolskem letu sploh ne. Težko boste našli koga, ki bi upal o tem reči kaj bolj določenega. Ko gre za varnost otrok, si nihče ne želi prevzeti odgovornosti, če bi šlo kaj narobe. Po drugi strani je od odprtja šol in vrtcev zelo odvisen polni zagon gospodarstva. Oboje je nezavidljivo povezano. Nenazadnje se glede na priporočila o ocenjevanju in zaključevanju ocen tudi mi najbolj želimo vrniti v šolske učil-

nice. Vsekakor bo morala najprej svoje povedati zdravstvena stroka. Očitno je, da odgovornost za to odločitev pristojni že zdaj prelagajo drug na drugega.

Posledično morate biti zaposleni v šolah pripravljeni na vse mogoče scenarije. Kako trenutno poteka šolski utrip med zaposlenimi in v šoli?

Učitelji delajo od doma. Pri nas smo nekatere spletne dejavnosti vzpostavili že takoj 16. marca. Glavnina vsebin je v spletnih učilnicah, hkrati gradivo objavljamo tudi na šolski spletni strani. Tam je otrokom dostopno tudi v primeru slabših spletnih povezav. Teden pozneje smo uvedli videokonference. Učitelji imajo po novem relativno veliko dela. Tehnično osebje – z izjemo hišnika, tajnice in računovodkinje – je trenutno doma na čakanju z 80-odstotnim nadomestilom. Sicer smo tudi administrativno urejanje šolskih zadev v velikem delu omogočili od doma, vzdrževalnih del v šoli in okrog nje pa tako ali tako ne manjka.

Z zgodovinske perspektive, kako bi ocenili korak, ki ga je v zadnjih tednih naredilo slovensko šolstvo?

Na Slovenskem se je s samostanskimi šolami šolstvo začelo razvijati v 13. stoletju. Šele v 19. stoletju se je šolski sistem približal temu, kar poznamo danes. Šola se je vedno prilagajala takšnim in drugačnim družbenim zahtevam in trenutno imamo sistem optimalno prilagojen običajnim razmeram. Po 16. marcu smo se znašli v položaju, ki je zelo daleč od teh običajnih razmer. Naenkrat je vse odvisno od IK-tehnologije, ki so jo še nedolgo tega mnogi zelo omalovaževali, češ da je škodljiva za otroke, za družbo in kaj vem za kaj še vse. Ena od založb na primer ni poskrbela za digitalna gradiva, ki bi šla v korak s časom. Sredstva je raje namenila nekemu strokovnjaku, ki je po Sloveniji predaval, kako nevarni so računalniki za učence. In v takšnih razmerah smo morali v enem dnevu popolnoma spremeniti način dela v šolah. V prihodnje bomo morali z določenimi dejavnostmi vzdrževati večščno učencev in učiteljev za delo na daljavo ter pripravljenost celotne opreme. Takšne razmere se lahko še ponovijo in ne smejo nas ujeti tako bosih kot tokrat.

»Z normalnim tempom do trenutne usposobljenosti uporabe digitalne tehnologije verjetno ne bi prišli niti do leta 2030. Tako pa smo bili v to vrženi čez noč. Tudi tisti, ki so govorili, da je IK-tehnologija v šolah nepotrebna.«

Kot pravite, se je pokazalo marsikaj slabega.

Nalijmo si čistega vina; trenutna situacija v nobenem pogledu ni boljša od tistega, kar smo imeli pred tem. Zadovoljni smo lahko, če poslabšanje razmer vsaj kolikor toliko omejimo. Brez kakršnih koli priprav je temeljita sprememba načina milo rečeno tvegana. A v to smo bili vrženi in zdaj plavamo. Mnogi ob tem govorijo o tako imenovanih nevidnih, spregledanih učencih, ki nimajo enakih možnosti kot ostali. Ampak enakih možnosti tudi pred epidemijo niso imeli vsi. Res so nekateri otroci zdaj še dlje od oči sistema. Ampak nevidni so bili že prej, le da ni bilo glasnega govora o tem. Samo za primer: vsaj štirim šolskim ministrom sem razlagal, da moramo nujno nekaj narediti za otroke, ki pridejo iz drugih držav in ne znajo govoriti slovensko. Najprej jih moramo sistematično naučiti jezika, potem se bodo lahko vključili v šolski proces. Vedno sem dobil isti odgovor, da to ni mogoče. Očitno samo pri nas ne. V šoli smo imeli učenca, ki se je z družino preselil na Mavricij. »Seveda lahko pride v šolo,« so mu rekli. »Zna francosko? Ne? Potem naj pride, ko bo znal.« Točno o tem primeru sem še nedolgo tega povedal ministru Pikalu,

»Kakovostne rabe IK-tehnologije moramo otroke naučiti. Starši, ki dajo otroku v roke pametni telefon in mislijo, da je zaradi tega že pameten, se motijo. Če zna otrok bolje uporabljati splet kot njegovi starši, še ne pomeni, da na njem ne počne neumnosti.«

ko je obiskal Šentjur. Da za kaj takšnega pri nas ni politične volje, je dejal.

Šolanje na daljavo naj bi torej razlike med otroki še poglobilo.

Tudi zaradi nečesa, o čemer se redko govori. Nekaterim učencem zelo ustreza, da niso v šoli, da niso v stiku s sošolci, ki venomer motijo pouk. Slabši učenci, ki ne dosega določenih ciljev, v razredu pogosto »zganjajo« pravi »teror«. Ker niso zadovoljni s seboj, se morajo potrjevati na drugačen način. Najpogosteje s tem, da so pobudniki negativnega vedenja v skupini. In tako se učitelji, namesto da bi se ukvarjali s kakovostnim podajanjem snovi, ukvarjajo z discipliniranjem slabših učencev. Zdaj teh težav ni. Otroci, ki so pripravljeni in znajo delati, bodo morda pridobili več, kot bi v običajnih razmerah v šoli. Tudi to bo eden od vzrokov, da se bo razkorak med boljšimi in slabšimi povečal. In nedvomno se bo povečal.

Pri vas je prehod na delo od doma relativno gladko stekel. Čemu to pripisujete?

Tudi temu, da sem pred tem učil računalništvo v srednjih šolah in sem temu bolj naklonjen. Posledično sem več sredstev in energije vlagal v to področje. Učitelji so mi sledili. V zadnjih 25 letih smo preizkusili marsikatero metodo. Ker sem se s tem več ukvarjal, sem tudi lažje prišel do nekaterih državnih projektov. Dostopnejši so nam bili kakovostna izobraževanja in tudi finančna sredstva. Tako smo bili na nepredvideno situacijo pripravljeni. Vsi naši učitelji imajo že deset let v uporabi službene tablice in prenosne računalnike, vso programsko tehnologijo suvereno obvladajo. V marsikateri šoli je bila uporaba šolskih računalnikov dovoljena zgolj v šoli ali so imeli na voljo le stacionarne računalnike. Pri nas smo se v projekt Inovativna pedagogika v luči kompetenc 21. stoletja vključili že leta 2013. Zadnja tri leta sodelujemo v projektu Inovativna učna okolja z IKT, v katerem primere dobre rabe delimo z drugimi šolami. Takšen način dela je učiteljem precej samoumeven. Ker ga obvladajo, ga obvladajo tudi otroci. Naši učenci so bili tako dela v spletnih učilnicah že vajeni.

Je sploh mogoče na takšen sistem čez noč navaditi tako učitelje kot učence?

»Vsekakor smo se v teh tednih naučili, da določene stvari, ki so bile od Marije Terezije naprej zabetonirane, lahko počnemo drugače. Razmišljanje se bo spremenilo.«

Vsekakor so bili v šolah, kjer vsega tega niso imeli, v izredno težavni situaciji. Če že učiteljem takšno učno okolje ni blizu, ga težko približajo otrokom. Posledično so imeli mnogi učitelji izredne težave, da so učni proces pripeljali na neko zadovoljivo stopnjo. Ogromno energije in truda so zapravili za logistično vzpostavitev sistema. Po drugi strani smo se morali v šolah, kjer smo temu področju že prej posvečali več pozornosti, leta in leta zagovarjati pred tistimi, ki verjamejo, da bo wi-fi otrokom poškodoval možgane in jim onemogočil zdrav razvoj. To je sicer druga zgodba. Vedno sem zagovarjal stališče, da gre za neobhodno tehnologijo, ki otrokom že oblikuje sedanost, še bolj jim bo prihodnost. Za razliko od otrok in številnih staršev v šoli vemo, kako takšno tehnologijo uporabljati, in tega učimo tudi otroke.

Veliko pripomb smo slišali na obsežnost gradiva in domačega dela. Zdi se, da učitelji v teh razmerah še bolj okopavajo le svoj vrtiček.

Podpiram nasvet, naj obseg gradiva učitelji prepolovijo in potem še nekoliko zmanjšajo. Pri tem nujno trčimo na slabo vest učiteljev, kaj se bo morda zgodilo, če ne bodo delali dovolj in ne bodo obdelali vse predpisane snovi. Ker smo v šolah precej storilnostno naravnani, se je veliko učiteljev ob tem znašlo v stiski.

Zahteve ministrstva po dokazovanju opravljenega dela jih pri tem ne podpirajo ravno.

Kot sem že omenil, so standardi in normativi prilagojeni običajnim razmeram. Dela s pripravo v trenutni situaciji in individualnih obravnav je bistveno več kot sicer. Zato se marsikomu zdi beleženje časa in dokazovanje opravljenega dela skoraj žaljivo. Ampak žal se bo prej ali slej našel birokrat, ki bo zahteval potrdila do ure natančno. To sicer ni spodbudno, ampak tako pač je.

Omejitev niso samo v šolah. Da bi bili vsi slovenski šolarji hkrati vključeni v videokonferenčno omrežje, še dolgo ne bo omogočalo.

Videokonference izvrstno služijo srednješolskem. Moja žena, ki uči na gimnaziji, na ta način predava vse šolske ure. V prvih treh razredih osnovne šole je ta način namenjen zgolj temu, da se otroci tu in tam vidijo in slišijo. Sicer pa tovrstno delo zahteva določeno opremo in tu so nekateri učenci imeli težave. Nekaj otrokom smo modeme priskrbeli s pomočjo ministrstva. Ampak kljub temu videokonferenca ni enako kot kakovosten pouk v razredu. Jaz na to, še posebej na razredni stopnji, gledam kot na popostritev pouka in ne kot na temeljni del.

Vedeti moramo, da od doma delajo tudi učitelji in da mnogi nimajo dovolj kakovostne internetne povezave za izvedbo videokonferenc. To ni stvar šolstva, ampak internetnih ponudnikov, ki hlepijo zgolj po velikih zaslužkih v gosti poseljenih mestnih okoljih, medtem ko jim je za vzpostavljanje omrežja na razpršenem podeželju malo mar. Grdo je, da država to dopušča.

Torej se bomo morali kot družba oziroma država odločiti, katera področja so za nas prednostna.

Seveda. Še pred tremi leti se je dogajalo, da je v zaledju Celja, pri Bukovžlaku na primer, izginil mobilni signal. Za to so odgovorna podjetja v državni in zasebni lasti, vsekakor pa država tega ne bi smela dopuščati. Takšna pokritost z mo-

»Politika naših ponudnikov telekomunikacijskih storitev je podla. Zanima jih dobiček in ne dostopnost storitev vsem uporabnikom. Peljite se v Dolgo Goro v občini Šentjur. Niti približno ne gre za obmejno območje, a vas bo hitro vrglo v hrvaško omrežje.«

bilnim signalom v 21. stoletju je sramotna. Tako mimogrede; eno od zasebnih telekomunikacijskih podjetij nam je podarilo nekaj modemov. A si otroci, ki so jih potrebovali, z njimi niso mogli nič pomagati. Signal tega istega podjetja do njihovih domov ne seže.

Koronavirus torej odpira celo vrsto vprašanj in težav, ki bi jih sicer še dolgo uspešno pometali pod preprogo.

In to ne samo na področju šolstva, še bolj kar zadeva socialno politiko. Danes govoriti, da imajo nekateri otroci slabe pogoje, je dvolično. Enako slabe pogoje so imeli tudi takrat, ko nas pandemija še ni privezala med domače stene. Centri za socialno delo bi morali ukrepati že prej, ne šele takrat, ko jih v to prisilijo krizne razmere.

Na nek način ste se tudi učitelji znašli v »prvih bojnih črtah«, kot se radi izrazimo. Kako ocenjujete odziv ministrstva?

Če bi čakali na njegov odziv, bi bilo to hudo neodgovorno tako do otrok kot njihovih staršev. Odločili smo se in ravnali v najboljši veri glede na situacijo. V resnici smo tudi v naši šoli otroke držali v osamitvi že štiri dni, preden je zaprtje šol odredila država. Tisti, ki še imamo izkušnjo vojaščine, vemo, da se je v krizni situaciji enostavno treba odločiti in sprejeti odgovornost. Politika je na tem izpitu padla. Samo za ilustracijo: odločitev, da letos ne bo nacionalnih preverjanj znanja, je bila znana že dolgo. Nam so jo uradno sporočili šele pred kratkim. Podobno nejasno je vse v zvezi z ocenjevanjem, da o maturi nenazadnje sploh ne govorim.

Je razlog tudi, da odločevalci na ministrstvu in na zavodu za šolstvo prav veliko stika z realnostjo v razredih nimajo?

Ne razumite me narobe. Kot ravnatelj imam možnost, da stvari tudi prilagodim po svoje. Ampak si moram to pravico vzeti. Z vsemi posledicami vred. Po bitki so vedno vsi generali. Ko je krizna situacija na višku, ga ni junaka, ki bi se izpostavil in določil smer. Trenutno se razmere nekoliko izboljšujejo. Ampak še kakšno leto nazaj je bilo na ministrstvu samo pet ljudi, ki so kdajkoli delali v šolstvu.

Kako sicer gledate na smernice ministrstva v zvezi z ocenjevanjem?

Kar zadeva napredovanje v višji razred, je obveljala srednja rešitev. Do šestega razreda

lahko otrok ponavlja zgolj s soglasjem staršev, v višjih razredih ima v primeru negativne ocene popravn izpit in če je neuspešen, razred ponavlja. Na splošno so priporočila včasih v nasprotju sama s seboj. Prijazno in milo ocenjevanje pač ne gre vedno v korak s pravičnim in z objektivnim pristopom. Prvenstvena skrb trenutno velja devetošolcem, ki jih bodo zaključene ocene pospremile v srednje šole. Vse ostalo bomo pač reševali v novem šolskem letu. Sicer sklepam, da tako kot bodo maturantje prišli v šolo, bodo vsaj devetošolci zagotovo še tudi.

Žal bo letošnja generacija prikrajšana tudi za marsikaj lepega, kar spremlja zaključek osnovnošolskega obdobja.

Žal. Tudi nekateri maturanti so ostali brez maturantskega plesa. Otroke zelo zanima, kako bo z valetom. Vse bo odvisno od tega, koliko ljudi bo konec junija lahko zbranih na enem mestu in na kakšni razdalji. Sicer pa valet pripravljajo učenci. Če odštejemo, da se trenutno ne smejo družiti, si v trenutnih razmerah velikih obremenitev in skrbi, kako bodo zaključili ocene, ne predstavljam, da se ukvarjajo še s pripravo prireditve za starše. Podelitev spričeval bo, ampak zagoto-

vo ne v takšni obliki, kot smo je bili vajeni doslej. Tudi sprejem najboljših učencev pri županu je pod vprašajem. Nenazadnje bomo tudi 25. obletnico šole prestavili na jesen.

Menda nas bo trenutna epidemija prisilila, da bomo v zelo kratkem času digitalno odrašli. Kaj se bo po vašem mnenju spremenilo?

Vsekakor zavedanje, kako pomembne so komunikacijske povezave. Pri tem kot astronom ne morem pozdraviti ideje Elona Muska in njegovih satelitov, ki bodo uničili pogled proti vesolju. Kot kaže, bo na tisoče tovrstnih satelitov do leta 2023 realnost. A če se vrnem k vprašanju, pred korono je bilo nemogoče dobiti paket, če nisi poštarja pričakal pred domačimi vrati, sicer si moral z listkom na pošto. V novih razmerah se to da. Če je bilo včasih samoumevno, da sem se moral za enourni sestanek peljati v Ljubljano in sem poldrugo uro porabil za vožnjo v eno smer in približno toliko nazaj, bom odslej to brez težav zavrnil. Če smo se znali na daljavo pomeniti marca 2020, bomo znali enako tudi v prihodnje. In kar je najpomembnejše, ne mislim se več ukvarjati s starši, ki me bodo prepričevali, kako je IK-tehnologija škodljiva.

Foto: Andraž Purg - GrupA

»Zagotovo bomo tudi po koncu epidemije ohranili nekatere dejavnosti, ki jih bomo izvajali na daljavo. Zgolj za vajo v duhu zavedanja, da nas nič ne sme presenetiti.«

Renata Pirc je rejnica deveto leto. Pravi, da se nikoli ne moreš povsem pripraviti na slovo od otroka, ko se vrne v svojo družino.

Mila Kuna z enim od potrdil o izobraževanju. Znanja za delo z otroki ni nikoli dovolj.

Mila Kuna in Renata Pirc, rejnici iz Pariželj

Ljubezni, topline in varnosti ni nikoli preveč

Mila Kuna iz Pariželj je prve otroke v rejništvo sprejela pred približno 16 leti. V tem času je vrata svoje doma in srca odprla številnim ranjenim otroškim dušam. Pri njej so se zvrstili otroci različnih starosti, od nekajmesečnih dojenčkov do osnovnošolcev. Trenutno skrbi za štiri romske šolarje s posebnimi potrebami. Njena sosedka Renata Pirc ima krajši staž in se je za tovrstno dejavnost odločila pred devetimi leti. Dva šolarja in en vrtčevski otrok so trenutno v oskrbi njene družine. Menda je rejnic na tistem koncu še kar nekaj, kar očitno ne velja za vsa okolja po Sloveniji, saj je celjski center za socialno delo nedavno opozarjal na pomanjkanje rejniških družin na svojem območju, kar pomeni, da je prisiljen ustrezne namestitve otrokom iskati v oddaljenejših krajih.

TATJANA CVIRN

Tudi Mila in Renata imata trenutno otroke iz drugih koncev Slovenije. Obe opravljata to dejavnost kot poklic, kar pomeni, da morata imeti v rejništvu vsaj tri otroke ali dva s posebnimi potrebami.

Da to delo ni enostavno in da zahteva celega človeka ter podporo lastne družine, je verjetno jasno vsakomur, zato niti ne preseneča, da posebne gneče za rejništvo ne more biti. Otroci, ki pridejo k rejnicam z majhno vrečko svojih stvari in z ogromno prtljago bridkih izkušenj iz matične

Sinova sta ob moževem ne-nehnem delu na terenu potrebovala doma vsaj enega starša. Mila je zato želela ostati doma, a ob tem tudi delati. »Končano imam visoko šolo za organizacijo dela in sem v okviru javnih del delala različne stvari, v času vojne na primer z begunci v Velenju. Ko smo se preselili, sem nudila učno pomoč v okviru žalskega centra za socialno delo, kjer sem spoznala delavke, ki vodijo področje rejništva. Sosedja je takrat dobila v rejništvo svojega nečaka in tako

svoje obveznosti in trenutke sprostitve, druženja in igre. V ta okvir sodi tudi skrb za dva psa in mačka, pravi Mila, ki kot velika ljubiteljica živali z njihovo pomočjo vzgaja tudi otroke, da bodo postali sočutni, skrbni in odgovorni.

Nadomestna mama

Renata je postala rejnica, ko je ostala brez službe in je prestala operacijo na križu, po kateri bi težko dobila primerno službo. »Z možem sva razmišljala, kaj bi počela. Nisem želela brez dela sedeti doma.« Tako sta se odločila za rejništvo, ob čemer imata svoje tri otroke, ki so zdaj že odrasli. »Veliko ljubezni in topline ter varnosti potrebujejo ti otroci,« pravi Renata, ki ji ni bilo vedno lahko niti z otroki, kaj šele z njihovimi starši, ki imajo kljub vsemu zadnjo besedo. A zaveda se, da mora biti otrokom v času rejništva

nadomestna mama, zato ji ni vseeno, kako napredujejo in kako jim gre v šoli. »Za najmlajšega sem izsilila odlog šolanja, saj so ga hoteli opredeliti kot otroka s posebnimi potrebami, s čimer se nisem strinjala. Otrok ni sam kriv, če ni imel pogojev, da bi se lahko kaj naučil. Počasi bo nadoknadil marsikaj. V mesecu dni, potem ko je prišel k nam, je bila sprememba očitna,« pravi rejnica, ki jo najbolj boli, če starši njeno vlogo povsem izničijo.

Stalno nabiranje znanja

Rejnici morata nastopati v vlogi staršev, psihologov, socialnih delavcev in zadnje tedne še učiteljev. Priznata, da ni vedno lahko, da včasih ne vesta, kako bi se odzvali na otrokovo obnašanje. Na srečo jima je vedno na voljo pomoč centra za socialno delo v Žalcu,

kjer spremljajo delo rejnic in napredek otrok. Že za pridobitev dovoljenja za izvajanje dejavnosti je bilo treba opraviti nekaj izobraževanj, ki jih tudi sicer ne manjka v okviru matičnega centra za socialno delo, občasno jih pripravi tudi skupnost centrov. Obstaja tudi Društvo rejnic celjske regije, kjer se lahko rejnice prav tako udeležijo različnih predavanj in srečanj. »Strokovne delavke iz žalskega centra so vedno na razpolago, nam zupajo, a rade vidijo, da se nanje obrnemo, če imamo težave. Pomagamo si tudi z literaturo, si med seboj svetujemo, se pogovarjamo,« našteva Mila. O tem, kako se otroci počutijo v rejništvu, lahko center sklepa na osnovi poročil iz šol, kjer so pozorni na njihov uspeh in napredek, večkrat pa delavke centra pripravijo tudi neformalna srečanja, na katerih opazujejo, kako se otroci

obnašajo ob rejnicah, kako so urejeni ...

Ne zaradi denarja

V času, ko so otroci v rejništvu, imajo urejene tudi stike s starši. Nekateri se srečujejo vsak konec tedna, drugi bolj poredko, nekateri v nadzorovanem okolju centra. Izkušnje so različne, pravita sogovornici, tudi pri tem ni šlo vselej brez zapletov in posredovanja sodišča. »Mene so že ovadili, češ da ne ravnam v redu z otrokom. Mama je uporabila vsa sredstva, da bi otroka dobila nazaj, in center je moral preveriti razmere,« pripoveduje Mila, ki težave najraje obrne na šalo in tako lažje premaga vse skupaj. Rejnici morata poskrbeti pogosto tudi za prevoze otrok, da se lahko srečajo s starši, v sedanjih razmerah pa jim omogočita stik s pomočjo videozveze po telefonu.

Mila Kuna: »Če imaš prostorske možnosti in če zmoreš sočutje do bede otrok v njihovih matičnih družinah, je rejništvo lahko priložnost za to, da v življenju narediš nekaj več.«

družine, potrebujejo varnost, razumevanje in ljubezen. Mila in Renata poznata njihove zgodbe, njuna naloga je, da otrokom pomagata po svojih najboljši močeh. Kako ravnati, da se ne navežeta preveč na otroka in da slovo ni pretežko, v tem času še nista ugotovili.

Živali kot pomoč pri vzgoji

Mila izvira iz Bosne, kamor se z otroki v rejništvu pogosto odpravi v času počitnic. Z možem, ki je do upokojitve delal v gradbeništvu, sta najprej živela v Velenju in si nato postavila hišo v Parižljah.

sem podrobneje spoznala to dejavnost ter se pozanimala, ali bi bila tudi jaz primerna,« se spominja sogovornica, ki pravi, da je bil to neke vrste kompromis. »Lahko sem ostala doma in se ob tem počutila koristno, ker sem nekaj delala in prispevala k družinskemu proračunu.«

Z njo in z Renato smo se pogovarjali na Milinem prostornem vrtu, kjer je dovolj prostora tako za igro otrok kot živali. Milina sinova sta že odrasla in sta se osamosvojila, otrok v rejništvu pa ne zmanjka. Vsak od štirih, ki so trenutno pri njej, ima svojo sobo,

Mila Kuna je v šestnajstih letih imela v rejništvu otroke različnih starosti in iz različnih okolij. Pri vseh se je trudila, da bi bili čim bolj uspešni in da bi se lažje osamosvojili. Zadnja leta so pri njej štirje otroci.

V Sloveniji je marca letos v rejništvu živelo več kot 800 otrok, zanje pa je skrbelo skoraj 500 rejnic in rejnikov, govori podatki republiškega direktorata za družino.

Psički Pika in Biba sta veseleje otrok, ki morajo zanj tudi poskrbeti in se tako učiti odgovornosti.

Igralni kotiček na vrtu za najmlajšega

Beseda nanese tudi na stroške in na znesek, ki ga prejmeta kot »plačo« za svoje delo. Rejnici sta zdravstveno in pokojninsko zavarovani, po novem mora imeti nosilec rejniške dejavnosti vsaj triletno poklicno izobrazbo, prej

mov in odklopiš. »To delo ni za vsakega. Ljudje smo po naravi komot«, ne rinemo v tuje težave. A če si želiš kakšnega res življenjskega izziva, je to lahko priložnost.« meni sogovornica, ki je prepričana, da bi morali bolj poudarjati pozitiv-

Renata Pirc: »Nikoli v resnici ne veš, kaj vse so morali preživeti otroci. Velikokrat sami marsikaj povedo, potem ko te sprejmejo.«

tega ni bilo. Za enega otroka dobi rejnica približno 560 evrov rejnine. V ta znesek so vključeni materialni stroški za otrokovo oskrbo, prejemek v višini otroškega dodatka in plačilo dela rejnice, ki znaša približno 120 evrov mesečno. Rejnica lahko z aneksom k pogodbi dobi tudi več za stroške in svoje delo, če ima otroka s posebnimi potrebami ali če so stroški višji zaradi drugih razlogov, morda zaradi otrokovih zdravstvenih težav ...

Mila pravi, da se tega ne moreš iti, če razmišljaš le o finančni plati. To ni navadna služba, kjer greš po osmih urah do-

ne zgodbe o rejništvu. Če ima človek prostorske možnosti in če zmoro sočutje do bede otrok v njihovih matičnih družinah, je rejništvo lahko priložnost, da v življenju naredi nekaj več. »Tudi manj dobrih zgodb se človek ne sme ustrašiti, to je samo preizkušnja, koliko zmoremo.«

Ko se je treba posloviti ...

Zagotovo je eden težjih trenutkov v rejništvu, ko se otrok vrne v svojo družino. Center vrne otroka, ko ugotovi, da je matična družina izpolnila pogoje, ki so bili do-

Trenutki za izlete, igro, zabavo, a tudi delo (Foto: osebni arhiv Mile Kune)

ločni na začetku. Sicer se rejništvo zaključuje tudi, če rejnica odpove rejniško pogodbo, z razvezo zakonske zveze med rejnico in rejnikom ali s smrtjo rejnice. Otrok je sicer lahko v reji, dokler ne dopolni 18. leta oziroma do 26. leta, če še redno hodi v šolo oziroma če ima posebne potrebe in lahko po končanem šolanju ostane še eno leto ter se v tem času skuša osamosvojiti. Nekateri so v rejništvu le nekaj mesecev, drugi vrsto let.

»Hudo ti je že takrat, ko se otroci srečujejo s starši in veš, da ni tako, kot bi moralo biti. Ko gredo, je še težje, a starši so prvi,« pravi Renata. Sama otrok ne kliče, potem ko odidejo, a so vedno dobrodošli in je vesela, če želijo ostati z njo v stiku. A to pri starših ni vedno zaželeno.

»Na centru nam na sestankih dopovedujejo, da se ne smemo preveč navezati, pripravljajo nas na trenutke slovesa, da bi zmogli v teh situacijah. To je zelo težko, še zlasti, če je bil otrok dlje časa pri meni in sva imela v redu odnos,« pravi Mila. Renata doda: »Kako se ne boš navezal na otroka, če pride k tebi nekajkrat na dan, se počarta, te objema, poljublja?«

Ponosna rejnica

Mila je z nekaterimi preživela skoraj desetletje. Z večino »svojih« otrok je ohranila stike, nekateri so že odrasli, imajo svoje družine, drugi so v zavodu ...

Posebej ponosna je na romske otroke, ki jih ima v rejni-

štvu, saj bi imeli sicer zelo malo možnosti, če bi ostali v zavodu. Ena od teh deklic je zrasla v samozavestno dekle, uspešno na različnih področjih, in bo nadaljevala šolanje. »Svojo nalogo sem opravila, tudi če nič več ne naredim zanjo. Govorim ji, da morajo dekleta imeti svoj poklic, svoj denar ... Neke temelje sem postavila, upam, da bo gradila na njih.« Ponosna je tudi na mamo, ki podpira njeno vlogo ter otrokom naroča, naj jo poslušajo.

Mila se z veseljem spomni tudi na enega od fantov, ki je prišel, ko je bil v devetem razredu in je imel same nezadostne ocene. »S starejšim sinom sva mu pomagala, da je uspešno končal deveti razred in se vpisal v poklicno šolo. V tretjem letniku se je malo zapletlo, vrstile so se neopravičene ure. Vsi skupaj z njegovo družino in s socialnimi delavkami smo se trudili, da bi vendarle dokončal šolo. Hodila sem ga čakati, da

ni šel po svoje. Za hrptom sem mu stala, da je opravil pisno zaključno nalogo. Zmogel je, zato sem ponosna nanj in nase, da sem zdržala vse to.«

V teh dneh, ko je življenje omejeno na domačo hišo in bližnjo okolico, se rejnica spopada še z učiteljsko vlogo. Učitelji na šoli v Žalcu, kamor hodijo otroci, so ji sicer vedno v pomoč. Zanimivo, da je v visoki šoli za organizacijo dela končala smer organizatorke izobraževanja. V tem poklicu ni nikoli delala, a ima zdaj priložnost v praksi uporabiti svoje znanje. Pravi, da je treba dobro načrtovati dan in potem nekako gre. Pomembno se ji zdi tudi privzganjanje delovnih navad, zato otroci pomagajo pri hišnih opravilih ali pa priskočijo na pomoč sosedom, ko dobijo drva. Vzgoja za življenjske torej, da ga bodo znali drugače zastaviti, kot je to uspelo njihovim staršem.

Foto: SHERPA

tlo potisile zemeljske silnice. Nekaj sto metrov višinske razlike smo premagali po plezalni poti, ki je dobila celo družinsko ime. Med strmim travnatim pobočjem na eni strani in med koraku še bolj neprijaznim gozdnim pobočjem na drugi se je dvigal skalni rob, ki bi ga bila vesela še tako prevzeta turistična transverzala. Ogromne skale, preraščene z mahom, so bile ravno dovolj zanimive za plezanje, a spet ne tako nevarne, da bi staršem zastajal dih. V razpoki ene smo odkrili celo fosil, pravi odtis školjke. In otroška domišljija je dobila krila.

Smučarski skoki in motokros

V takšni divjini človek hitro izgubi občutek za orientacijo. Pogled z vrha je bil zato pravo presenečenje. Na čisto smo namreč prišli tik nad robom športno-rekreacijskega centra, za katerega razen domačinov verjetno malokdo ve, da sploh obstaja. »Resno? Nogometno igrišče in smučarsko skakalnico imajo tu sredi gozda?« so se še nekaj časa pridušali otroci. Občutek za orientacijo se je zdaj že toliko vrnil, da je bilo jasno, da hodimo po robu. Domače občine, se razume. Za spust in vzpon na nasprotni breg jo je pametno spet ubrati po grebenu. Tam so poti že naravno skoraj takšne, kot bi jih s trudom urejalo kakšno društvo. Morda boste na takšnih poteh mimogrede odkrili kakšno turistično, ekološko ali drugače gostoljubno kmetijo, ki bo sredi ničesar ponujala domač sir, marmelado ali kaj podobnega. Tudi mi smo šli mimo ene. Asfaltirane ceste niso naša najljubša izbira, a tokrat se je izkazalo, da že stokrat prevožena stranska cesta skriva prav neverjetne zanimivosti. Našo radovednost je pritegnilo motorno brenčanje in ko smo se povzpeli na nekaj metrov visok rob ob cesti, so otroci spet obstali z odprtimi usti. »A da je tu mo-

Turizem za bližnjim vogalom

Na skritih brezpotjih je vsak dan nova pustolovščina

To ni potopis. Niti vabilo na isto pot. Je samo utrinek dve uri trajajočega sprehoda, ki ga je v teh dneh doživel že marsikdo. Na brezpotjih bližnje okolice je morda obstal odprtih ust in se spraševal, kako da vsega tega ni opazil nikoli prej. Najlepše poti pogosto nimajo ne markacij ne tematskih napisov. Kako jih torej najti?

SAŠKA T. OCVRK

Res je prežvečeno in že stokrat povedano. Slovenija je izjemno lepa dežela. Pomladanska zelena pokrajina je za sprehajalce pravi rajski vrt. Še posebej če se izognemo »romarskim« in v teh dneh še posebej obljudenim potem

na najbolj razvpite hribočke in razglede. Kljub vsemu je dobro najprej narediti načrt. Še posebej če se nameravamo do izhodišča pohoda odpeljati z avtomobilom. Stari dobri Atlas Slovenije z nadrobno prikazanimi lokalnimi cestami

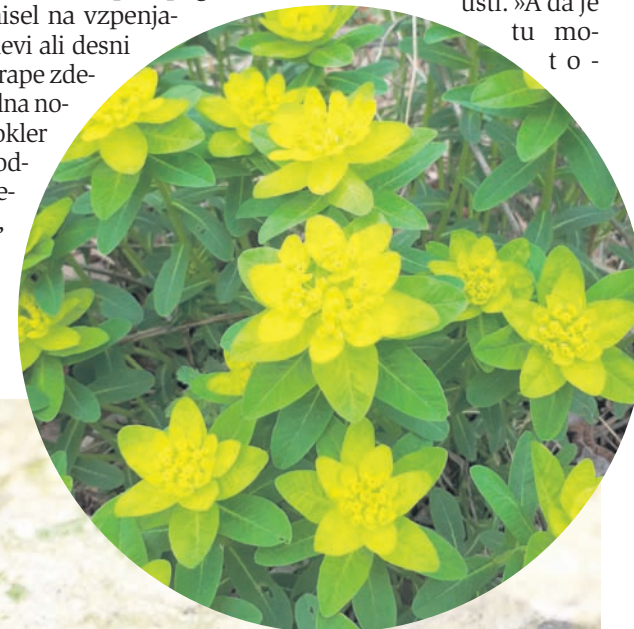
in potmi naši družini pri tem izvrstno služi. Seveda obstaja nešteto aplikacij na pametnih telefonih, ki nam vsak trenutek povedo, kje smo, kakšni so statistični podatki našega podviga, po možnosti nam v animacijo vključijo še fotografije in izdelajo video. A v naravo vendar ne gremo, da bomo kar naprej zrlji v zaslon, mar ne?

Odtis školjke v razpočeni skali

Do izhodišča smo se približno deset minut peljali z avtomobilom. Namenili smo se v

dolino, kamor še lastniki tamkajšnjih travnikov in gozdov zaidejo komaj kdaj. Samota v naravi je poseben privilegij, tudi če ni zapovedana. Kdor jo v teh dneh na primer poskuša najti v mestnem parku, zagotovo ve, o čem je govora. Kolo-vozna pot se je vila ob potočku, ki je z vsakim korakom v hrib postajal bolj živahen. Čez skale se je spuščal v majhnih slapovih, porušen zid na bregu je pričal, da je na tistem mestu pred mnogo leti gnal mlinsko kolo. »Le kam je izginila vsa ta voda, ki je bila potrebna za

kaj takšnega?« so se spraševali otroci. Po ozki grapi smo se podajali v osrčje zareze med dvema hriboma. Na prvi pogled se je misel na vzpenjanje po levi ali desni strani grape zdelo popolna norost. Dokler nismo odkrili grebena, ki so ga skozimilijone let na sve-

kros steza? Od kdaj?« Od nek-
daj. Lahko si predstavljate, da
je pavza trajala in trajala, ker
se najmlajši od pogleda na dir-
kača pred seboj enostavno ni
mogel odlepiti. V trenutku je
spremenil vse varčevalne she-
me svojega pujska. Pogled na
ribnik v dolini nekaj metrov
nižje ob cesti in na družino
kolesarjev, ki so se hladili na
pomolu, je bil povsem iz dru-
gega filma.

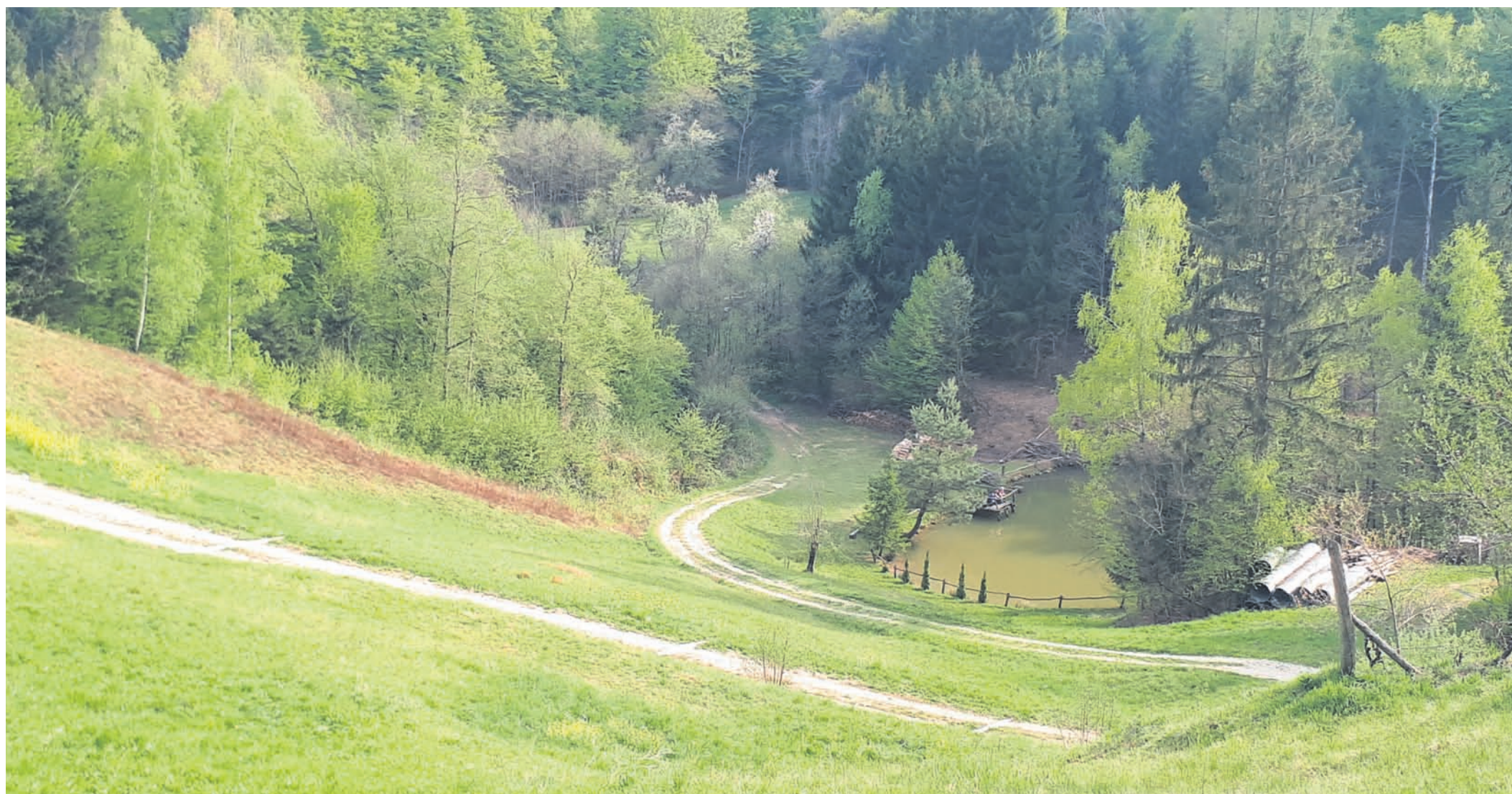
Naravni adrenalinski park

Svojo pot smo morali neka-
ko zaokrožiti in se vrniti k iz-
hodišču, kjer smo pustili avto.
S ceste smo zavili v gozd. V
takšne gozdove zaidemo red-
ko. Mogočne stare bukve so
zelenele nad morjem rjave
stelje. Nepregledna širjava je
v meni zbudila gobarski na-
gon, ki ga je sredi aprila, vsaj
z mojim gobarskim znanjem,
težko potešiti.

Otroka sta namesto tega
odkrila pravi zabaviščni park.
Drčanje po »toboganu« iz su-
hega listja je bilo samo ena
od prvovrstnih adrenalinskih
ponudb. Podrta drevesa in
srobot so se spremenili v ravn-
otežni poligon in plezalne

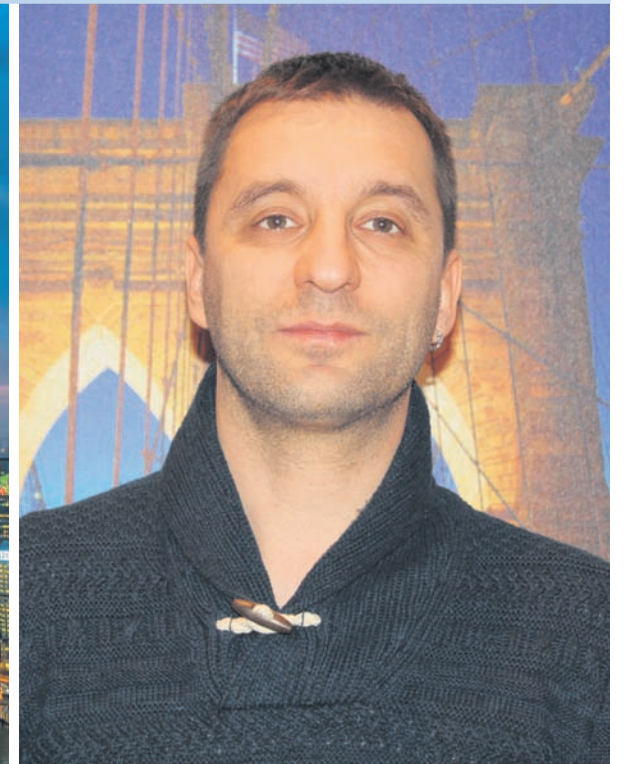
vrvi. Na takšnih poteh smo
sicer vso pomlad nabirali tro-
bentice in pljučnik. Z jetrni-
kom si nismo dovolj domači,
a so nas njegovi modri cveto-
vi spremljali skoraj povsod.
Namesto tega lahko iz narave
odnesemo tudi kakšno pla-
stenko, pločevinko ali folijo.
Daleč, da bi bila takšne poti
ena sama idila. Lastnik, ki se
je očitno odločil posekati
svoj gozd, je nekoč utrjeno
gozdno cesto uničil do te
mere, da jo je bilo tudi peš
skoraj nemogoče prehoditi.
Da je potoček tako daleč od
naselij tudi po vseh mogočih
čistilnih akcijah in urejenih
sistemih odvoza odpadkov
na določenih mestih še vedno
tako poln smeti, pa je prepro-
sto žalostno.

Kot rečeno, ta pot ni potopis,
zato ni pomembno, kje smo
se potikali. Takšnih dogodi-
vščin imamo povsod po
naši regiji, da ne govorimo
po državi, na pretek. In če se
bomo te počitnice iz takšnih
ali drugačnih razlogov več
zadrževali doma, se je dobro
zavedati. Kjerkoli po svetu bi
nam takšne pohode mastno
zaračunali, nam pa so vsak
dan na voljo zastoj.

Novinar Sebastijan Kopusar o razmerah v New Yorku

»Mesto, ki nikoli ne spi, je v umetni komi«

Novinar Sebastijan Kopusar, ki je bil pred leti del ekipe Novega tednika, zadnjih deset let živi in dela v New Yorku.

Potem ko so se v Evropi razmere, povezane s pandemijo, začele umirjati, se je pozornost javnosti usmerila na drugo stran Atlantika, kjer naj bi doslej umrlo največ obolelih s covidom-19 na svetu, in sicer več kot 50 tisoč. Najhuje prizadeti del ZDA je mesto New York. Kakšno je življenje v tem večmilijonskem mestu v sedanjih razmerah, kako se z njimi soočajo ljudje in kako prenašajo različne omejitve? Kako je po zdravstveni plati poskrbljeno za obolele ob vedenju, da zdravstveni sistem deluje precej drugače kot pri nas?

TATJANA CVIRN

O vsem tem smo spraševali našega nekdanjega novinarskega kolega **Sebastijana Kopusarja**, ki je nekaj let sooblikoval vsebino Novega tednika, zadnjih deset let pa živi in dela v New Yorku.

Mesto, ki nikoli ne spi, je verjetno v teh zadnjih tednih precej drugačno od tistega, kakršnega ste prebivalci vajeni ... Kakšen je utrip v mestu v teh dneh?

Mesto, ki nikoli ne spi, je v umetni komi. Ulice so prazne, večina trgovin je zaprtih, ugašnjene so luči v lokalih, turistične znamenitosti so zagrajene. Javni promet sicer še vedno deluje, ampak podzemna železnica in avtobusi so večinoma prazni. Domačini se izogibamo Times Squarea, neuradnega središča mesta, saj je ponavadi preplavljen z obiskovalci in se le mukoma prebijaš čezenj. Zdaj ga imajo v lasti brezdomci ter redki sprehajalci. A še ti hodijo drug mimo drugega v čudni koreografiji

»Včasih smo preklinjali gnečo, zdaj jo skoraj pogrešamo. Tako kot nenehno hrumenje velemesta. Tišina je bila najprej balzam, zdaj je postala že prav sitna, kot tiho šepetanje okoli hudega bolnika. In New York je bolnik, smo žarišče epidemije, z daleč največ okuženimi, obolelimi in umrlimi v ZDA.«

širokih lokov. Včasih smo preklinjali gnečo, zdaj jo skoraj pogrešamo. Tako kot nenehno hrumenje velemesta. Tišina je bila najprej balzam, zdaj je postala že prav sitna, kot tiho šepetanje okoli hudega bolnika. In New York je bolnik, smo žarišče epidemije, z daleč največ okuženimi, obolelimi in umrlimi v ZDA. Nekaj časa je bilo najhuje prav v okrožju Queens, kjer živim. Ima približno dva milijona prebivalcev, podobno kot celotna Slovenija, žrtev virusa je že krepko več kot štiri tisoč. V celotnem New Yorku se bližamo 12 tisoč žrtvam.

Katere omejitve in ukrepi veljajo? Kako je s trgovinami, z restavracijami, s tovarnami ...?

Načeloma velja prepoved zbiranja in nasvet, naj ostanemo doma. Zaprta so podjetja, ki niso posebnega pomena. Kar je raztegljiv pojem. Posebnega pomena so na primer prodajalne alkoholnih pijač, kar v teh stresnih časih morda niti ni tako bizarno, kot se sliši. Prodaja alkohola je v ZDA zrasla za petino. Ampak podobno je menda tudi drugod po svetu. Vedno več sicer zaprtih barov išče načine, kako priti do vsaj nekaj zasluzka. Na primer s posebnimi vrečkami s slamico za s sabo. Lokal v sosednji ulici ima pred vrati stroj, iz katerega iznajdljiv »oštir« mimo dočim toči zmrznjen roze. Restavracije skušajo preživeti z dostavo hrane na domove, a jih bo brez dvoma veliko propadlo. Delajo tovarne, ki veljajo za pomembne, a se v mnogih širijo okužbe. Pred dnevi so morali zapreti že tretjo veliko predelovalnico in pakirnico mesa, kar že sproža strahove o oskrbi s hrano.

Pri nas smo na začetku uvedbe izrednih razmer razgrabili toaletni papir in ostale »nujne« potrebščine. Kako nakupujejo v teh dneh Američani?

Podobno histerično. Tudi v New Yorku se je začel divji lov na toaletni papir, tako da so v nekaterih trgovinah omejili število zavitkov na kupca. Ljubitelji psihoanalize pravijo, da ljudje v strahu pred neobvladljivo nevarnostjo podzavestno skušajo nadzor vzpostaviti z dosmrtno zalogo lističev za analno higieno. Podobno kopičenje se je razširilo na hrano. Konzerve paradižnika, fižola in čičerike še vedno sproti hlapijo s polic. Kvas je skoraj vzporedna valuta, saj ga praktično ni mogoče kupiti. Kdor je dovolj star, da se spomni osemdesetih v Jugoslaviji, ga skoraj obhaja nostalgija, ko vidi napore trgovcev, kako z nekaj vrečkami suhega fižola zakriti praznino dela polic.

Pri nas buri duhove pouk na daljavo, ki ga prakticirajo učitelji in učenci zadnje tedne. Kako so v ZDA rešili to vprašanje?

Šole so v New Yorku zaprte od sredine marca, ni pa jasno, do kdaj, saj se župan mesta in guverner zvezne države prerokata, kdo bo določil ta datum. Za zdaj se zdi, da ima župan prav, ko pravi, da je to šolsko leto takorekoč že izgubljeno. Starši so doma prevzeli breme učiteljev in družbena omrežja nemudoma napolnili s spoznanji, kako težko je njihovo delo. Pouk so organizirali tudi na daljavo, pri čemer so naleteli na vrsto težav. Vsako šolsko okrožje se je tega lotilo na svoj način in drugače organiziralo delo. Ponekod učencem enkrat na teden prenesejo učni material in naloge, drugod imajo vsak dan več ur predavanj prek spleta. V New Yorku so morali kupiti kar 300 tisoč tablic za otroke brez računalnika in jim omogočiti brezplačen dostop do interneta, kar je kljub popustom stalo približno devetsto dolarjev na učenca. Po nekaterih napovedih naj bi se takšno šolanje nadaljevalo tudi jeseni, še zdaleč nimajo prostora za razrede s po le nekaj učenci.

Kaj konkretno sedanje razmere pomenijo za tebe in tvoj način življenja? Kaj počneš, da čas hitreje mine?

Morda bom zvenel neobčutljivo, toda zame se življenje ni bistveno spremenilo. Že nekaj časa sem prisiljen v precej nepotrošniški režim življenja, tudi v »mesto« sem odhajal precej poredko. Na nek način mi samoizolacija meščanov celo pride prav, saj je promet povsem usahnil in zdaj

zlahka pridem na drug konec mesta, kjer v opusteli čolnarni staro barkačo počasi predelujem za vrnitev domov. Lastnik jo je postavil povsem na rob, da ostarela dama ne bi kazila pogleda drugim strankam. Zaradi tega imam lep razgled na morje in otok Hart, poldrugi kilometra dolgo zaplato zemlje. Na njem v skupinske grobove že desetletja pokopavajo mestne reveže, zadnji mesec pa droben trajekt vsak dan sopiha med pomoloma. Tako sem priča spopadu z epidemijo koronavirusa, vse trpljenje je namreč zaprto med štiri stene bolnišnic. Oranžni trajekt in beli hladilni tovornjaki, kjer hranijo trupla, so skoraj edini zunanji znaki smrtne davka, ki ga največje ameriško mesto plačuje kot žarišče izbruha v ZDA.

Kako se odzivajo ljudje? Slovenci smo disciplinirani in ubogamo navodila, četudi se zdijo pretirana in »dišijo« po poskusih nadzora tudi potem, ko bo epidemija mimo ... Američani verjetno niso tako poslušni?

Zgodbe o svobodoljubnih Američanih so bolj kot ne del ameriškega mita. Toda v New Yorku

so se ljudje nemudoma pripravljali pridno postaviti v dolge vrste in uro ali še dlje čakati na mizo v restavraciji ali na novo modno muho. Po drugi strani sem na začetku slovenske zapore dobil posnetek iz Savinjske doline, kjer se je rojak sočno usajal: »Pa kuoga je, ne bom ceu dan nuter ...« Tudi tukaj nekateri bolj resno jemljejo navodila, drugi manj. Pri čemer pri nas v četrti Astoria, ki je postala balkanska enklava, tisti drugi pogosto govorijo katerega od nekdanjih domačih jezikov. Drži pa, da nikoli niso uvedli popolnih zapor in obveznega zadrževanja v svoji občini, tako da ne vem, kakšen bi bil odziv na to.

Pri nas smo se na začetku soočili s pomanjkanjem zaščitne opreme. Verjetno teh težav tam ni. So maske postale del vsakdana ali jih večina sploh ne nosi?

Oh, seveda so težave. Ljudje na prvih bojnih črtah se še zdaj pritožujejo, da nimajo na voljo dovolj zaščitne opreme, čeprav tudi lokalne oblasti, ne samo predsednik države trdijo, da naj bi poskrbeli zanjo. Ob izbruhu pandemije smo poslušali objokano zdravstveno osebje, da

Napis z zahvalo zdravstvenim delavcem. Ponavadi v podporo ljudje zvečer ob 19. uri še malo poroporočejo.

Spodbuden napis na lokalu v četrti, kjer živi Sebastijan Kopusar. »New Yorka ne boste nikoli premagali.«

ima na voljo eno samo masko, ki jo mora po koncu dela skrbno sušiti in naslednji dan spet uporabiti. Sestre v eni od newyorških bolnišnic so na družbena omrežja poslale fotografijo, kako se oblačijo v vreče za smeti, da bi se zaščitile. Maske so bile nekaj časa izjemno vroče blago, v trgovinah jih sploh ni bilo mogoče kupiti. Njihovo nošenje ni obvezno, šele sredi aprila je prišlo navodilo, da jih je treba nositi v javnih prostorih, kot so trgovine ali pralnice. Pri čemer se tega ponekod držijo, drugje spet ne. Na ulicah jih ima nadetih približno polovica ljudi, najbolj zanimivi so tisti, ki si jih nataknejo le okoli vratu. Kot nekakšen modni dodatek.

Domnevam, da je glede na tamkajšnji zdravstveni sistem in glede na to, da številni Američani nimajo zdravstvenega zavarovanja, takšna epidemija še bolj zastrašujoča kot v Evropi. Kaj se zgodi, če zbolíš?

Ameriško zdravstvo je izjemno zapleten in težko obvladljiv sistem, v katerem se prepletata zasebni in javni interes. Bolnišnice so dobičkonosna podjetja, ponekod največji delodajalci,

skupaj s še bolj zapletenim sistemom zdravstvenih zavarovanj pa gordijski voz, zaradi katerega imajo v ZDA daleč najdražje zdravstvo na svetu. Del tega je izjemno veliko ljudi brez zdravstvenega zavarovanja, po zadnjih ocenah približno 27 milijonov. To sicer ne pomeni, da bodo ti ljudje ostali brez zdravniške oskrbe, ko je nujno, se ponjo zatečejo na urgence, ki so tako vedno polne. V času epidemije se stvari zaostrijo, zato je bilo še več strahov, da bodo bolnišnice preobremenjene in prenapolnjene, podobno kot se je dogajalo na severu Italije. Na srečo do tega ni prišlo, v New Yorku so razstaviščno središče Javits spremenili v začasno bolnišnico, ki pa je ostala skoraj prazna. Podobno je bila skoraj brez dela ploveča vojaška bolnica Comfort, ki so jo poslali v mesto. V nedeljo jo je zapustil zadnji bolnik in že odhaja na novo poslanstvo. Ozko grlo je še vedno testiranje, čeprav zdaj opravijo že približno dva milijona testov na teden. Toda po besedah strokovnjakov morajo številko vsaj podvojiti, če želijo začeti varno sproščati sedanje ukrepe. Težava ni v

Lokal, v katerem na oknu dobiš naročeno hrano in tudi pivo za »s sabo«.

Pogrebniški trajekt, ki vozi mrtve reveže na otok Hart, kjer jih pokopljejo v skupne grobove.

oskrbi bolnikov, težava je račun, ki ga dobijo zanj. In ki te brez dobrega zavarovanja zlahka potisne v bankrot.

Koliko sploh stane solidno zdravstveno zavarovanje? Kako si ti poskrbel za to?

Povprečen mesečni strošek za zdravstveno zavarovanje v New Yorku je več kot šeststo dolarjev. Dobijo se tudi cenejši, a je treba skoraj vsako storitev izdatno doplačati. Hkrati tudi dobro zavarovanje ni branik pred dodatnimi stroški, saj moraš k pravemu zdravniku in v

povečal za osupljivih 3.700 milijard dolarjev. Vse to kaže, kako negotovi časi so pred nami.

Kakšne so napovedi glede sproščanja ukrepov, kako se Američani pripravljajo na čas po koncu epidemije?

Izjemno različno. Pred dnevi smo lahko spremljali televizijski rodeo republikanske županje Las Vegasa, ki bi rada mesto nemudoma odprla za zabavišni posel in ga spremenila v nekajšen laboratorij za preučevanja širjenja okužbe. Vsi niso tako trčeni, toda kombinacija vedno hujše-

»Na žalost je Trump le eden skrajnih primerov epidemije, ki kot rešitev za globalne težave širi strah, nezaupanje ter zapiranje v nacionalistične trdnjave. In ustvarja nekakšno vzporedno resničnost z »alternativnimi dejstvi«. V resnici potrebujemo globalno sporazumevanje, sodelovanje in solidarnost.«

pravo bolnišnico, ki sprejema tvoje zavarovanje. Lahko se zgodi celo, da si v pravi bolnišnici, a je v njej specialist, ki ni del njene mreže, pa tega ne veš, tako da dobiš zasoljen račun. Ali pa si na nujni operaciji in anesteziist ni del zavarovalniškega omrežja ... Poleg tega je običajna praksa, da uprava bolnišnic napiše izjemno napihnjen račun, saj pričakuje pogajanja z zavarovalnicami, v katerih ga nato nekoliko oklestijo. Doslej sem zdravstvo na srečo uporabil le za cepljenje proti gripi, ki naj bi stalo 35 dolarjev, a sem po dveh mesecih dobil račun za krepko čez dvesto dolarjev in šele po nekaj dolgih telefonskih klicih so neradi priznali, da je šlo za »napako«. Imam zavarovanje za popotnike, a v drobnem tisku piše, da ne velja v času pandemije ...

Beremo novice o večmilijonskih odpustitvah zaposlenih. Ali tisti, ki ostanejo brez dela, lahko računajo na kakšno pomoč države?

Dogaja se zanimiv pojav, da konservativna oblast, ki je še pred dvema mesecema strašila s izbruhom socializma na ameriški levici, zdaj sprejema »socialistične« ukrepe. Vsak odrasel Američan bo dobil 1.200 dolarjev državne pomoči, nezaposleni tudi okrepljeno socialno pomoč. A je posebna umetnost postala, kako se prebiti do nje, saj računalniški sistemi ne zmorejo takšnega navala. V petih tednih je brez dela ostalo več kot 26 milijonov ljudi. V nedeljo je tudi Bela hiša priznala, da bo nezaposlenost v ZDA dosegla raven velike depresije pred približno stoletjem. Hkrati se bo po napovedih dolg države samo v tem letu

ga finančnega pritiska in neoliberalnih pogledov na upravljanje skupnosti pri guvernerjih iz ameriške desnice sproža pobude za hitro uklinjanje varovalnih ukrepov in vrnitev k staremu načinu življenja. Če bo ta sploh še kdaj možen. V Georgiji so tako odprli celo lepotilne in masažne salone, kar je tudi pri samooklicanem stabilnem geniju v Beli hiši sprožilo nekaj pomislekov.

Na začetku je predsednik precej podcenjevalno govoril o virusu, nato pa kmalu preopredal lete iz Evrope, zdaj omejuje vsakršno priseljevanje in išče zunanega krivca za razmere. Kako gledaš na to?

Donald Trump je virus, ki zadnja tri leta razžira moralno in razumsko podstat države. In sveta. Epidemija je dokončno razkrila globine, ne, pravi izraz je plitvine njegove duše in razuma. Nazadnje je pred kamerami na glas razmišljal, da bi ljudem v telo spuščali ultravijolično svetlobo in jim vbrižgavali dezinfekcijska sredstva. Bilo bi komično, če ne bi menda izjemno naraslo število klicev, kjer ljudje sprašujejo, ali naj začno uživati čistila. Na žalost je Trump le eden skrajnih primerov epidemije, ki kot rešitev za globalne težave širi strah, nezaupanje ter zapiranje v nacionalistične trdnjave. In ustvarja nekakšno vzporedno resničnost z »alternativnimi dejstvi«. V resnici potrebujemo globalno sporazumevanje, sodelovanje in solidarnost. Za kar pa je treba vzpostaviti zaupanje. Zaupanje v znanost, zaupanje strokovnjakom, nenazadnje zaupanje v medije. Politiki, ki se vzpenjajo z načrtnim rušenjem tega zaupanja, so ne samo neodgovorni, ampak nevarni.

Foto: osebni arhiv

Klub v četrti Astoria, kjer starejši Grki preizkušajo svojo verzijo druženja in hkrati ločevanja.

Znani in ugledni o posledicah pandemije ter življenju po njej

Kako naprej?

V minulih dneh so začeli veljati nekateri vladni ukrepi, ki rahljajo stroge prepovedi in omejitve, s katerimi je vlada poskušala zajeziti širjenje epidemije koronavirusa. Vse to je posledica zadnjih podatkov o številu okuženih, ki kažejo, da se je trend obrnil navzdol, da je epidemija pod nadzorom, da je zaenkrat zdravstveni sistem zdržal in da zmore normalno sprejemati obolele ter jim nuditi zdravstveno oskrbo ob boleznih covid-19. Epidemijo smo torej zajezili, počasi se lahko zazremo v prihodnost in razmišljamo, kako naprej po pandemiji, čeprav še ni čas za razglasitev končne zmage.

ROBERT GORJANC

Še vedno se bo treba zelo disciplinirano držati zaščitnih ukrepov, si razkuževati roke, nositi masko, paziti na varnostno razdaljo, sicer se lahko okužba ponovno razmahne in strogi ukrepi vrnejo. A vendar je najbrž najbolj kritično obdobje za nami in (končno) je prišel tudi čas, ko se je mogoče bolj v miru, z manj strahu in tesnobe, soočiti s posledicami in z vplivi pandemije na naše življenje, ki se je pred približno mesecem in pol ustavilo ter obrnilo na glavo po vsem svetu. Pot do končne zmage bo še dolga in je ne bo konec vse do takrat, dokler ne bo cepiva, ki ga znanstveniki pospešeno razvijajo, zato bomo s koronavirusom še nekaj časa morali živeti.

Po eni strani se je javno življenje popolnoma usta-

vilo, po drugi se je v našem načinu bivanja toliko stvari spremenilo in zgostilo. Ali se je tudi v našem razmišljanju in odnosu do vsega, kar nas določa, osmišlja – do zdravja, družine, dela, izobraževanja, druženja ...? Bo po vsem tem, kar smo preživeli in doživeli v minulih dveh mesecih, življenje res lahko takšno, kot je bilo prej? Nekaj pomembnih in uglednih osebnosti z različnih področij javnega življenja, ki so na različne načine občutile posledice epidemije koronavirusa, smo povprašali, kako vrednotijo razsežnosti pojava, ki je zatresel in zaustavil svet. Vsem smo zastavili ista vprašanja in jih spodbudili k predstavitvi pogledov.

Foto: SHERPA

V uredništvu se uglednim gostom zahvaljujemo za sodelovanje in njihova razmišljanja.

1 Kakšna spoznanja, opozorila in nauke bi morali potegniti iz obdobja epidemije oziroma pandemije koronavirusa?

Ali se strinjate z izjavo, ki jo v teh dneh izrekajo mnogi, da nič več ne bo tako, kot je bilo?

2 Kako občutite epidemijo na področju, kjer poklicno delujete, kaj pomenijo nove okoliščine za vaš način dela?

3 Ali se strinjate z izjavo, ki jo v teh dneh izrekajo mnogi, da nič več ne bo tako, kot je bilo?

Kakšno bo življenje po koroni?

Dr. Andrej Strahovnik, predstojnik Urgentnega centra Splošne bolnišnice Celje in glavni zdravnik Slovenske vojske

»Prenehajmo poudarjati materialno kot glavno vrednoto«

1 Glavno spoznanje je, da smo kljub vsem novim tehnologijam, izobilju in blaginji, v kateri živimo, še kako ranljivi. Svet se je s prihodom v nov milenij vrtil s preveliko hitrostjo. Opozorila o rdečih alarmih klimatskih sprememb, o mogočih genetskih manipulacijah in zlorabah, o zastrupljanju narave, hrane, o nesprejemljivem ravnanju z vodnimi viri ... Vsa opozorila so bila resna in žal preslišana. Opozorila iz obdobja pandemije koronavirusa morajo ozavestiti pripravljenost družbe na mogoče spremembe, ki jih tako družboslovna in naravoslovna znanost napovedujeta. Nauk je: zavedajmo se svoje ranljivosti in prenehajmo poudarjati materialno kot glavno vrednoto.

(Foto: lastni arhiv)

demije trajali prekratko, da bi spremembe ostale trajne.

Podobno se je zgodilo s terorističnimi napadi pred leti v Belgiji in Franciji. Za trenutek smo se zavedali pomena varnosti kot vrednote ter vse skupaj dokaj hitro pozabili.

2 Pred tedni sem izjavil, da nič več ne bo tako, kot je bilo, in da se vračamo v prihodnost. Zagotovo bodo sistemi, kot so zdravstveni, varnostni, šolski, delovalni drugače. Dolgoletni procesi digitalizacije in veliko vložene denarja niso bili tako učinkoviti kot razglasitev epidemije. Tako rekoč čez noč smo delovali »on-line« na več področjih. O zdravstvenih delavcih se je govorilo s hvaležnostjo in obenem o nesprejemljivih vrednotenih nekaterih skupin, npr. super nogometašev, ki zaslužijo nepredstavljive vsote. Skrb za starejšo populacijo je bila v družbi ozaveščena, brezglavo kupovanje je postalo omejeno, različne agencije in uradi so začeli digitalno poslovati in kar je najpomembnejše: začeli smo se zavedati vrednote medsebojnih odnosov.

Čas, ki ga porabimo z iskanjem parkirnih prostorov pred nakupovalnimi centri, pred okenci uradov in v čakalnicah pred ordinacijami smo porabili drugače, bolj učinkovito, za druženje v okviru družine.

Dogodki zadnjih dni žal govorijo, da bo lahko izkušnja hitro pozabljena. Vrste pred »drive-in«? Vrste pred trgovskimi središči? Morda so ukrepi ob razglasitvi epi-

rok ob obisku bolnišnic, na omejevanje obiskov zaradi možnosti širjenja okužb. Sam sem opozarjal na nesprejemljivo tveganje sistema zaradi nične rezerve respiratorjev in ostalega, vsi smo opozarjali na podhranjeno kadrovske sestavo, na pomanjkanje medicinskih sester. Imajo zdravstveni delavci pravi status, so vrednoteni pravi ali nam odhodi številnih iz sistema govorijo drugače?

Tudi v sistemu obrambe so bila izrečena podobna opozorila, kdo bo deloval v izrednih razmerah. Če poznamo odgovor, ne vemo, kdo bo deloval v sistemu, ki je kadrovske nezadosten. Smo zares suvereni, ko smo izgubili nacionalno letalsko družbo, deluje Evropska skupnost zares enovito, ko države vsaka zase opleteno zaščitno opremo? Bomo poskrbeli za status vojaka v naši družbi? Bomo kupili transportno letalo (ki bo imelo prekocelinski dolet)? Smo pripravljeni v okvirju nacionalnih načrtov na večje nesreče, potres, epidemije ali načrti samo na papirju?

Imamo na voljo zdravniške, ki bi delovali v morebitni uporabi bolnišnice Role 2? Je njihov status urejen? So stimulirani ali morebiti stigmatizirani?

Nekateri se še spomnimo vaj nič nas ne sme presenetiti. Kot osnovnošolcu so mi te vaje ozavestile, da se lahko blagostanje v trenutku spremeni v neznosne razmere. Epidemija bo izzvenela, tveganja bodo ostala. Bo izkušnja z razglasitvijo epidemije in ukrepi ob tem ostali v zavesti ali bo vse prehitro pozabljeno? Z enim od brigadirjev v Slovenski vojski sva se na začetku epidemije pogovarjala o razmerah. Sam sem dejal, da upam, da se bomo ob koncu vsi skupaj veliko naučili. Brigadir mi je odvrnil, da smo upali že večkrat, spremenili pa ne.

Po epidemiji bo marsikaj drugače, izzivi veliki, ob tem lahko epidemijo razumemo kot izjemno priložnost za spremembe. Če ne bomo opozarjali na izkušnje, nosimo del iste odgovornosti.

Mag. Maja Pak, direktorica Slovenske turistične organizacije (STO)

»Popotniki bodo spremenili vedenje«

1 Zaradi nenadnega šoka, ko je virus povzročil popolno zaustavitev sveta, smo se začeli zavedati, da nič na svetu ni samo po sebi umevno. Zavedati smo se začeli, da svet nima odgovorov na tovrstne krize in da smo ranljivi bolj, kot smo mislili. Menim, da je osnovno, kar se lahko naučimo iz aktualne krize, to, da dojamemo, da nismo neranjivi in da se moramo bolje pripraviti na podobne krize v prihodnosti, ker bodo posledice potem manj drastične. V večji meri moramo poskrbeti za svoje zdravje in zdravje planeta. Svet je bil že pred pandemijo soočen z velikimi problemi, kot so podnebne spremembe, onesnaževanje, pretirano potrošništvo. Morda je zdaj čas, da še bolj smelo uvajamo trajnostne modele in da na novo opredelimo cilje in vrednote.

(Foto: SHERPA)

nejše kot do zdaj bo zagotavljanje varnosti in zdravja, tudi v nastanitvenih objektih. Pričakujemo lahko, da bodo turisti, vsaj v obdobju do popolne zajezitve virusa, izbirali bližnje destinacije. Zato bodo vse države letos svoje prebivalce vabile, naj v prvi vrsti dopustujejo doma.

2 V STO smo takoj prilagodili dejavnosti kriznim razmeram. Skušamo zelo povezano in usklajevano delovati z vsemi udeleženci v slovenskem tu-

rizmu, saj je turizem panoga, ki jo je kriza najbolj prizadela. Po izjemno uspešnih letih slovenskega turizma smo pred veliko preizkušnjo. Pomembno je, da podjetja preživijo, da ohranijo čim več delovnih mest in da se dobro pripravijo na okrevanje. Turizem je res obstal, ampak ljudje bodo ponovno potovali, takoj ko bodo razmere to dopuščale.

Slovenija je v preteklih letih postala zaželena destinacija, prva zelena država na svetu, evropska gastronomska regija, razvili smo številne prijazne hotele, glampinge, imamo turistične kmetije, naravna zdravilišča s programi za krepitev zdravja, izjemno kulinariko, ki temelji na zdravih, lokalnih sestavinah. Prednost dopustovanja v Sloveniji zagotovo predstavljajo večja varnost, neokrnjena narava, raznolikost na majhnem prostoru. Na doseg roke so gore, morje, jezera, doživljaja za vse letne čase ... Ponujamo ravno to, kar turisti vedno bolj iščejo – mir, stik z naravo, individualni pristop in pristnost. Verjamem, da je zdaj odličen čas, da letos raziščemo Slovenijo, da najdemo tu v bližini mir, da odkrijemo skrite, še neraziskane kotičke in odgovore na vprašanja, ki se nam porajajo v tej krizi vseh kriz.

Manca Ogorevc, dramska igralka v Gledališču Celje

»Gledališče je v zgodovini že preživelo težke čase«

1 Predvsem se poskušam ogniti razmišljanju o črnih scenarijih, ki bi lahko sledili po pandemiji, o nastanku novega svetovnega reda, popolnem nadzoru ter nesvobodi ljudi, ki bi postali samo še delovna sila v rokah kapitala, o umetni inteligenci ... Sploh če se v teh dneh spomnim dveh sicer izjemnih literarnih del, Saramagovega Eseja o slepoti in McCarthyevega romana Cesta, ki opisujeta čas popolnega razčlovečenja družbe, apokalipso. Da ne naštevam mnogih odličnih futurističnih filmov.

Če odmislimo vse teorije zarote, nam postane jasno, da če si je kdo zares želel, naj se ta nori svet, ki mu tako kruto vlada človek, popolnoma ustavi, je bila to narava. In neverjetno lepo je v teh dneh prislunhiti njenemu miru, čutiti, kako počiva, se zvečer pri teku ob gozdu srečevati s srnami, gledati popolnoma modro aprilsko nebo brez letal ... in dojemati priloznost, da si oddahnemo tudi ljudje in si vzamemo čas, da se z njo spet povežemo. Živimo brez stresa in vsakdanje napetosti v prečudoviti povezanosti s svojimi najbližjimi in ponosni, da smo uspeli kot celotna družba delovati tako vzajemno in vzpostaviti eno najlepših človekovih lastnosti – pomoč drugemu. Zagotovo bo zavest o tem prevrednotila ljudi in bo ostala tudi v času po pandemiji.

2 Vsako obdobje v zgodovini in tudi pri posamezniku prinese nekaj dobrega in nekaj slabega, če zapišem povsem preprosto. Prinese tudi trpljenje, ki navsezadnje človeka duhovno obogati. Spremenilo se bo

(Foto: lastni arhiv)

marsikaj. Zagotovo. Predvsem bomo morali sprejeti in se soočiti z življenjem ob novi mutaciji koronavirusa. Kot so mnoge generacije zaznamovale obe svetovni vojni in pandemija španske gripe, bo, sicer na drugačen način, ker živimo v tehnološko in informacijsko mnogo bolj razvitem času, ljudi zaznamoval tudi pandemijski čas. Širše se bo spremenila cela geopolitična podoba sveta. A to so zelo kompleksna področja. Mislim, da v tem trenutku še nihče ne ve, kako bo. Ker je vse odvisno od tega, kakšno škodo, tako človeško kot gospodarsko, bo povzročil novi virus.

3 Igralci smo sicer čakanja na vloge vajeni, ker je to del našega repertoarnega urnika. Torej so obdobja, ko si nenehno v gledališču, imaš veliko vaj pred premiero in različnih predstav. Pride tudi čas, ko se vse umiri in imaš lahko samo nekaj predstav na mesec, nobene vaje in spet čakaš na vlogo, ki ti bo dodeljena v enem naslednjih študijev. Vmes igralka in igralci lahko snemamo filme ali nadaljevanke, kar nas do-

datno plemeniti, in na domači oder prinesemo nove ideje ter energijo.

Vsekakor tudi v času čakanja vzdržuješ kondicijo, ponavljaš tekst, delaš govorne vaje, se dodatno izobražuješ in skrbiš za fizično kondicijo. Tako da za nas obdobje čakanja ni nič novega in ga znamo dobro izkoristiti. Ampak čakanje zdaj je povsem drugačno. V začetku aprila bi morala nastopiti v Večnim otrokom v Jekaterinburgu v Rusiji na festivalu monodrame, a je bil prestavljen na jesen. Sprašujem se, ali bom oktobra odletela v New York na United Solo festival. Glede na stanje v ZDA težko. Upam, da drugo leto ...

Zdaj se porajajo samo vprašanja, ki jih še pred mesecem ni bilo. Na primer, kaj se bo v teatru spremenilo? Bodo ljudje prihajali na predstave ali jih bo strah? Kdaj bodo prišli spet šolarji in se sproščeno smejali in kričali ob ogledu naših otroških predstav? Kakšen bo naš finančni izpad? Si bodo ljudje po krizi lahko privoščili abonma v gledališču?

Tolaži me, da vsak krizni čas prinese tudi željo po kulturi in da je humor za odlične projekte, poraja željo po zabavi, sprostitvi, po identifikaciji z dramskimi osebami, po joku, smehu, katarzi ... Gledališče ima v družbi zelo pomembno mesto že tisočletja in je preživelo vse težke čase v zgodovini človeštva. Ker je primarno, arhetipsko, nujno za obstoj humane družbe, nastavi ji zrcalo, premakne meje. Imamo ga radi, pogrešamo ga in zato sem prepričana, da bo preživelo tudi tokrat.

Naj bo aplavz, potem ko bomo spet nazaj, bučen!

Gregor Deleja, ravnatelj Gimnazije Celje – Center (GCC)

»Se bomo končno naučili gledati s srcem?«

1 Po prvem nadrealističnem mesecu in nenavadnih prilagoditvah, ki smo jih ljudje v svoja življenja sprejeli v trenutku, bi najbrž že lahko govorili o neki novi resničnosti, za katero si želim predvsem, da bi vodila v nek boljši in svetlejši svet, ter to, da bi končno enkrat sprejeli zgodovinsko lekcijo življenja ter narave. Da iz tega obdobja izide mo bogatejši za življenjske modrosti, bolj vključujočo vrednostno lestvico in prioritete, ki nam jih v sozvočju z naravo, izza belih platnic že desetletja govori tudi Mali princ: »Ljudje ne vidijo lepote tega sveta, ker jih slepijo njihove strasti in napake; zato so drug od drugega bolj oddaljeni kot zvezde. Ne vzamejo si časa, da bi sploh kaj spoznali. Pri trgovcih kupujejo kar izgotovljene predmete. Ker pa ni trgovcev, ki bi prodajali prijatelje, ljudje nimajo več prijateljev.« Če ga doslej nisimo slišali, iskreno upam, da je tokrat njegovo sporočilo dovolj očitno in glasno ... Da se bomo končno naučili »gledati s srcem, kajti bistvo je očem nevidno«.

2 Trdno sem prepričan, da so spremembe edina stalnica v naših življenjih, česar se danes najbrž vsi toliko bolj zavedamo. In kaj lahko počnemo s spremembami? Če so spremembe pogoj za preobrazbo, potem je najbrž dobro ozavestiti, da s preobrazbo ne postajamo nekaj novega. Pa saj ste brali Kafka ... S preobrazbo samo prihajamo

v stik s sabo, se odmaknemo od aktualnih vlog, identitet, načinov dela. Ko se to zgodi, se lahko spomnimo, kaj smo in kaj je tisto, kar si iskreno želimo. Mislim, da je zdaj čas, da damo na stran vprašanja, o katerih se sprašuje svet okrog nas. Si postavimo druga in izkoristimo trenutek, ki po dolgem veku daje preobrazbi pristoječo pot. Ker smo (o) sam(ljen)i in lahko končno razmišljamo tudi v tišini. Iskreno tudi upam, da se bomo tokrat uspeli izogniti pogumni pozabi, ki je velikokrat pogojena s tem, da se udobno prepuščamo miselnemu toku drugih, svoje misli pa skromno (tudi na podlagi preteklih izkušenj) utišamo, misleč, da rek, da smo sami spremenbe, ki si jih želimo na svetu, pač v praksi ne velja.

3 Šole smo v pouk na daljavo vstopile nepripravljene. Na dan, ko smo prejeli obvestilo o zaprtju, se je na ravni vseh celjskih srednjih šol začela hitra akcija (bistveno hitrejša in učinkovitejša kot na ravni sistema) in menim, da smo se srednje šole v Celju zelo hitro organizirale in skupaj dorekle okvire dela na daljavo, ki smo ga potem posamično prilagodili posebnostim šol. Na tem mestu moram izreči zelo veliko zahvalo vsem - dijakom, staršem in učiteljem, ki so brez vprašanj in pomislekov z odprtimi srci in glavami sprejeli izziv, da se bomo za naše delo in poslanstvo odslej trudili z oblikami in metodami, ki smo jih pred

koronačasi izkoriščali le za krajše dopolnitve pouka.

Zdi se mi pomembno, da se začnemo zavedati pomena digitalizacije šolskega prostora, kar nikakor ni zgolj oprema, ki zagotavlja tehnično osnovo, ampak so to nove digitalne tehnologije. Šole v osnovi nismo zelo digitalizirane organizacije. V zadnjih letih smo sicer s pomočjo Ar-

(Foto: SHERPA)

nesa in ESS-sredstev pridobili veliko tehnične opreme, na procesni in kompetenčni ravni pa je aktualno stanje odvisno zlasti od motivacije posameznih učiteljev oz. vodstev šol. MIZŠ v skladu z evropskimi smernicami sicer podpira različne projekte, nismo pa dosegli točke sistemske integracije. Aktualna situacija, ko smo način dela brez sistemske podpore čez noč spremenili, je velik izziv za učitelje in vodstva šol, kako zagotoviti delujoč, predvsem pa funkcionalen sistem, ki bi lahko izpolnjeval naše osnovno poslanstvo – doseganje kurikularnih in vzgojnih ciljev s pomočjo digitalnih tehnologij.

Rok Metličar, nadžupnik in dekan Dekanije Laško, upravitelj Škofije Celje in predsednik Škofijske karitas Celje

»Se je svet res zatresel in ustavil?«

1 Spoznanja je mogoče strniti v dvoje, priča smo krhkosti sveta in svetovnih velesil. Svet lahko s tečajev navidezne mogočnosti vrže mikroskopsko majhna stvar.

Skrb za bližnje, sočutje do ljudi, ki jih je v času pandemije zadela takšna ali drugačna preizkušnja, empatija še posebej do tistih, ki delajo v zdravstvu, daje novo dimenzijo in v vsakdanjik prinaša »novo pomlad odnosov«.

Opozorila: konflikti med ljudmi, ki so bili že prej, in jih mašimo na različne načine, so v tem času dobili še močnejši naboj in so se razbohotili v raznih oblikah.

Nauki: ljudje smo socialna bitja. Ko so odsvetovani, omejeni ali zaradi prepovedi onemogočeni socialni stiki, začutimo močnejšo potrebo po bližini.

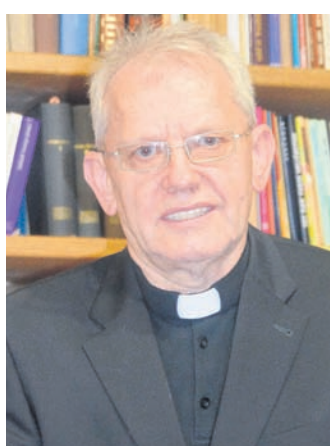
2 Nič več ne bo tako, kot je bilo? Kakor za koga. Podobno misel izrazijo ljudje, ki se borijo za svoje zdravje s katero od oblik karcinoma. Večina jih

pravi, da na svoje življenje, odnose z ljudmi, vrednostno lestvico prioritet po prestani bolezni gledajo z drugega zornega kota. Spet drugi naredijo vse, da čim prej pozabijo in zaživijo »po starem«.

Približno tri desetletja sem katoliški duhovnik. Zadnja leta delujem v laški župniji in dekaniji. V času čakanja na škofa v Celju me zaposluje tudi vodenje celjske škofije. Ukrepe, ki smo jih sprejemali na Slovenski škofovski konferenci glede zapiranja cerkva za občestvo, sem najprej sam doživljal kot šok in veliko negotovost. To je bilo v začetku marca in kmalu se je izkazalo, da bo tako tudi za velikonočne praznike.

Naveza in povezanost z duhovniki, še posebej preko dekanov, glede pokrivnosti z mašnimi nameni, ki pri nas uravnavajo tudi gmotno vzdrževanje duhovnikov, lepo poteka. Duhovniki med seboj živimo močno solidarnost.

Najbolj sem vesel skrbi duhovnikov za svoje občestvo. Veliko predvsem mlajših duhovnikov in drugih ve-

(Foto: lastni arhiv)

ščih sodobne tehnologije se vestno trudi, da pripravljajo vsakodnevna bogoslužja in jih predvajajo po Facebooku, Youtubu, v raznih TV-prenosih ... Mnogi, ki niso bili prej redni obiskovalci svetih maš, pripovedujejo o tem, da so vsakodnevno prisotni pri bogoslužju v svojih domovih. Letošnji blagoslov jedil od doma na veliko soboto je pustil močno pozitivno sled. Zvonovi velikonočnega jutra, ki so vabili k velikonočnem zajtrku, so nas povezali. Pred dnevi je v medijih zaokrožila

karikatura pogovora Boga s hudičem: »Si videl, kako mi je uspelo izprazniti vse cerkve?« Božji odgovor se je glasil: »Ne vidiš, koliko družinskih občestev je postalo Cerkev?«

Močno čutim z družinami, ki se morajo v času karantene posloviti od svojih najdražjih s pogrebom po določenih izolacije. Že pred smrtjo je bilo v večini primerov onemogočeno, da bi se domači poslovili. Čutim, da ostaja bolečina in proces žalovanja, ker ni socialnega stika, bo zato še daljši.

V teh dneh o pandemiji slišimo veliko negativnega, je pa v vsem tem tudi mnogo pozitivnega. Odvisno je od tega, iz katerega zornega kota pogledamo na situacijo, v kateri smo se znašli. Občudujem starše, ki so v tem času prevzeli vlogo učitelja in so se v njej dobro znašli. V Cerkvi tudi ves čas govorimo, da so starši prvi veroučitelji. V tem času nekateri povedo, da zdaj to nalogo doživljajo čisto drugače.

Za slovenski prostor je bil tudi močno odmeven po-

greb upokojenega nadškofa msgr. Alojza Urana. Zelo sta se nas dotaknili izpraznjena ljubljanska stolnica v času pogreba in vsebina slovesa. Izjemno veliko ljudi je povedalo, kako so spremljali slovo na TV-zaslonu, molili in tudi jokali.

Ker v cerkvah še ne moremo imeti bogoslužja, sem sam več v cerkvi. Tudi odgo-

vorov na vaša vprašanja sem se lotil v svetišču. Izkušstvo, da nekaj izrazim v sozvočju in na kraju, koder obhajam sveto evharistijo, me navdaja z zbranstvo in čutim privilegij bližine Njega. To izkušstvo zelo pomirja, saj v tej tišini slišim Jezusov pozdrav prestrašenim učencem, zaklenjenim v dvorani zadnje večerje: »Mir vam bodi!«

NOVO!
MESTO radiocelje.si
NAKUPOV
novi tednik #ostani DOMA radio celje

V digitalnih izvodih našega časopisa bogate in zanimive vsebine

Z Novim tednikom na prvomajska praznovanja v zgodovini

Zaradi koronavirusa in vladnih ukrepov za zajezitev epidemije ter varovanje zdravja letos množičnih prvomajskih praznovanj, kresovanj in shodov ne bo. To bo še ena v nizu prekinjenih tradicij, ki jih je povzročil pojav svetovnih razsežnosti. Kot se je vse javno življenje, se bodo tudi poslanice sindikalnih voditeljev, ki so jih izrekli na prvomajskih srečanjih, preselile na splet. Številni obiskovalci, ki so se jih udeleževali tudi zaradi rekreativnih in družabnih razlogov, bodo moralci počakati na prihodnje leto.

ROBERT GORJANC

Ker letošnjih prvomajskih praznovanj ne bomo mogli navedati in z njih tudi ne poročati, smo takšne razmere izkoristili kot priložnost, da smo pobrskali po arhivskih digitalnih izvodih Novega tednika ter poiskali članke o praznovanju prvega maja v preteklosti. V tem prispevku se bomo spomnili, kaj smo v časopisu pisali o praznovanju 1. maja v preteklih desetletjih. Pogled v zgodovino beleženja prvomajskih praznovanj v Novem tedniku pri- naša zanimiva spoznanja, kako so se spreminjali vrednote, praznična sporočila, poudarki in vsebina sindikalnega boja, odnos družbe in posameznikov do tega praznika ...

praznovanju prvega maja v preteklosti. V tem prispevku se bomo spomnili, kaj smo v časopisu pisali o praznovanju 1. maja v preteklih desetletjih. Pogled v zgodovino beleženja prvomajskih praznovanj v Novem tedniku pri- naša zanimiva spoznanja, kako so se spreminjali vrednote, praznična sporočila, poudarki in vsebina sindikalnega boja, odnos družbe in posameznikov do tega praznika ...

Novi tednik, 29. 4. 1971

BORBENI ZNAČAJ 1. MAJA DANES

Naj letošnji praznik dela praznujemo v znamenju drugega jubileja – v letu, ko praznujemo tisočletje nastanka naše države, tisočletje nastanka naše socialne revolucije. Res je, da se po razmisli obliki ta praznik pri nas razlikuje od prvomajskih manifestacij v minulih obdobjih. To je prav tako razumljivo kot je razumljivo, da bodo oblike, kako bodo praznik na vsem svetu praznovali, izredno različne. Toda pomen in vsebina praznika sta od tistih časih skoraj nespremenljivi. Prvi maj je bil, je in ostane srbeni praznik, do dokončne osvoboditve človeka. Veliko zgodovinskih ciljev, ki si jih je zastavil slovenski razred, je leta še praznoval, preden pa nastal državni praznik dela. Veliko zgodovinskih ciljev, ki si jih je zastavil slovenski razred, je leta še praznoval, preden pa nastal državni praznik dela. Veliko zgodovinskih ciljev, ki si jih je zastavil slovenski razred, je leta še praznoval, preden pa nastal državni praznik dela.

DRUŽBENI DOGOVOR O FINANCIRANJU KULTURE

DRAGI BRALCI

VISOKA PRIZNANJA

VIVA TOMŠIČ V CELJU

KURIRKOVA POSTA

Tudi v socializmu se v delavskemu razredu nista cedila le med in mleko. V zgodnjih sedemdesetih letih je bilo vedno več razprav o ustreznem vrednotenju dela in delavcev ter o pravem namenu samoupravljanja, kar naj bi zagotovile ustavne spremembe, ki so bile kasneje, leta 1974, tudi sprejete. Tudi o teh temah smo takrat pisali v Novem tedniku. Pisali smo tudi o pripravah na praznovanje 1. maja pri Mlinarjevem Janezu na Teharjah, na naslovnicu smo bralcem sporočili, da zaradi velikega porasta stroškov tiska in drugih podražitev časopis ni mogel iziti na 32. straneh, kot je bilo načrtovano, marveč le na šestnajstih.

OBČINSKI SINDIKALNI SVET V CELJU VABI NA TEHARJE PRVOMAJSKO SREČANJE PRI MLINARJEM JANEZU

OBČINSKI SINDIKALNI SVET V CELJU

PREPROSTO IN JASNO O USTAVNIH SPREMEMBAH SAMOUPRAVLJANJE

TEMELJNE PRAVICE ČLOVEKA PROIZVJALCA IN SAMOUPRAVLJALCA

ZOPER TAKŠNE CENE

Želimo vam prijetno praznovanje prvomajskih praznikov

ŠTORE STEEL

www.store-steel.si

Spoštovani!

Pred nami so prazniki, ki smo jih z veseljem praznovali skupaj z vami.

Covid-19 je posegel v naša življenja in spreminja znani svet. Pravice delavcev so na veliki preizkušnji. Z vami smo! Naredite si lepo prvomajsko praznovanje in veliko delovnih uspehov še naprej.

DeSUS PO Celje

www.desus.si

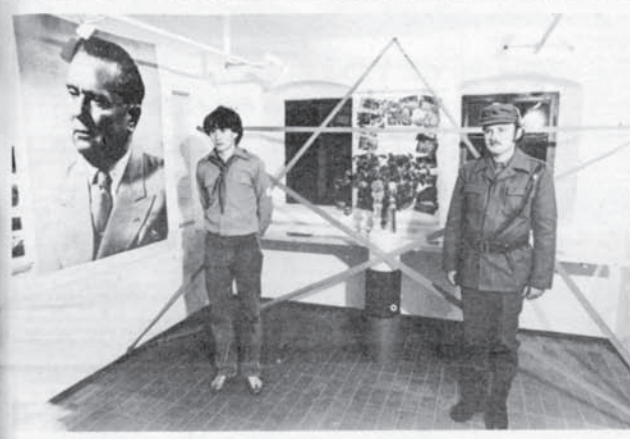
Novi tednik, 30. 4. 1980

NOVI tednik

VSEM DELOVNIM LJUDEM
ISKRENO ČESTITAMO
OB DNEVU OSVOBODILNE FRONTE
IN PRAZNIKU DELA!

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO,
SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ZALEC

OBISKALI SMO ROGAŠKO SLATINO – NAGRADNA KRŽANKA

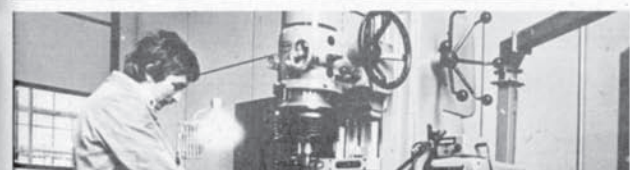

CHICAGO 1886
Zgodovina 1. maja, mednarodnega praznika dela, se je začela v Chicagu leta 1886, ko so delavci postavili zahteva za 8 uram delovnega časa. Na prvem kongresu II. Internacionalne v Parizu leta 1889 pa so sklenili, da se vsako leto v spomin na človeške delavce 1. maja organizirajo množične demonstracije in stavke. Prava je tako postala oblika razrednega boja. Prva praznovanja pri nas so bila še leta 1889 v Ljubljani, Zagrebu, Novem Sadu, kasneje še v drugih mestih. Zmaga latinska v Italiji in Nemčiji je dala prvoimajski praznovanje protifašistično in protimilitaristično naravo. Prvi maj so praznovali pri nas tudi med narodnoosvobodilno vojno. V socialistični Jugoslaviji je bil 1. maj razglašen za državni praznik. V takšni Jugoslaviji je delovni frontec kot proizvajalec in samosvojivalec svoboden in srečen, resnični gospodar svojega življenja in dela.

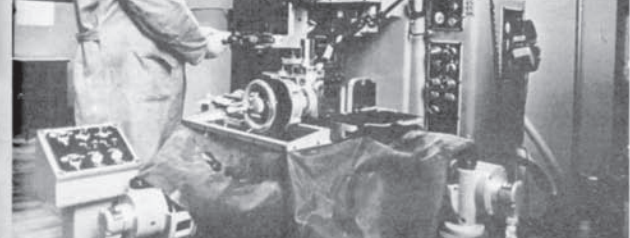
EVROPSKO SREČANJE ŠOFERJEV
V soboto, 3. in nedeljo, 4. maja bo v Celju 8. mednarodna konferenca predstavnikov družtev šoferjev in avtomobilskih strovarjev. Na srečanju bodo prisotni 30 domačih delegatov iz šestih držav Avstrije, Švice, Francije, ZR Nemčije, Lichtenštajna in Jugoslavije. Prve bodo po svoji vrstnosti navzoči kot organizatorji in karieri člani predstavništva Italije in Romunije. Organizator srečanja je ZSŠM Celje v sodelovanju z regionalno organizacijo, pokrovitelj pa Trzinovi svet občine Celje.

NA ZGODOVINSKEM KRAJU

Zvezna študentska mladost je vstopila na celjsko območje v širinski občini. Najprej so jo pričakali pionirji osnovne šole Marjina Broza v Bistrici ob Sotli, osrednja občinska proslava pa je bila v Trečah, kraju Titovega otrostva. Tu je tudi v muzeju prvenčilo. Pomenek prikazuje fašno strano. Več berite na 3. strani.

SLOVENSKE KONJICE: ZASEDLA JE OBČINSKA SKUPŠČINA
V ponedeljek so se sestali vsi trije zbori občinske skupščine Slovenske Konjice. Od posredniških točk dnevnega dela naj omenimo ureničevanje sistema samosvojnega planiranja in politik planiranih aktivnosti v občini, družbeni dogovor o varstvu okolja ter poročila temeljnega sodišča, višjega javnega toilstva in postaje milice v Slovenskih Konjicah.

ROGAŠKA SLATINA: OTVORITEV PEKARNARJE
V praznovanje dneva Osvobodilne fronte in praznika dela so se v Rogški Slatini vključili tudi s slovensko otvoritvijo nove zgradbe MERKOVJE izdelavatelje pekarnarje. Z njo bodo nadomestili zastarane pekarnarje in Rogški Slatini in omogočili boljše delovne pogoje delavcem. Krava in perca bodo lahko spetli trikrat več kot danes, pa še kakovost bo ustreznejša. To sta področja tudi skrajnega gospodarske direktor temeljne organizacije pekarnarje in slovenske Rogška Slatina Slavko Slinger in predsednik izvršnega sveta skupščine občine Šentjura pri Jelšah France Mikler.

RADIO V EMO
Pred delavskim praznikom so v celjskem EMO naredili nov, pomemben korak za poljšanje in boljše obveščanje svojih delavcev. Vstrel je v samem prvem letu interni radio, razglašna postaja, ki bo oddajala glasbo, glasbo in glasbo.

SAMOZAVEST OB PRAZNIKU

OB PRAZNIKU DELA

ŠOLA MILOŠ ZIDANSEK V DRAMLJAH

VSE JE BOLJ SVETLO!

«Vse je bolj svetlo», je dejala družbeno odgovorna učiteljica Mila Zidansek, ki je pred kratkim končala letošnje praznovanje 1. maja v Dramljah. Na letošnji praznovanju so sodelovali učenci in učiteljice iz osnovne šole, ki je bila v Dramljah. Učenci so se pripravili na praznovanje in sodelovali v različnih igrah in tekmovanjih. Učiteljice so jim pomagale pri pripravi in jih spodbujale. Praznovanje je bilo zelo zanimivo in poučno. Učenci so se naučili veliko novega in se tudi zabavali. Praznovanje je bilo zelo uspešno in vse je bolj svetlo.

PRIZNANJA OB PRAZNIKU

Družbena tvornost naših ljudi je tista sila, ki neprestano dviga naše družbene, samopopravne odnose na vse višje in višje ravni. Brez nespornih prepričanj in prepričanih v to, da je vsak od nas odgovoren za uspeh ali poraz naše skupne stvari in bi se ne razlikovali od povprečne proletarijske družbe. Ko v teh dneh praznujemo praznik dela, pa ne pozabimo na vsak od nas, ki je del tega praznika dela, samo prepričani, da ta občilja krajajo prava pravila ljudem.

CELJE
V Celju so letošnji praznovanja ob 1. maju organizirali v sodelovanju s šolskim in kulturnim delom. V središču praznovanja sta bila tekmovanje in koncert. Učenci so se pripravili na praznovanje in sodelovali v različnih igrah in tekmovanjih. Učiteljice so jim pomagale pri pripravi in jih spodbujale. Praznovanje je bilo zelo zanimivo in poučno. Učenci so se naučili veliko novega in se tudi zabavali. Praznovanje je bilo zelo uspešno in vse je bolj svetlo.

LAŠKO
Srebrna odličja OF so prejeli: Društvo za telesno vzgojo Partizan Radče za dolgoletno uspešno delo pri razvoju mladostnega športa v Radčah in okolici in za prispevek k športnemu razvoju občine ter uveljavljanje športne dejavnosti v občini (SLO).

ŠENTJUR PRI CELJU
Srebrne značke zvez sindikatov so prejeli: Vito Jelenko, Marjana Jelenko, Marja Hvalc, Alojz Rečko in OO ZSS Topor – TOZD Mlad Sentjur pri Celju. Srebrne značke OF so prejeli: Jole Čeb, Vinko Martinčič, Marjan Skale, Alojz Pirc in Pravitno društvo Zorja iz Šentjura pri Celju.

KAM ZA PRAZNIČNE DNI?

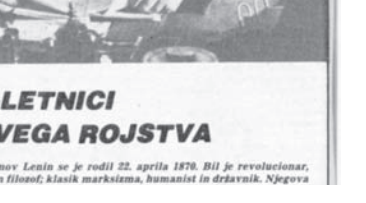
1. maj je pred durni. Vsi, ki smo poletna po soprojnim in ustvarjalnim delu potrebni, razmišljamo, kako bomo praznične dni preživeli. Poletna vrnitev nam daje priložnost, da se odpravimo na počitnice. Vsi, ki smo poletna po soprojnim in ustvarjalnim delu potrebni, razmišljamo, kako bomo praznične dni preživeli. Poletna vrnitev nam daje priložnost, da se odpravimo na počitnice.

ALENKA ROMIČ, prodajalka, Slovenske Konjice
«Pravijo, da je 1. maj praznik dela, a jaz ga vidim kot priložnost, da se odpravim na počitnice. Vsi, ki smo poletna po soprojnim in ustvarjalnim delu potrebni, razmišljamo, kako bomo praznične dni preživeli. Poletna vrnitev nam daje priložnost, da se odpravimo na počitnice.»

DUŠAN PRIHAYEC, inženir, Slovenske Konjice
«1. maj je praznik dela, a jaz ga vidim kot priložnost, da se odpravim na počitnice. Vsi, ki smo poletna po soprojnim in ustvarjalnim delu potrebni, razmišljamo, kako bomo praznične dni preživeli. Poletna vrnitev nam daje priložnost, da se odpravimo na počitnice.»

OB 110-LETNICI LENINOVEGA ROJSTVA
Vladimir Iljevič Ulanov Lenin se je rodil 22. aprila 1870. Bil je revolucionar, ekonomist, sociolog in filozof, klasični marksizma, humanizem in državnik. Njegova delovanja so bila zelo pomembna za svet.

Novi tednik, 25. 4. 1991

NOVI tednik

ALI BI ZASE OZ ZA VAŠO DRUŽINO LAHKO REKLE:
Zveste v skladnosti
verifikacija pri investicijah
učinkovite proučevanje
Zveste v rednosti
na 100
na 100
na 100

6. april 1991 • številka 16-17 • leto XLV • cena 20 dinarjev

Kako preževeti

Dozorevanje zgodovinskih nalog

Res, lahko se le še vprašamo kako preživeti, ko z delom ni moč zasluziti vsakdanjega kruha, jutri pa še dela ne bo. K' bi temu z naslovom «Na robu lakote» (na strani 6) pa dodajamo še javnomojski razpravo (na strani 7) o naših življenjskih stiskah. Pomembnemu jo lahko namreč z dnevnimi besedami: Točemo rečimo z.

Bo moralo vodstvo odstopiti?

O tem se sprajujemo v pogovoru z dr. Zvezdino. Zvezdino je v pogovoru in s hmeljarji, ki postajajo zapleteni v tem žalostnem podjetju, utr. 10. Na morem večje, da bi mela- li hmeljarji pa v pogovoru na isto- lish mest, kaj je bilo v Sloveniji, ki k temu dolga, da bi domaće ku- pece še lahko prepričali, tuji pa ne.

Stran 9 Generali na Dobrni

Stran 12 Šolarji se ne odločajo prav

Stran 20 Ostala je samo nemoč

Stran 21 Celjanka pol leta na morju

AVTOGRANJE
SERVIS BRANCE LAŠKO
SUPER NOVOSTI:
ŠKODA FAVORIT 135L
Redna prodaja GOLFOV in ŠKOD.
Telefon: (053) 731-282

Pričakovanje razglasitve osamosvojitve, slutnja negotove prihodnosti in morebitne vojne ter vedno večje gospodarske težave zaradi izgube jugoslovanskega trga so leta 1991 vplivali na podobo praznovanja praznika dela. Mnogim nekoč gospodarskim velikanom je grozil stečaj ali so se v njem že znašli, vedno več je bilo nezaposlenih, vedno večje so bile tudi socialne stiske. O tem smo pred 1. majem pisali tudi v Novem tedniku. Objavili smo obsežen članek, ki je na dveh straneh osvetljeval gospodarsko in socialno podobo stanja v Sloveniji in na Celjskem po spremembi družbenoekonomskega in političnega sistema ter ob razpadanja nekdanje skupne države.

Na robu lakote

Danes z delom ni moč zasluziti vsakdanjega kruha, jutri še dela ne bo. Vredno, neprijazno časa trivno. Brez lakote, da nisi boljši. Ne boš. Se stalo bo, saj pravi socialni nauk, da je lakota, ki jim sili na lakoto. Vredno je ljudi, ki s plačo ne morejo preživeti, vedno več ljudi, ki ne bi ali pa bi jih bilo malo. Vredno je ljudi, ki s plačo ne morejo preživeti, vedno več ljudi, ki ne bi ali pa bi jih bilo malo. Vredno je ljudi, ki s plačo ne morejo preživeti, vedno več ljudi, ki ne bi ali pa bi jih bilo malo.

2. STRAN – 25. APRIL 1991

Od štirih do ene, od njih do treh

Osvobodilni fronti kot začetniku organiziranega boja proti okupatorju ponosno hči, drugod manj naklonjeni

Pravzapravo 56 letnice osvobodilne fronte v Sloveniji ne bodo nič, če jih ne bodo praznovali. Priznanje, ki ga bodo prejeli, bo samo praznovanje. Priznanje, ki ga bodo prejeli, bo samo praznovanje. Priznanje, ki ga bodo prejeli, bo samo praznovanje. Priznanje, ki ga bodo prejeli, bo samo praznovanje.

TEMA
DOBO
Pravzapravo 1. maja bo praznik dela, a jaz ga vidim kot priložnost, da se odpravim na počitnice. Vsi, ki smo poletna po soprojnim in ustvarjalnim delu potrebni, razmišljamo, kako bomo praznične dni preživeli. Poletna vrnitev nam daje priložnost, da se odpravimo na počitnice.

Novi tednik, 4. 5. 2000

HALO, POMOČ!

NOVI TEDNIK

NTRC

ŠT. 18 - LETO 55 - CELJE, 4. 5. 2000 - CENA 300 SIT

Luknjica, hop v zrak in tlesk nazaj na sedež. Pravi konjiček v kasu.

Motociklistični test in srečanje motoristov na straneh 37 in 25.

HIŠA SANJ IN NOČNIH MOR

Acmanova hiša v Grizah zaradi drugačnosti ne dopušča ravnodušnosti. Stran 12.

STRAH PRED MORILCEM

Slovenska policija na nogah zaradi pobelega kaznjenca. Stran 31.

RJUHA NAMESTO TELEFONA

O treh starih gostilnah na Celjskem v družabni kroniki na strani 40.

ZMERNI OPTIMIZEM VELIKANA

Z dobri rezultati Gorenja se Jože Stanic ne želi preveč hvaliti. Stran 6.

Sanles POHIŠTVO

PRODAJNA AKCIJA v soboto 6. maja od 9.00 do 16.00

JELOVICA

OKUPUJEMO DELNICE DRUŽBE GRADIS CELJE

Praznovanje 1. maja na prelomu tisočletja je bilo v znamenju določanja novih usmeritev sindikalnega boja, in sicer v okoliščinah, ko je proces privatizacije že skoraj docela spremenil družbenoekonomsko podobo Slovenije. Kapital je začel delovati po svoji neoliberalni logiki – za čim več dobička in čim manjše plačilo delavcev, ki so vedno bolj izpostavljeni izkoriščanju in krčenju delavskih pravic. Socialne razlike so postajale vedno večje, hkrati se je nadaljevalo odpuščanje delavcev, brezposelnost je bila zelo visoka. V Novem tedniku smo poročali o prvomajskih shodih na Celjskem in o govorih sindikalnih voditeljev, v anketi smo povprašali ljudi o tem, kakšen pomen še ima praznovanje praznika dela.

Digitalizirane članke iz arhiva Novega tednika si lahko ogledate v Digitalni knjižnici Slovenije (dLib.si). Dostopni so izvodi Novega tednika od leta 1968 do 2019.

Drage bralke in bralci Novega tednika,

čepprav bodo letos zaradi izrednih razmer prvomajski prazniki nekoliko drugačni, to ne spremeni dejstva, da obeležujemo 1. maj v znamenju stoletnega boja za pravice, ki so danes samoumevne.

Pravo in edino bogastvo smo ljudje in naše delo, kar je potrebno spoštovati!

Zato ob tej priložnosti podjetje Kovintrade vsem delavkam in delavcem, državljanom in državljanom čestita za praznik.

www.kovintrade.si

Če se že prepiramo, se dajmo o tem, kako naprej!

Dobro obiskani prvomajski shodi na Celjskem - Praznik dela tudi priložnost za druženje

»Demokracija ne sme služiti zgolj ciljem političnih elit, ki imajo prepogosto radi, ki kako priti na oblast in kako ostati na oblasti. Demokracija mora pomeniti tudi pot za skupno iskanje odgovorov na vprašanje: kako naprej, kako priti do novih tovarn, kako...«

PO DRZAVI

Takse dol in gov

LUBLJANA, 25. apr

»Kot kaže v parlamentu, bomo dolgo plačali od nos pa je zabavno, kako drugo. Zanimljivo pa govornost govornost je in stavek stavek, ki so takole, da bi za celo eno izdajo se, na kar ni se oblikoval v parlamentu interpretaciji ali po poročevanju razsulo konstitucionalni. Lahko pelati 200 otrok za 14 dni na tujino.«

Marijan Bart, sekretar sindikata delavcev kemije, nekoč vinar in gornarske industrije Slovenije, na Šmohorju:

»Vedno mi misli o demokraciji in kemije, vedno se nam je obšla iz svoj v krato realnost kapitala in njegova zakonitost – v čem, kar je le demokracija, kar se demokracija vedno postane...«

Večinski sistem spet na del

Novi tednik, 4. 5. 2010

VRGLJO JO JE Z AVTOCESTE

Invalid Ernest Večko peš 3.000 kilometrov

RADIO CELJE 90,6 95,1 95,9 100,3

NOVI TEDNIK VSAK TOREK IN PETEK

VELIKA NAGRADNA IGRA

Do polnega vozička brez mošnjička! Izrežite, izpolnite in pošljite kupon.

Št. 34 / Leto 65 / Celje, 4. maj 2010 / Cena 1 EUR

novi tednik

ODGOVORNA UREDNICA NT: TATJANA CURIN

Biti delavec: vrednota ali sramota? Tako so se med drugim spraševali na prvomajskih shodih na našem območju. Bi bilo zaradi zaostrenih razmer primerneje igrati žalostinke namesto budnic?

Z lažmi do tretjine milijona, z upanjem ob vse!

Zaradi tablic v zapor?

Za obletnico stečaja Steklarske nove delavci protestno v Ljubljano

Z robotom nad raka prostate

Dve leti po izbruhu svetovne finančne in gospodarske krize so bile posledice vidne tudi v Sloveniji. Kot vselej so največjo ceno plačali delavci. Večina tistih, ki je še uspela obdržati službe, se je poleg slabega vrednotenja dela in posledično nizkih plač spopadala še s stopnjevanjem zahtev in pritiskov po večji storilnosti. Hkrati so novodobni lastniki kapitala s sklicevanjem na konkurenčnost in posledice krize še bolj poskušali krčiti delavske pravice, pridobljene v dolgih letih sindikalnega boja. Vse to je odzvanjalo na tradicionalnem prvomajskem shodu na Šmohorju, s katerega smo v Novem tedniku, ki je takrat izhajal dvakrat tedensko (ob torkih in petkih), pripravili obsežno reportažo.

Kljub le simboličnemu kresu so Špičo preplavili obiskovalci. (Foto: Grupa)

Številni so na Celjsko kočjo prišli peš. (Foto: SHERPA)

»Biti delavec: vrednota ali sramota?«

1. maj na Celjskem: vroči govori, golaž in kresovi

Tudi na Celjski kočji so se zbrali številni pohodniki; mnogi so se povzpeli do Grmade, tisti, ki so se želeli izogniti glasni glasbi in množici, so raje postali pri Pečovniški koči. Prvomajski golaž so seveda organi-

Pri idilni Pečovniški koči se je že dopoldne ustavilo več kot tisoč ljudi. (Foto: SHERPA)

Na Šmohorju je slovesno in ob splošnem molku izzvenela delavska himna. (Foto: SHERPA)

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Šmarski podeželski zdravniki (1870–1970) (2)

Josip Vošnjak, dr. med., zdravnik v Šmarju pri Jelšah od leta 1870 do 1872

Dr. Josip Vošnjak je bil prvi doktor medicine, ki je deloval v Šmarju pri Jelšah kot okrožni oz. podeželski zdravnik. Rodil se je 4. januarja 1834 v Šoštanju. Gimnazijo je obiskoval v Celju in Gradcu, srednješolsko izobrazbo je končal z odliko na Dunaju, kjer se je vpisal na medicinsko fakulteto. Leta 1858 je bil promoviran za doktorja medicine in kirurgije. Prvo leto se je zaposlil kot civilni zdravnik v ljubljanski vojaški bolnišnici, kjer je pomagal pri oskrbovanju in operiranju ranjencev. Po sprejetju ustave leta 1861 je na pobudo dr. Bleiweisa v Kranju začel zbirati podpise za podporo narodnemu programu za Zedinjeno Slovenijo. Kranj je kmalu zapustil in se zaposlil kot okrajni zdravnik v Slovenski Bistrici, s katero je ostal povezan vse do svoje smrti, saj si je tam ustvaril družino.

Zaradi narodnobudiljskega delovanja so se razmere v Slovenski Bistrici v nekaj letih tako zaostriale, da je sprejel prošnjo prijatelja, slovenskega rodoljuba in veleposestnika

Josip Vošnjak

www.kamra.si

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

Franca Skaze ter se leta 1870 preselil v Šmarje pri Jelšah.

Poleg zdravniškega poklica se je dr. Josip Vošnjak tudi v Šmarju ukvarjal s politiko, saj so ga že takoj po prihodu izvolili za načelnika v okrajni zastop. Njegova bojevitost narava in zavzemanje za slovenstvo sta spodbudila tudi Franca Skazo, ki je v teh letih že začel boj proti germanizmu v domačem kraju. Dr. Josip Vošnjak je sodeloval s Francem Skazo pri prevzemu prve slovenske tiskarne v Mariboru, katere pogodbo o ustanovitvi so Franc Skaza, Franc Rapoc in Hugo Tančič podpisali leta 1871 v Skazovi hiši v Šmarju.

Dr. Josip Vošnjak je bil v obdobju službovanja v Šmarju tudi poslanec v štajerskem deželnem zboru, politično dejaven v času oblikovanja slovenske narodnostne identitete je pripomogel k prebujanju narodnostne zavednosti tudi med Šmarčani. Umirjenega okolja v Šmarju se je kmalu naveličal in se leta 1872 preselil v Ljubljano.

V obdobju službovanja v Šmarju je bil poslanec v štajerskem deželnem zboru, politično dejaven v času oblikovanja slovenske narodnostne identitete je pripomogel k prebu-

janju narodnostne zavednosti tudi med Šmarčani. Umirjenega okolja v Šmarju se je kmalu naveličal in se leta 1872 preselil v Ljubljano.

Se nadaljuje ...

Mateja Žagar
Knjižnica Šmarje pri Jelšah

ALBUM S CELJSKEGA

Ana Cerovšek, poročena Zupanc, kot delavka pri Braunsu, okoli leta 1940

Moja mama Ana je bila rojena leta 1920 v Pečovniku pri Celju. Kot 16-letna je naprej našla delo v tovarni za izdelovanje bičev, palic in otepačev v t. i. »Gajžl fabriki« v bližnjem Zagradu, kjer je delala do leta 1940. Navedenega leta se je nato zaposlila v celjski tovarni anilinskih barv in kemičnih izdelkov Viljem Brauns, predhodnici Aera*. Kot je navedeno v njeni delavski knjižici, je bila v tem podjetju zaposlena do 11. 8. 1944. To je bila tudi njena zadnja zaposlitev.

V nemirnem času ob koncu vojne spomladi pred petinšedesetimi leti je bila v »veselem pričakovanju«, zato sta se z očetom poročila. Datum poroke, 20. 4. 1945, Hitlerjev rojstni dan, je določila okupatorska oblast. Ugovor ni bil možen. Sestra se je nato rodila približno mesec po poroki, zanimivo, 25. 5. 1945. Meni pa sta starša podarila življenje štiri leta kasneje. Mama je prevzela skrb za najino varstvo

in vzgojo ter gospodinjstvo. Na obrobju mesta se je dalo pridelati tudi povrtino in v okolici tudi dobiti v najem malo zemlje, ki jo je bilo treba odslužiti s »taverhi« in dobiti še kakšne druge dobrine.

Vir: <https://www.zac.si/2015/04/03/brauns-barve-za-pirhe/>

Prispeval: Roman Zupanc

Rubriko pripravlja: Domoznanski oddelek Osrednje knjižnice Celje, info: srecko.macek@knjiznica-celje.si

Vir: www.kamra.si, Album Slovenije - osebni spomini 20. st. Medijski pokrovitelj: Novi tednik

*Tovarna anilinskih barv in kemičnih izdelkov iz Liberca na Češkem, je leta 1926 v Celju v Kocenovi ulici ustanovila svojo podružnico, ki jo je registrirala pod imenom Viljem Brauns, tovarna strupa prostih anilinskih barv in kemičnih izdelkov za gospodinjstvo in gospodarstvo. Kot piše Milko Mikola v svojem delu Stara industrijska podjetja na Celjskem (Celje, 1996), je izdelovala barve za obleke in pod, za luženje lesa, usnje in za pirhe, karbon papir, indigo in trakove za pisalne stroje, poleg tega tudi pralni prašek znamke Persil. Podjetje je bilo leta 1945 zaplenjeno, nasledilo ga je leto kasneje ustanovljeno Aero Celje, ki je od leta 2015 v stečaju.

Humovit

SUBSTRATI ZA VAŠ VRT

za rastline hit

CINKARNA

www.cinkarna.si

Japonska pred enim letom

Med cvetočimi češnjami in snegom pod goro Fuji

Najine sanje o potovanju na Japonsko so se začele v Markovi glavi. Vsaj desetletje sem ga poslušala, kako si želi potovati v deželo vzhajajočega sonca. Ker da so Japonci kot narod s svojo tradicijo in kulturo nekaj posebnega ter obenem vodilni v razvoju novih tehnologij. Sama sem o potovanju po Japonski vedno razmišljala kot o problemu – kako daleč je, kako bo drago – in vse skupaj se mi je zdelo nedosegljivo.

ANDREJA BANIČ ZEBEC

A vsaka ideja, sploh če te ne zapusti in se spremeni v sanje, se sčasoma uresniči. Začela sem prebirati blog in potopise, v televizijskih sporedih sem iskala dokumentarne serije. Ampak kaj, ko so cene turističnih agencij visoke. Za 14 dni potovanja bi bilo treba plačati 3.500 evrov in če to pomnožiš z dva, pa denar, ki ga potrebuješ tam ... ne bo šlo, sem si rekla. Zato sem vedno bolj glasno razmišljala, da bi šla na Japonsko v lastni režiji. Neko zaspalo soboto pozno jeseni 2018 se je zgodilo. Sin Svit je na spletu našel povratni letalski vozovnici Ljubljana-Tokio s prestopanjem v Carigradu. Cena vožnje za enega je bila 750 evrov. Drugi korak je bila nabava vozovnic RailPass za 14 dni za vse vlake po Japonski, vsaka je stala 360 evrov. Ostala je le še rezervacija hotelov. Najprej nekaj dni v Tokiu, potem skok pod sveto goro Fuji, tri noči v nekdanji cesarski prestolnici Kjotu, tri noči v Sapporo in nazaj grede še dve noči v Tokiu. Spletna platforma Booking je ponujala prenočišča v Tokiu za približno sto evrov, zunaj mesta od 50 evrov naprej. Bolj ko se je približeval odhod, večjo stisko sem čutila. Da greva tako daleč, da bo mučno potovanje z letalom, da bova zapravila veliko denarja ... Vendar sem potem vse skupaj prepustila notranjemu občutku, ki mi je narekoval, da bo vse v redu. Samo tja moram priti.

Tokio

Po zapletih na carigranskem letališču, kjer je bilo treba prenesti na drugo letalo, odletiva proti Tokiu. Ob pomoči filmov

enajst ur vožnje mine hitreje in lažje, kot sem pričakovala. Na letališču Narita zmeda, veliko vsega, a se znajdeva.

Naloživa se na vlak za postajo Tokio in sva na Japonskem. Na glavni postaji je vrvež, ogromno ljudi, a nekako je vse urejeno. Napisi so tudi v angleščini, tako se prebijeva ven in poiščeva taksi do hotela. Uglajen starejši taksist v črnem taksiju naju odpelje do najinega prvega japonskega hotela v okrožju Ginza. Znajdeva se sredi urejenega okolja, čisto velemestno vzdušje, kot bi prišla sredi Manhattana. Hotel je v redu, stuširava se in potegne naju na ulice. Tokio je moderno velemesto, visoke stavbe, nebotičniki, vse se blešči in sveti. Proti večeru je že in odločiva se, da bova malo vandrata. Fotografirava in se čudiva. Ura teče in kmalu je skoraj polnoči, naju pa še kar nosi. Saj je doma šele popoldne. Proti drugi uri zjutraj se vrneva v hotel in prvi dan v Tokiu je za nama.

Zjutraj se odločiva, da greva najprej s krožno vožnjo po Tokiu. Najdeva turistični avtobus, ki je zgoraj odprt. Vozimo se po ulicah, ki vodijo do manjše reke, kjer so češnje in templji, obkroženi s parkom. Krasno. Veliko ljudi je, večinoma Japonci, evropskih turistov je bolj malo. Mlade Japonke v tradicionalnih kimonih. Obredi okrog templja. Umiješ se z vodo, levo roko, desno, potem še usta. Zajemaš z leseno okroglo žličko. Potem sledi žar, kjer je kadilo, nato listki s srečo ali nesrečo, ki te čaka. Tempelj je ogromen, obdan s prelepim par-

Andreja in Marko Zebec sta dva tedna na Japonskem krmarila med tradicijo in prihodnostjo.

kom in cvetočimi češnjami. Spet veliko fotografiranja, a kmalu se začne vreme kisati. Ko najdeva avtobus, že močno dežuje. Na avtobusu naju pričakajo vrečkasti dežni plašči in to je to. Na odprtem avtobusu v vrečkah naprej. Premražena prideva do hotela in se malo osveživa. Zvečer greva na glavno postajo, kjer rezervirava vozovnice za Fuji in Kjoto. Na poti do hotela,

kamor se spet vrneva šele po polnoči, najdeva vegansko restavracijo, kjer si privoščiva ramen z zelenjavo. Zelo dobro. Postajam vedno bolj sproščena, polna sva adrenalina in načrtov za nov dan.

Gora Fuji in Kjoto

Poslovi se od hotela in kreneva proti gori Fuji. Prvič se peljeva s shinkansenom, japonskim hitrim vlakom, in

prvič vidiva japonsko podeželje, ki se začne šele po najmanj sto kilometrih od Tokia. Najprej so vsaj deset kilometrov še stolpnice in visoki bloki, potem se začnejo zasebne hiše v zgoščenih naseljih, Manjše so kot pri nas, brez vrto, prve travnike vidiš šele po sto kilometrih. V daljavi so gore. Pokrajina že zeleni, tudi češnje cvetijo. Hiše so čisto ob progi, občutek imaš, da

bi se jih lahko dotaknil. Vidiš v njihova dvorišča in skozi okna v stanovanja. Vse je zelo preprosto, a ne revno. Nenadoma vsi na vlaku vzdihnejo. Pred nami je s soncem obsijana gora Fuji. Točno takšna je kot na razglednicah, vulkanska z razlivajočim se snegom.

Najin hotel je ob jezeru Yamanakako pod goro, ne bi mogel biti na lepšem kraju. Takoj po nastanitvi greva na dolg sprehod ob jezeru, od koder je v sončnem zahodu krasen pogled na Fuji. Na spletu preberiva, da bo naslednji dan sneg. Sneg? Od kod? Iz sobe imava krasen pogled na goro in jezero, oblečeva se v kimona, ki naju čakata na postelji, in se počutiva čisto japonsko. Zjutraj naju res zbudi sneg in to ne malo. Gore se sploh ne vidi, ker je v megli. Odpraviva se na avtobus in sva seveda čisto premražena in mokra, začudena, a to je posebna dogodivščina. Cvetoče češnje so prekrite s kupi snega. Midva pa sva v mislih že v Kjotu. Ponovno hitri vlak, na katerem preživiva večino dneva. A je res udobno, uživam v vožnji. V Kjoto prideva pozno popoldne in ko najdeva hotel, ugotoviva, da je zaklenjen in brez receptorja, ki bi naju spustil noter. Šele s pomočjo prijaznega Japonca, ki po naključju pride mimo, ugotoviva, da so v drobnem tisku na potrdilo o rezervaciji hotela zapisane vse kode in s pomočjo teh odkleneva notranja vrata, dobiva ključ od sobe in to je to. Hotel je namreč samodelujoč. Po treh dneh sva nad njim navdušena, saj ima vse, kar potrebuješ na potovanju, in ga priporočava. Dan se še ne konča, zaspala nisva in greva peš do mesta. Kmalu naletiva na lepo osvetljen tempelj z lepimi vrtovi in s cvetočimi češnjami, v katerem uživava do krepko čez polnoč. Ko se vračava, vidiva ob cesti lušno japonsko restavracijo in takoj se zaljubim vanjo. Saj veste, ko pomisliš, tukaj še grem na večerjo, potem pa lahko umrem. A ostaneva zunaj, ker je nesramno draga, v njej bi pustila 300 evrov za navadno večerjo. In si rečeva, naj bo, naj ostane v najinem spominu kot želja, ki je nisva uresničila. Niso vse želje za to, da se uresničijo, nekatere morajo ostati tam nekje, za večno sanjarjenje.

S kolesom po Kjotu

Kjoto si ogledava na kolesih. Odpravil se na obrobje mesta,

kjer je znamenit most Togetsukyo, na obronku hribovja pa so bambusov gozd in cvetoče češnje. Most se nama ne zdi kaj posebnega, lesen je, a takšnih imamo tudi v Sloveniji precej. Prekrasen pa je gozd. Čez most riksše prevažajo turiste, nekaj je Francozov, Nemcev, Azijcev, srečava celo dva Srba. Predvsem je veliko Japoncev. Kot da so vsi prišli v gozd, da bi se fotografirali. Pa saj je to tudi lepo, ali ne? Najboljše so mlade Japonke, oblečene v kimono in delajo selfije ter tako kljub tradiciji izgledajo moderno. Ampak mi je všeč, tudi sama jih lovim v objektiv. Tempļji so veliki in majhni, imajo vse, od vodnjakov do papirčkov, kjer pustiš svojo nesrečo. Tako lepo je, da bi se kar sprehajal, poti je veliko, vodijo mimo hišk, ki so vse zelo ljubke, pri čemer ne veš, ali so počitniške hiške ali domovanja. Nekateri na dvorišču postavijo stojnico in prodajajo vse, od spominkov do hrane. Na poti v hotel v trgovini kupiva suši in v hotelski sobi imava pravo gostijo. To, da jeva in sediva na tleh, naju sploh ne moti.

Sodobne gejšē

Naslednji dan greva s kolesom do cesarske palače Goshō. Odprta je delno, vstopnina ni visoka. Glavne stavbe nam ne pokažejo. Meni so najlepši vrtovi z velikimi drevesi in s kamnitimi mostički čez pottočke. V lepi leseni restavraciji si privoščiva čaj in rezance ter čokoladno tortico. Uživava v trenutku miru in tišine, zdi se mi, kot da srkam duh Japonske. Po parku se odpeljeva s kolesi in se odločiva, da poiščeva okrožje Gion, kjer so se včasih zadrževale gejšē. Tudi danes je ulica polna mladih gejš, mladih Japonk, ki so oblekle kimono, si v lase dale cvetje, obule lesene japonke in bele nogavice, se naličile in napudrale z belim riževim pudrom. Tradicionalno, a s sodobnim dodatkom – vse imajo v rokah telefone. Na koncu ulice je najstarejši kjotski zenovski tempelj Kenninji. Ob vstopu se moraš sezuti in nadeti njihove opanke. Tudi v tem templju so mi najbolj všeč atrijski vrtovi in peščena dvorišča, lesene terase in mir, ki te prevzame. Del templja je Dharma dvorana, kjer je na stropu papirus s sliko velikega zmaja. Sedem na leseni pod terase, se umirim, nekateri meditirajo, vsi pa

uživamo v tistem popoldnevu na tisti leseni terasi. Japonska vedno bolj leze vame, vedno bolj jo čutim. Po svoje skrivnostna, umirjena, cvetoča, dišeča, skozi tempļje poduhovljena. Lepo je biti na takšen lep dan na Japonskem. Počasi riksše razumeti ta narod. Vsi so si podobni, a vsak, ki ga pogledaš, je drugačen. Mnogi so nasmejani, vsi nekako sproščeni, umirjeni. Nihče se ne razburja, ne čutiš nestrpnosti. Prijazno te gledajo, a ti nekako dajo vedeti, da je bolje, da jih nič ne vprašaš. Dostojanstveni so in nedostopni. Tako jih začutim.

Kjoto me očara, a na vrsti je že sever, otok Hokaido in Sapporo.

Deževen Sapporo

Spet sva na hitrem vlaku shinkansen. V nekaterih predelih drvim celo 320 kilometrov na uro. Veliko tunelov je, da sploh ne veš, kateri je pod morjem. V malem mestecu prestopimo na navaden vlak, podoben našim. Okolje postaja vedno bolj neurejeno. Končno se pricijazimo do Sappora. Najin hotel je ob glavni ulici. Receptor govori polomljeno angleščino, zato sva prepuščena lastni iznajdljivosti. Marko najde nov izziv, fotografiranje uličnih in parkovnih skulptur v mestu. Lačna sva in ob pestri ponudbi rakcev ter morske hrane zavijeva v pravo japonsko restavracijo. Imajo celo prave japonske separejke, kjer sediš na tleh, po japonsko. Pijeva pivo, naročim ribjbo juho, odlična je, le kosti je veliko, skoraj preveč. Marko naroči nekaj posutega z beloprozornimi nitkami. Misliva, da je zelenjava, dokler ne zagleda malih očk. Male ribice so, na Japonskem znane kot shiro-uo. Po večerji še malo hodiva okrog in odkrijeva kino s podobnim programom, kot ga ima naš Metropol.

Naslednji dan ugotoviva, da je zraven hotela budistični tempelj, in ga obiščeva. Ob vhodu voda in ognjišče, prost vstop. Malo meditirava, se umiriva, kajti vtisov se je res nabralo že veliko. Sprehodiva se po parku, ki sam po sebi ni bil nič posebnega, mogoče tudi zaradi tega, ker na severu še nič ne cveti, tudi ozelenelo še ni. Je pa veliko brez, prvič jih vidim na Japonskem. Nadaljujeva po ulicah Sappora, a naju kmalu

ujame dež. Zavijeva na pozno kosilo, tokrat v indijsko restavracijo. Sapporo naju ne navduši preveč, je pa zanimivo videti razlike med severom in osrednjo Japonsko, ki je veliko bolj razvita. Naslednji dan naju spet čaka pot do Tokija, a zdaj imava že tisti čuden občutek, kot da se vračava domov. Domov v Tokijo.

Pol ure Kabuki teatra

Vlak do Tokija, ponovno hotel. Ker je že pozno popoldne, se odpraviva v predel, kjer je največja in najbolj znana blagovnica z elektronskimi napravami. Velika je, v več nadstropjih, sama elektronika. Nekaj celo kupiva, v glavnem pa samo gledava in ugotavljava, da sploh ni več velike razlike med našimi in njihovimi trgovinami, tako kot včasih. Videla sva nekaj robotkov in super električnih koles, televizij, igrač ... Ko prideva iz blagovnice, ugotoviva, da sva žejna, in nasproti je bil angleški pub, ki je vabil na gin tonic. Šla sva noter in bila je živahna scena, vsi so stali ali sedeli ob točilnem pultu in okroglih mizicah. Privoščiva si gin tonic in malo tistega vzdušja. Da bi ponovila naročilo? Bilo je drago, a tudi sicer je že čez polnoč in čaka naju nov naporen dan.

Japonska me do zdaj že pridobi na svojo stran, nekako se zaljubim vanjo. Še vedno sem sicer malo nezaupljiva. Kaj nama bo ponudil nov predel, saj morava zamenjati hotel? A vse skrbi so odveč. Vse je še lepše kot prej. Odločiva se za ogled slavnega kanala Meguro, kjer cvetijo češnje. Ob kanalu so kavarnice in trgovinice. Vse je zelo lepo urejeno. Zelo nama je všeč in narediva kar nekaj foto-

grafij. Nadaljujeva v Ginzo, ker si želiva ogledati še slaven japonski teater Kabuki. Predstave, ki se vrstijo ves čas, so namenjene turistom. Prava kabuki drama traja štiri ure. Kabuki teater je zelo tradicionalna oblika drame in plesa, igralci so oblečeni v zelo lepe, najlepše kimone in ob tradicionalni glasbi izvajajo japonski ples, to so počasni gibi, ki spominjajo na gibanje v karateju. Veliko naredijo tudi z mimiko obraza, s kriki, z glasbo, s kuliso, kostumi so resnično bogati in prelepi. Dobiva stojišča na vrhu galerije, a je res lepo in pol ure mine zelo hitro.

Ko se vračava v hotel, je kljub pozni uri veliko lokalov odprtih. Večer je topel, za nama pa ponovno 20 kilometrov hoje.

Nov dan nameniva celodnevni izletu v Kamakuro, približno 80 kilometrov

od Tokia proti oceanu. Do tja pelje kar metro. Prispemo v manjše mesto in se od tam odpeljemo z lokalnim vlakom do območja, kjer je kip velikega Bude. Takoj opaziva, da je to romarska pot za množico turistov. Kamakura je manjše mesto, zelo turistično, vse poti vodijo do njega, velikega Bude. Res je velik, 13 metrov, izdelan iz bron, iz leta 1260. Sedi v položaju lotusov cvet in mirno opazuje okolico. Vsi se fotografijo z njim oziroma pred njim. Tudi midva narediva en selfi. Potem ugotoviva, da lahko greš vanj. Notri ni nič posebnega, si pa znotraj Bude, kar tudi šteje. Mene vleče do oceana in greva. Sezujeva se in pomočiva noge vanj, v obrobje velikega Pacifika. Zaliv je zelo velik, poleti je menda turistična meka za prebivalce Tokija, kot nekakšen japonski Portorož. V aprilu je še vse prazno. So

pa povsod po ulici oznake, do kod sega varno območje v primeru cunamija. Uf, takrat res ne bi bila tam.

Potovanje po vesolju

Zadnji dan. Ker imava letalo šele zvečer ob devetih, ga hočeva izkoristiti do konca. Nič nisva utrujena, Japonska naju tako navdušuje, da sva polna energije. Z veseljem bi še ostala, a treba je domov. Peljeva se do predela, kjer so muzeji. Najprej obiščeva Muzej naprednih znanosti in tehnologij Maraiikan. To je muzej, uvrščen med sedem futurističnih muzejev na svetu, ob bok muzeju prihodnosti v Dubaju in muzeju znanosti in tehnologije v Šanghaju. Takoj ob vstopu naju presenetijo odprtost, svetloba in velikost. V glavnem prostoru visi s stropa ogromna kroglja, naša Zemlja, pod njo se ob določenih urah prikaže robot Asimov, ki ima svojo predstavo, poje, pleše, govori, animira obiskovalce, izvede kato iz karateja in nasploh navduši zbrano občinstvo. Muzej ima veliko različnih prostorov, kjer se lahko podučiš, kako deluje internet, kako delujejo težke kovine na ljudi, kako delujejo sateliti in sploh vse, kar je povezano z naprednimi tehnologijami. V muzeju bi lahko bil cel dan, najboljši od vsega je film, ki ga predvajajo v posebni dvorani, opremljeni za tovrstno animacijo. Filmsko platno je obešeno na okroglem stropu, imamo 3D-očala. To je nekaj najbolj enkratnega do zdaj v mojem življenju, vsaj o doživljanju vesolja. Animacija je takšna, da te dobesedno posrka v vesolje med nešteto zvezd, in nenadoma se počutim, kot da potujem skozi vesolje, da sem res tam. Kot bi izstopila iz svojega telesa. Res noro. Še nekaj časa po predstavi sem plavala nekje daleč stran, komaj sem se vrnila v resničnost.

Potem nadaljeva pot med muzeji in akademskimi stavbami do morskemu zaliva. Nenadoma se pred nama odpre najlepši pogled na Tokijo, z Mavričnim mostom v ospredju. Ah, pomislim, kaj vse bi še odkrila, če bi ostala v Tokiu še kakšnega pol leta. Ali pa vsaj še en dan. Vendar pa, ali ni najbolje oditi takrat, ko je najlepše?

Foto: osebni arhiv

Pogled na Heviz, drugo največje termalno jezero na svetu, in na istoimensko mesto (foto: heviz.hu)

Termalno jezero Heviz v zimski podobi. Pozimi ima njegova voda od 23 do 25 stopinj. (foto: heviz.hu)

Nevsakdanje naravno termalno jezero Heviz

Kjer se kopajo 365 dni na leto

Ste vedeli, da je v naši bližini drugo največje naravno termalno jezero na svetu? Gre za urejeno jezero, kjer se lahko kopalci kopajo celo leto ... Pozimi ima njegova voda od 23 do 25 stopinj in poleti od 33 do 36 stopinj. Jezersko površino krasijo temnoroznati lokvanji ... Njegov čar poudarjajo kopališke stavbe na pilotih, ki so starinskega videza.

BRANE JERANKO

Ta čudež narave je v mestecu Heviz, in sicer komaj osem kilometrov od začetka Blatnega jezera, pri mestu Keszthely. Pozimi, ko sta okoli jezera Heviz sneg in led, kopalci uživajo na prostem v razmeroma topli vodi. Naravno čudo že od nekdaj privablja ljudi, ki si ga radi ogledajo ali v njem zaplavajo.

O vsakem čudu obstajajo legende, ki burijo ljudsko domišljijo, in tako je bilo v starih časih tudi ob obali Heviza. Po starorimski legendi naj bi neka ženska molila za zdravje hromega otroka. Čudežna moč naj bi povzročila, da sta iz zemlje planila voda in blato, ki sta poškopila nesrečno dete. In tako naj bi nastalo jezero Heviz ... Ta otrok naj ne bil čisto navaden Zemljan, ampak poznejši vzhodnorimski cesar Teodozij Veliki, pravi legenda. Resnica je, da so v jezeru zares našli rimske kovance. Po drugi legendi naj bi nekoč pri Hevizu živeli otroci velikani, ki so zase kopali vodnjak. Za velikane je moral biti vodnjak seveda v velikosti jezera ... In tretja legenda pravi, da naj bi bilo jezero Heviz Luciferjevo delo, ko je iz pekla odvrgel pretežak plug, s katerim je oral ...

Festetics z vizijo

Pa pustimo legende, jezero Heviz je v vsakem oziru nekaj posebnega, čeprav ni največje na svetu. Po velikosti in po visoki temperaturi vode mu jemlje svetovni rekord novozelandsko jezero Echo, ki za kopanje ni primerno. Ampak heviško jezero tudi ni ravno majhno ... Meri namreč štiri hektarje in pol, kar bi zadostovalo za šest nogometnih igrišč. Madžarsko jezero je vulkanskega izvora in njegov izvir sega na najglobljem mestu nič manj kot 38 metrov globoko. Na drugem mestu je

ra seveda. Na tiste čase spominja muzejska zbirka Potovanje in potovalne dogodivščine visokega plemstva, ki je na ogled v Keszthelyju.

Sedem zvonikov

V bližnji in manj bližnji okolici Heviza je še več turističnih zanimivosti. Med njimi so arboretum, muzej čudovitih starinskih peči, ki so izdelane kot umetniška dela, muzej starodobnih kadilakov ... Tudi sprehod po središču Heviza je zanimiv. V njem vzbuja posebno pozornost znamenitost novega datuma, iz leta 1999. To je katoliška cerkev sv. Duha, mojstrovina arhitekta Janosa Bocskaya s sedmimi zvoniki. Ti spominjajo na biblijskih sedem darov sv. Duha.

Heviz seveda ostaja cilj številnih obiskovalcev vse do danes. Na ulicah turističnega mesteca sem opazil veliko nemško in rusko govorečih, kar pričra, da seže glas o nevsakdanjem madžarskem jezeru zelo daleč. Prav tako do mene, ki sem se že večkrat pripeljal do njegove obale. Moje zadnje srečanje s Hevizom žal ni bilo ravno pod srečno zvezdo, saj so mi zvečer, ko sem se iz kraja že odpeljal, odpovedale avtomobilske luči. Toda lepi spomini na prijeten kraj in njegovo okolico ostajajo.

Tako je bilo ob jezeru Heviz daljnega leta 1911, še v času Avstro-Ogrske (foto: arhiv Fortepan).

Simbol termalnega jezera Heviz so njegovi temnoroznati lokvanji. (foto: arhiv TU Zahodni Balaton)

Starinska razglednica. Iz starih časov drugega največjega termalnega jezera na svetu, v Hevizu. (foto: heviz.hu)

Nova, dve desetletji stara znamenitost Heviza. Cerkev sv. Duha ima kar sedem zvonikov, ki spominjajo na sedem darov sv. Duha. (foto: arhiv TU Zahodni Balaton)

Ne ravno deset jajc na dan, na teden pač

Uživajte jajca!

Veliko ugibanj je bilo, ali so jajca zdrava in v kolikšni meri. V zadnjem času poudarjajo celo bolj njihov pozitiven učinek. Več kot polovica prebivalcev v Sloveniji jih običajno uživa enkrat tedensko ali redkeje, petina jih uživa večkrat na teden, desetina prebivalstva jih ne uživa. Jajca so postala pomembna sestavina pri pripravi najrazličnejših jedi, tako v domači kuhinji kot tudi v industriji, saj jih odlikujejo številne zaželeno tehnološke lastnosti.

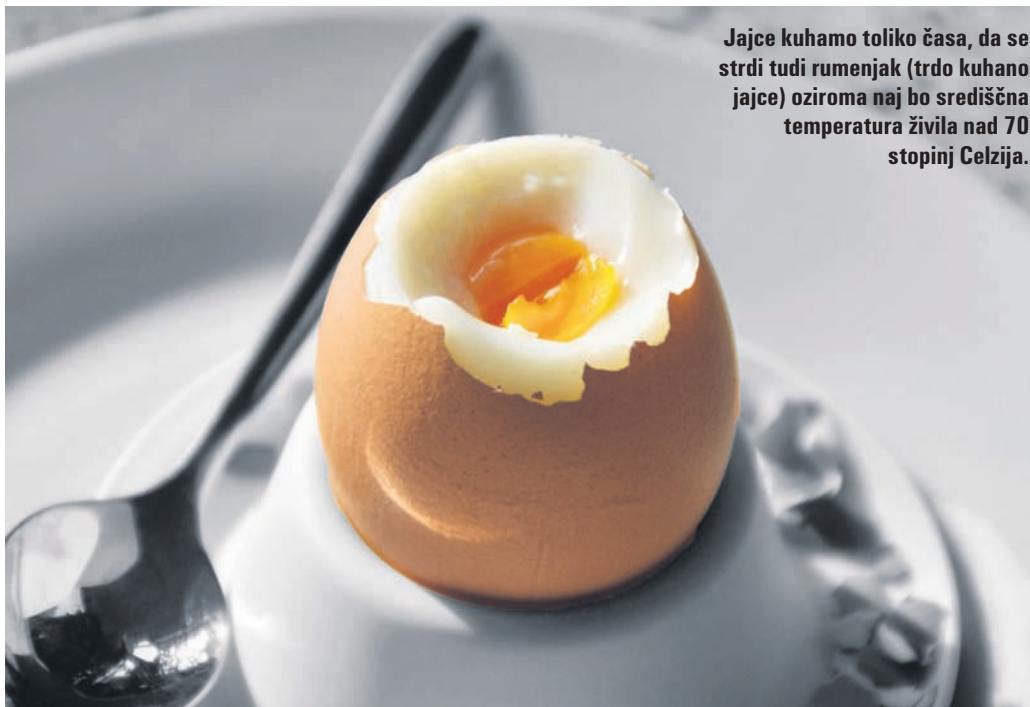
SIMONA ŠOLINIČ

»Jajca lahko brez težav uravnotežene prehrane. Ni uživamo v okviru zdrave in razloga, da jih ne bi. To so či-

sto običajna živila, vendar je kot pri ostali hrani nujno, da upoštevamo zmernost. Torej ni najbolj zdravo, če pojemo deset jajc na dan, a je dobro, če si jih privoščimo nekaj na teden, pravi raziskovalka in vodja izobraževanj o prehrani ter zdravem življenjskem slogu in strokovnjakinja na področju živilske tehnologije dr. Živa Lavriša, ki deluje v sklopu nacionalnega portala Prehrana.si, ki ga pod-

V času epidemije so se morda tudi spremenile prehranjevalne navade med ljudmi. Nenazadnje ljudje zdaj ne hodijo več vsak dan v trgovino po nakupih. Toda nikar ne pozabimo osnov zdravega prehranjevanja, pravi Lavriša: »Ko smo doma, je hladilnik zelo na dosegu roke, pri čemer je treba ohraniti zdravo ravnovesje in imeti pet obrokov na dan. Tri glavne in dva manjša.«

Jajce kuhamo toliko časa, da se strdi tudi rumenjak (trdo kuhano jajce) oziroma naj bo središčna temperatura živila nad 70 stopinj Celzija.

pira tudi Ministrstvo RS za zdravje. Jajca so sicer ljudje uživali že pred več tisoč leti, ko so jih nabirali iz gnezd divjih ptic. Ko so približno 600 let pr. n. št. perutnino prvič udomačili, je oskrba z jajci postala enostavnejša. In tako je še danes. Danes so na tržišču na voljo jajca, ki

pripadajo različnim vrstam ptic, in sicer prepeličja, nojeva, račja, puranja, gosja in najbolj pogosto uporabljena kokošja jajca.

Sicer strokovnjaki odsvetujejo uživanje surovih jajc, enako tudi živil, ki jih vsebujejo. Prav tako odsvetujejo naslednje oblike priprave

jajc - mehko kuhano jajce, jajce na oko, rahlo zakrknjeno jajce - oziroma katerokoli drugo obliko priprave jajc, pri kateri ostaja vsebina jajca povsem ali delno tekoča. Varna so namreč le zadostno toplotno obdelana jajca oziroma jedi iz jajc.

Foto: Splet

Previdno pri shranjevanju jajc

Izogibamo se hitrim temperaturnim spremembam, ker to povzroča površinsko rosenje jajc. V takšnih pogojih se pospeši rast mikroorganizmov na zunanji strani lupine in poveča možnost za njihov vdor v notranjost jajca skozi pore lupine.

Kadar kupimo jajca, ki so bila shranjena v hladilniku, jih do doma nesemo v izolirni vrečki ali hladilni torbi.

Doma jajca shranjujemo v hladilniku na temperaturi in do roka uporabe, kot je označeno. Kakovost jajc, ki so shranjena pri sobni temperaturi, se v enem dnevu poslabša bolj kot pri jajcih, ki so shranjena sedem dni v hladilniku.

Jajca hranimo v originalni embalaži. S tem zmanjšujemo izgubo mase jajc zaradi izhlapevanja vode in plinov.

Jajca morajo biti v embalaži pravilno postavljena, in sicer z ožjim delom navzdol.

Kakovost in varnost jajc se z vsakim dnem shranjevanja zmanjšuje, zato jih porabimo čim prej in sproti kupujemo sveža.

Gotove jedi iz jajc shranjujemo do zaužitja pri priporočenih temperaturah shranjevanja: tople jedi iz jajc shranjujemo pri temperaturi nad 63 stopinj Celzija, hladne jedi v hladilniku pri temperaturi pod 4 stopinje Celzija.

»Lupina jajc in njene membrane niso užitne, vendar imajo pomembno vlogo pri kakovosti jajc, saj služijo kot fizična ovira pred mikrobiološko kontaminacijo, tudi pred na primer salmonelo. Približno 76 odstotkov vode sestavlja celotno jajce, zaradi česar jajce nima zelo visoke energijske vrednosti. Jajčni beljak je pretežno vodna raztopina beljakovin, ogljikovih hidratov in mineralov, medtem ko ima jajčni rumenjak skoraj 50 odstotkov suhe snovi, ki jo sestavljajo predvsem maščobe

in beljakovine. Jajce vsebuje vse esencialne aminokisliline, vezane v beljakovine z visoko biološko vrednostjo, kar pomeni, da jih lahko naše telo enostavno uporabi. Vsebuje tudi minerale, med katerimi prevladujejo fosfor, cink, kalcij in železo ter predvsem vitamina D, A in različne vitamine B-kompleksa. Jajca so tudi vir holina, vitaminu podobne snovi, ki ima vlogo pri delovanju jeter, pomaga tudi pri presnovi maščob in homocisteina.«

vir: prehrana.si

90,6 95,1 95,9 100,3

radio celje

Vedno z menoj!

Doživljanje samoizolacije med stanovalci Pegazovega doma

Po razglasitvi epidemije smo se znašli v situaciji, ki je nenadno in nepričakovano spremenila naš ustaljen ritem in življenje. Na ukrepe samoizolacije se vsak odziva in tudi čuti drugače, kar je razumljivo. Nekateri ukrepe lažje prenašajo, drugi težje. Zbrali smo nekaj vtisov, kako omenjene omejitve doživljajo stanovalci v Pegazovem domu.

Jože Pelko je prepričan, da bi ob upoštevanju nauka »kdor reši enega človeka, je rešil ves svet« hitreje zajezili širjenje vi-

rusa. Meni, da ljudem manjka samodisciplina pri upoštevanju ukrepov. Počuti se dobro, le svoje muce pogreša in svobodo, pove z nasmehom. Ukrepi se mu kljub temu zdijo smiselni. Enako menijo Marija Bonča, Cita Sajko in Marija Plemenitaš, ki pogrešajo predvsem vsakodnevne sprehode po promeniadi Rogaške Slatine. Gospa Hrup si želi v knjižnico, gospod Vrenko na »špricer« do Tuša, ker je tam vedno koga srečal.

Ukrepov ne prenašajo vsi dobro. Gospod Padjan, strasten čebelar, je zelo zaskrbljen za

svoje čebele, ki v času cvetenja rastlin potrebujejo še posebno pozornost, a jim je v tej situaciji ne more nuditi. Vsi stanovalci pogrešajo obiske svojcev, zato se redno poslužujejo videoklicev in tako s pomočjo kamere poklepetajo z bližnjimi. Vsem stanovalcem smo vedno na voljo zaposleni, da prisluhnemo njihovim stiskam in negotovostim, ki jih morebiti doživljajo v času samoizolacije, z njimi se pošalimo in z dobro voljo preženemo negativne misli.

ANICA VREŽE,
socialna delavka

Vasovanje – fotografija Zdenka Podlesnika, najboljšega odraslega avtorja fotografskega natečaja Kozjansko 2019

Dan Zemlje malo drugače

22. aprila smo že 50. leto zapored na svetovni ravni obeležili svetovni dan Zemlje.

Letošnje praznovanje je bilo posvečeno ukrepanju proti podnebnim spremembam in na varovanih območjih se trudimo izvesti čim več ustreznih ukrepov.

V Kozjanskem parku smo se praznovanju pridružili pred 22 leti. V sodelovanju z osnovnimi šolami in ob podpori Urada za Unesco smo se vsako leto doslej spomnili tega pomembnega dogodka. Na praznovanje smo se začeli pripravljati že marca z razpisom literarnega natečaja za osnovnošolce in ga nato končali 22. aprila.

Letos je praznovanje zaradi epidemije drugačno. Šole so zaprte, druženje je prepovedano. Kljub temu pri nas na dan Zemlje nismo poza-

bili. Učence smo povabili k risanju okoljskih zgodb, na podstrešju gradu Podsreda smo pripravili razstavo fotografij fotografskega natečaja Kozjansko 2019, kjer je prikazana narava našega zavarovanega območja. Zaenkrat si razstavo lahko ogledate virtualno (<https://kozjanski-park.si/?p=8211>). Takoj ko bodo razmere dopuščale, vas vabimo, da si jo ogledate tudi v živo. Prav tako bodo takrat na ogled risbice osnovnošolcev.

Svetovni dan Zemlje ni samo 22. aprila. Vsak od nas in vsi skupaj smo odgovorni za dejanja na planetu, bodimo odgovorni prebivalci in ga v dobri kondiciji zapustimo prihodnjim generacijam.

Kolektiv Kozjanskega parka

Vedno novi pristopi zaradi trenutnih razmer

Ko je bila 12. marca objavljena informacija o zaprtju šol, smo se v Šolskem centru Velenje bliskovito organizirali in že 13. marca pripravili enotna navodila za dijake, starše, učitelje in druge zaposlene. Sprejeli smo pravilnik o opravljanju dela na domu in na spletni strani šolskega centra objavili zavihek, kjer so vse aktualne informacije o delu v času koronavirusa (<https://www.scv.si/sl/kategorija/koronavirus/>).

V ponedeljek, 16. marca, na dan D, smo vsi začeli delati s polno paro, a je tehnologija (Arnes, eAsistent, Office 365) od preobremenjenosti odpovedala. Vsi, večji in tisti malo manj smo naenkrat želeli v spletne učilnice, na spletne sestanke, nalagali smo gradiva, naloge, navodila ... A ne le pri nas, tako je bilo v večini šol v Sloveniji. Na srečo so si portali kmalu opomogli, stik med učitelji

in dijaki je bil vzpostavljen in šolsko delo je steklo. Najprej je delo potekalo na različne načine, z zelo različno intenzivnostjo in z zelo različno odzivnostjo dijakov in študentov. Razumljivo, saj imamo izjemno širok spekter izobraževalnih programov: NPI, SPI, PTI, SSI, GIM, VSS – skupaj 26 srednješolskih in 5 višješolskih. Z vsemi dijaki in študenti ter z vsakim posebej je treba delati nekoliko drugače. Zato je bilo potrebnih veliko različnih pristopov. V nadaljevanju so v vodstvih šol in zlasti razredniki poskrbeli, da so vključeni res vsi dijaki in študenti. Ob pomoči Zavoda za šolstvo RS in MIZŠ ter naših IKT-strokovnjakov smo vsem uspeli zagotoviti tehnične pogoje za pouk na daljavo.

Izjemno pomembno je, kako to posebno situacijo doživljajo naši dijaki, študenti in ostali udeleženci izobra-

ževanja. Zato smo izvedli dve anketi, med dijaki in med učitelji. Zelo zadovoljni smo bili z odzivom, saj ju je izpolnilo približno 80 odstotkov dijakov in učiteljev. Anketi nam dajeta zanimivo sliko. Ocenjujemo ju kot zelo korektni in pohvalni, saj poudarita in pohvalita, kje smo dobri, ter opozorita, kje lahko še kaj postorimo. Prepričan sem, da imamo odlične nastavke za prihajajoče obdobje izobraževanja na daljavo.

S trajanjem obdobja izolacije se vedno bolj pojavljajo druge težave, ki so bolj psihološke narave. Z njimi se srečujemo vsi, tako dijaki kot učitelji in vsi zaposleni. Trenutna situacija terja od nas nova znanja in nove pristope. Tudi v tem smislu bomo prave učinke šolanja na daljavo lahko ocenili, šele ko se bomo vrnili v šolske klopi.

JANKO POGORELČNIK,
direktor ŠC Velenje

Pomoč tudi za živali

Območna organizacija Rdečega križa Celje pomaga s svojimi donacijami tudi živalim. Tako smo v našem društvu DPMŽ Celje prejeli 312 vrečk mokre mačje hrane ter dve vrečki briketov za kučke. Donacija nam bo še kako prav prišla in smo zanjo zelo hvaležni, saj je donacij v času koronavirusa občutno manj oziroma skoraj nič. Podarjeno hrano bomo razdelili med tiste, ki hranijo prostoživeče mačke na Celjskem.

VERICA ŠTANTE, DPMŽ Celje

Za okoljske spremembe je pomemben vsak

Letos mineva okroglih 50 let, odkar na svetovni ravni praznujemo dan Zemlje. Vsako leto je ta dan obarvan tudi tematsko. Letošnja tema so podnebni ukrepi, zato Center ponovne uporabe v okviru projekta Surface EU ob tej priložnosti izpostavlja nekaj praktičnih možnosti delovanja, ki jih lahko v načinu spremenjenega življenjskega sloga izvaja vsak in tako pripomore k zmanjšanju toplogrednih plinov, ki veljajo za glavni razlog podnebnih sprememb.

Izpusti toplogrednih plinov so, kot ugotavlja stroka, glavni razlog za podnebne spremembe, katerih učinki so že vidni. Največ te količine, približno 80 odstotkov, izvira iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (po SKD), približno 20 odstotkov iz gospodinjstev. Po letu 2008, to je med gospodarsko krizo, je količina izpustov toplogrednih plinov postopoma upadala, od leta 2014 se spet povečuje – z izjemo zadnjih tednov, ki so posledica epidemije.

Podnebne spremembe se nam niso zgodile čez noč, temveč so prešle iz oddaljenega pojavnosti, ki ga ni bilo mogoče niti zaznavati, v zelo konkretne manifestacije, ki jih na svoji koži občuti vedno več živih bitij. Dandanes smo skoraj dnevno pričča ekstremnim naravnim pojavom – od suš, požarov, poplav, dvigovanja površine morja, širjenja puščavskih območij ... Vse to narekuje velike prilagoditve ter spremenjen življenjski slog številnih ljudi in živali.

Glavni akterji podnebnih sprememb smo kljub vsemu ljudje, a ne samo tisti, ki jih posledice teh sprememb tudi prizadenejo, temveč vsi, ki se vsak dan posebej trudimo, da bi s svojim bivanjem Zemlji zadali čim manj škode. Vsak od nas je lahko oblikovalec pozitivnih okoljskih zgodb, četudi prepogosto slišimo: »Kaj pa lahko jaz kot posameznik sploh storim?« Za okoljske spremembe sta še posebej pomembna vsak poseameznik in vsako njegovo

dejanje, ki na dolgi rok pripomore k manjšim izpustom.

Majhni koraki so pomembni

Nekaj namigov, ki vam omogočajo postati odgovorni do sebe, družbe in narave, a brez velikih odrekov in stroškov. Začne se seveda pri majhnih spremembah, kot so:

- Usmerimo se k lokalnim ponudnikom in trgovinam brez embalaže.

- Namesto plastične vrečke uporabimo košaro, torbo ali vrečko za večkratno uporabo.

- Izobražujemo se za prihodnost tudi na področju obvladovanja podnebnih sprememb in vzpostavitev trajnostnega življenjskega sloga.

- Preverimo poreklo izdelka in njegov vpliv na zdravje in okolje.

- Za nakup zelenjave in sadja uporabimo ločevalne vrečke iz tekstila (zavesne vrečke).

- Za vodo ali kavo na poti uporabimo svoj lonček ali stekleničko za večkratno uporabo.

- Izogibajmo se izdelkom za enkratno uporabo.

- Popravimo pipe in kotličke, ki puščajo.

- Uporabljamo čim manj kemikalij in agresivnih čistil, obstajajo alternative, ekološka čistila in ekološki pralni praški.

- Namesto avtomobila, kadar je mogoče, uporabimo javni prevoz, kolo ali pojdi-mo-peš.

- Vodo, v kateri premo zelenjavo, uporabimo za zalivanje lončnic.

- Oblačila kupujemo premišljeno in se izogibajmo impulzivnim nakupom. Kupimo samo tista, za katera smo prepričani, da jih potrebujemo. Nakup lahko opravimo tudi v Centru ponovne uporabe ali v drugi trgovini, ki ponuja izdelke iz druge roke (Second Hand).

- Na okno ali balkon zasadimo rastlinice, saj lahko tako pomagamo čebelarjem in drugim žuželkam, katerih obstoj je za planet izjemnega pomena.

- Potrudimo se postati bolj samooskrbni, če imamo možnost, posadimo svoj vrtiček.

- Hrana, ki jo kupimo, naj bo del čim krajših prehranskih verig, zato, kadar je mogoče, kupujemo pri kmetih v soseski ter pri lokalnih proizvajalcih hrane.

- Ponovno uporabljamo in ne zavržimo izdelkov, ki jih lahko oddamo v ponovno uporabo.

- Predmete, ki jih ne potrebujemo, podarimo komu, ki jih potrebuje.

Kupimo le toliko hrane, kot je porabimo, in pazimo, da ne postane odpadke.

Vsi naštetni namigi vodijo do sprememb – skoraj neopaznih izboljšav, ki v vzajemnem delovanju doprinejajo občutne rezultate.

Ali kot pravi star kitajski pregovor: »Tisti, ki je prestavil goro, je začel s kamenčkom.«

VIŠNJA GAVRAN,

Center ponovne uporabe

Foto: Pixabay

Jolanda Železnik, direktorica Medobčinske splošne knjižnice Žalec

Brez knjig ne gre

Brez knjig ne gre. To se je pokazalo tudi v dobi koronavirusa, ko smo se odgovorno samoizolirali in za družbo mnogi izbrali knjige. Kot je povedala Jolanda Železnik, direktorica Medobčinske splošne knjižnice Žalec, so knjižničarji veseli sporočil, da knjižnico zelo pogrešate. Ker je dostop do knjig onemogočen, so se potrudili, da so razširili ponudbo e-knjig in podatkovnih baz. Dokupili so veliko licenc na portalu Biblos. Tudi če se z e-knjigami doslej niste spogledovali, je morda zdaj čas za nekaj novega.

Sicer pa so v knjižnici veseli tudi številki, ki sporočajo, da so bili zelo uspešni v letu, ki je za nami. V letu 2019 se je glede na leto prej povečalo število aktivnih članov, povečalo se je število obiskov in izposoj, prav tako število prireditev in obiskovalcev na njih. Žal se ni povečalo število zaposlenih. V knjižnici že dolgo opozarjajo na kadrovske podhranjenosti,

saj komaj 14 zaposlenih skrbi za kar 11 knjižnic v Spodnji Savinjski dolini. Primerjava z velenjsko knjižnico pove vse: tam imajo le tri enote, pokrivajo približno enako število prebivalcev, imajo pa kar 33 zaposlenih. Da bodo kos sodobnim izzivom in da bodo lahko sledili potrebam prebivalcev ter smernicam v knjižničarstvu, bodo v letu 2021 morali dobiti vsaj dva nova sodelavca.

V knjižnici se radi pohvalijo z zelo odmevnimi projekti, kot so Savinjščani beremo, Mali Savinjščani berejo, Noč knjige, Utrip domoznastva, Rastem s knjigo ...

Veliko let so zvesti uporabnikom s posebnimi potrebami. Skrbijo zanje in jim berejo, se družijo z njimi, enkrat letno poskrbijo za prireditev, ki vsakokrat razneži in gane skoraj vse prisotne. Imenuje se Ko spregovori srce, zmore glava, zmore roke.

Pri nabavi gradiv v knjižnici prislusneje željam in potrebam članov, zato se število zadovoljnih uporabnikov povečuje iz leta v leto. Lani je knjižnica dobila 800 novih uporabnikov.

TT

Liza Maja **VEDNO POLNA DOBRIH IDEJ**

16 STRANI RECEPTOV
Sočno meso, najboljše pice in domači sirupi

RESNICA O OGLJIKOVIH HIDRATIH
Jih sploh še smemo jesti? So zvečer prepovedani

6 DRAGOCENIH NAPOTKOV ZA BALKONSKO CVETJE
Zalivajte, gnojite, negujte

SKRIVNA SPOROČILA VAŠIH SANJ
Kaj vam hoče povedati vaša podzavest?

VSAK PETEK

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom **Novice Svet24**, za samo **2,99 EUR**.

Obrazi Avenija **KJER ZNANI POKAŽEJO SVOJ PRAVI OBRAZ**

SAŠO HRIBAR:
NIKOLI JE NE VPRAŠAM, KAKO SE POČUTI

TILEN ARTAČ:
»RESNA« POLITIKA ME NE ZANIMA

MEGHAN MARKLE:
LEPOTICA, KI JE ANGLIJI UKRADLA PRINCA

JURE KOŠIR:
REŠUJE SE S FILMI IN KNJIGAMI

IVA KRAJNC BAGOLA:
NI LAHKO, A SEM SE NAVADILA

SKUPAJ SMO BOLJŠI **OBRAZI & AVENIJA**

VSAK TRETJI ČETRTEK V MESECU

Ta vražji virus ima avto!

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdela smešna, jo bomo objavili.

Domača naloga

»Tako otroci, zajtrka je konec. Zdaj pa v šolo. Pa da mi ne pridete iz svoje sobe, dokler ni narejena tudi domača naloga.«

Ograja

Mama otroku, ki pleza na ograjo: »Tako dol! Če padeš na drugo stran, te ne bomo mogli pobrati, ker smo v karanteni!«

Suha

»Dragi, se ti ne zdi, da sem se zredila?«

»O, draga, ti ja nikoli nisi bila suha ...«

Čas smrti: 10.40. Vzrok: koronavirus.

Antidepresivi

»A si se zredila?«

»Ne, to je od antidepresivov.«

»Aja, katere pa maš?«
»Milka, 300-gramske.«

Vnuk

Vnuk pokliče babico in ji zagrozi: »Če mi ne nakažeš 10 evrov, pridem na obisk!«

Golf

Ker smo prejeli zahvale tisočev igralcev golfa, smo se odločili, da dovolimo več športnih dejavnosti. Nov sveženj ukrepov bo od jutri dovolil še smučanje, smučarske skoke, kajtanje, polo in jadrnanje. Dejavnosti lahko opravljate le znotraj meja lastne občine.

Merske enote

Dopolnitev dosedanjih merskih enot: milimeter, centimeter, decimeter, meter, kilometer, občina.

Zajtrk

Ne izpustite zajtrka! Je najpomembnejši od preostalih 15 obrokov na dan!

»Pravila«

1. Ne smeš iti iz hiše, ampak če moraš, lahko greš.
2. Maske so nekoristne, ampak mogoče bi jih vseeno moral nositi, lahko ti rešijo življenje, zato so obvezne.
3. Trgovine so zaprte, razen tistih, ki so odprte.
4. Ne smeš v bolnišnico, razen če moraš. Tudi k zdravniku greš lahko samo, če je nujno, ampak samo, če nisi preveč bolan.
5. Virus je smrtonosen, ampak vseeno nič takšnega, razen tega, da lahko povzroči globalno katastrofo.
6. Čeprav rokavice ne bodo pomagale, lahko vseeno pomagajo.
7. Vsi moramo ostati doma, ampak je pomembno, da gremo ven.
8. Ni pomanjkanja živil v trgovinah, razen če prideš tja in veliko stvari manjka. Še posebej ob večerih.
9. Virus nima vpliva na otroke, razen na tiste, na katere ga ima.
10. Virus ne vpliva na živali, ampak vseeno obstaja mačka v Belgiji, ki je bila pozitivna v februarju, ko še nihče ni bil testiran.

11. Če bos zbolel, boš imel veliko simptomov, lahko jih ne boš imel, lahko boš imel simptome, a ne boš bolan, lahko boš kužen brez simptomov.

12. Da ne bi zbolel, se zdravo prehranjuj, ampak vseeno jej to, kar imaš doma, ne hodi v trgovino prepogosto oziroma je najbolje, da sploh ne hodiš.

13. Dobro je, da greš na zrak, ampak če greš, te bodo vsi čudno gledali. Zunaj ne smeš sedeti, razen če spadaš v skupino starejših ali nosečnic, ampak ne sedi predlago.

14. Ne smeš v dom starejših občanov, saj so oni najbolj ogroženi in se od tebe lahko virusa nalezejo, najbolje pa je, da jih odpelješ domov in skrbiš za njih.

15. Če si bolan, ne smeš ven, lahko pa greš v lekarno.

16. Ne smeš v restavracijo, lahko pa hrano naročiš na dom. Hrano, ki je bila mogoče pripravljena brez rokavic in zaščitne maske. Če živila kupiš, jih moraš nekaj časa pustiti zunaj, da morebiten virus na njih umre. Mogoče bi zunaj moral pustiti tudi pico, ki jo naročiš?

17. Varen boš, če se boš držal varnostne razdalje, ampak ne smeš se dobiti s prijatelji ali z družino, četudi upoštevaš to razdaljo.

18. Virus ostane na različnih površinah dve uri. Ne, štiri. Mogoče šest? Smo govorili o urah? Mogoče o dnevih.

19. Virus ostane v zraku. Oziroma ne. V bistvu ja. Mogoče. V zaprti sobi? Ampak ne pozabite, da če se boste držali priporočene varnostne razdalje, boste v redu, razen v določenih situacijah, kjer mora biti varnostna razdalja večja.

20. Štejemo smrti in določamo smrtnost, ampak ne vemo, koliko je sploh okuženih.

21. Morali bomo ostati v karanteni, dokler virusa ne izničimo, ampak virus bo verjetno z nami za vedno in nanj ne bomo postali odpornejši, dokler se vsi ne prekužimo, vseeno pa pazite, da se ne okužite.

Gumbi na mojih kavbojkah so začeli izvajati ukrepe družbene razdalje.

Kaj ti v tem času pomenita BMW ali audi, če morata stati doma? Zdaj si frajer, če imaš traktor in lahko greš na njivo!

Oven

Vaš vladar Mars potuje po znaku vodnarja in vam občasno povzroča povečan notranji nemir. Na trenutke boste sposobni objeti ves svet in nič vam ne bo nemogoče. Spet drugič bo energija zanihala in želeli boste imeti mir pred zunanjim svetom, na dogajanje okoli sebe boste gledali kot na motnjo delovanja. Predvsem se sprostite in prepustite bolj prijetnem platem življenja.

Bik

Veliko energije boste imeli in tudi vitalnost bo odlična, saj potuje Sonce prav po vašem znaku. Merkur, ki je zadolžen za delo, vam bo dobro služil, komunikacija bo brez težav, odlična bosta tudi dogovarjanje in učenje. Malo več previdnosti pred polno luno, ki bo 7. maja v nasprotnem znaku. To lahko poudari potrebo po razčiščevanju v medosebnih odnosih.

Dvojčka

Vaš vladar Merkur potuje po znaku bika, zato boste premišljeni in osredotočeni na praktične vidike življenja. Pridni in delavni boste, tempo si boste odlično prilagajali. Venera v vašem znaku vas bo vidno polepšala in žarčili boste prijeto energijo. Prijetno bo v vaši družbi. Vaš okus bo izbran, zato lahko v tem času ustvarite kaj lepega, kaj spremenite v svojem domu ali pri sebi.

Rak

Pred vami je umirjen teden, v katerem boste dobro napredovali na aktiviranih področjih. Vaša vladarica Luna, ki bo dosegla svojo polnost 7. maja, vas ne bo posebej pretresala. Uspeli boste obdržati notranje ravnesje ter harmonijo z okolico. Nekoga boste želeli razvajati in načrt bo odlično uspel. Toplo vam bo pri duši, ko boste videli, kakšen odziv boste dosegli.

Lev

V četrtek, ko bo v vašem znaku prvi lunin krajec, lahko pride zaradi napetosti do spora, zato previdno. Delovno področje bo zelo izpostavljeno in ves čas boste imeli občutek, da vsi preveč pričakujejo od vas. Bolj kot se bo bližala polna luna 7. maja, bolj bo napetost naraščala. Poskrbite za sprostitev in odpravljajte posledice škodljivega stresa z več gibanja, rekreacije ter športa.

Devica

Praznična sobota in nedelja bosta minevali v delovnem vzdušju. Nov teden, ki bo pred vami, bo precej stresen, še zlasti pred polno luno 7. maja. Marsikaj boste lahko odlično uredili, kar vas bo sprostilo in navdalo z zadovoljstvom. Kljub temu da boste imeli dovolj energije, boste utrujeni. Prav zaradi tega si skušajte prizanašati z večjimi fizičnimi napori.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA
ASTROLOGINJA DOLORES.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265, 090 64 30** in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

Tehtnica

Praznični dnevi bodo rahlo stresni, precej nemirna energija bo prisotna. Sodelovanje z okolico bo odlično in v obeh dneh boste z lahkoto komunicirali ter se dogovarjali. V duhu dobrih energij boste uspešno delovali na delovnem področju. Torek bo odličen dan za sprostitev duha in telesa. Čustvena energija bo povečana, v zraku bo romantično razpoloženje in lepo vam bo.

Škorpion

Pred vami je teden, v katerem boste občutili povečano notranjo napetost. Poskrbite za dodatke vitaminov in mineralov. Nasprotuje vam tudi Merkur, zato bosta komunikacija ter dogovarjanje težja. Dnevi do 7. maja, ko bo polna luna prav v vašem znaku, bodo zahtevnejši. Razmišljajna o partnerstvu se bodo v teh dneh spreminjala iz dneva v dan.

Strelec

Vaša strast ter zanos bosta nekoliko v upadu. Soočati se boste morali z zelo praktičnimi vidiki delovanja, saj bodo šteli le konkretni rezultati. V neki kočljivi situaciji se boste dobro znašli in ne bo vam žal ne časa ne denarja. Čas za večje odločitve ni primeren. Če imate občutek, da se vaš odnos z neko osebo spreminja na slabše, takoj ukrepajte in spremenite tok dogodkov.

Kozorog

Več planetov v zemeljskih znamenjih vam je pisano na kožo. Vaša vitalna energija bo dobra in se bo še izboljševala. Odlične bodo tudi komunikacijske lastnosti, dobro se boste dogovarjali, učili in komunicirali. Vsekakor boste prejeli darove, ki jih velja čim bolj izkoristiti za izboljšanje na delovnem področju. Praznični dnevi bodo izkoriščeni zelo modro. Znali boste povezati prijetno s koristnim.

Vodnar

Z Marsom v svojem znamenju boste v tem tednu energetsko izredno močni in energije vam zlepa ne bo zmanjkalo. Kos boste še tako zahtevnim opravilom, zato bo čas idealen za zelo aktivno delovanje. Nakopičene vire energije morate tudi sproščati, kajti sicer lahko izbruhnete v najmanj primernem času. Na čustvenem področju se vam nasmihajo priložnosti.

Ribi

Odličen teden je pred vami, v katerem boste imeli veliko energije. Delo in obveznosti boste opravljali z veseljem. Neki osebi boste pripravili nuditi pomoč, kar bo sprejeto zelo pozitivno. Še nekdaj vam bo hvaležen, o tem se boste prepričali v prihodnjih dneh. Lahko, da se bo v teh dneh prebudilo v vas novo zanimanje za področje, ki vam je bilo do zdaj neznanika.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Poletje 2020 na morju

v družbi Novega tednika in Radia Celje in turistične agencije TA-ATP

Simonov zaliv

Vabljeni - uživajte poletje z nami!

Vsi, ki želite letos poleti preživeti dan v pravi družbi, bodite naši prijatelji in obljublamo vam čudovite trenutke v Simonovem zalivu pri Izoli.

Vsako soboto od 27. 6. do 29. 8. 2020 vas bomo odpeljali na nepozaben kopalni dan na slovensko morje. Za vas smo s turistično agencijo TA-ATP pripravili posebna doživetja.

Enodnevna sprostitev na morju bo stala **15 evrov**, pri čemer za naročnike Novega tednika velja nižja cena, **10 evrov**.

Posebno ponudbo smo pripravili za tiste, ki se boste od 12. 3. do 27. 6. 2020 naročili na Novi tednik. Brezplačno boste lahko uživali vse poletne sobote na morju (od 27. 6. do 29. 8. 2020).

Če torej želite 10 sobot brezplačnega in brezskrbnega uživanja na morju, postanite novi naročniki Novega tednika.

Vsem tistim, ki boste z nami čez poletje potovali najmanj petkrat, bomo v soboto, **5. 9. 2020**, podarili brezplačni kopalni dan v Simonovem zalivu s pogostitvijo, dobro glasbo in druženjem z voditelji in novinarji Novega tednika in Radia Celje.

S SKLENITVIJO NAROČNIŠKEGA RAZMERJA PRIDOBITE TUDI DRUGE UGODNOSTI:

- vsak teden brezplačno prilogo STOP SPORED
- vse posebne priloge Novega tednika
- 4 brezplačne oglase v Novem tedniku (do 10 besed)
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku
- Avtobus zvestobe (izbrani izleti po ugodnejših cenah) **Avtobus**
- praktična darila za nove in obstoječe naročnike
- druge ugodnosti

RESNIČNO SE SPLAČA POSTATI NAROČNIK NOVEGA TEDNIKA!

NAROČILNICA ZA **novi tednik**

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Datum naročila:

Podpis:

Naročnino bom plačeval: mesečno na 3 mesece na 6 mesecev letno

Račun mi pošiljajte na e-naslov:

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Hkrati potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil naročnik.

NT & RC, d.o.o.
Prešernova 19
3000 Celje

novi tednik

radio celje

ATP

Do nagrade ste upravičeni novi naročniki, ki pred tem vsaj 6 mesecev niste bili naročeni na Novi tednik in se zavežete, da boste naročnik ostali vsaj eno leto.
Pogoji in spletna prijava: <http://www.nt-rc.si/novi-tednik/postanite-narocnik-novega-tednika/>. E-pošta: narocnine@nt-rc.si, telefon: 03-42-25-171.